IOANNIS PRÆVOTII

De Simplicium, & Cõpositorum Medicamentorum Materia.

INcipit recensio pharmacorum simplicium calidorum, & siccorum, vbi animaduertendum, primo ordine contineri actiuarum qualitatum gradus, secundo passiuarum, ea nimirũ ratione, qua numeri indicabunt. Porrò sciendũ P. principium gradus. T. temperatum significarè. Vbi verò apponuntur hæc signa)) indicatur, certos nondum esse definitos gradus. Quod vno loco dictum volumus vbique intelligi.

Cal. Sic.

Abrotanum 6. simpl. & 3. 25. 3 3

Absinthium. Commune. 2 3

Absinthium. Ponticũ 6. simpl. 3. 24. 1 3

Absinthium. Marinum. 2 3

A 3 Abi-

Absinthi Seriph. Sem.		2	3
Acetum generosum. 8. simp. & 5. 17.		1	2
Acorus. 6 simpl. 1. 2,		3	3
Adeps.	Viperinus.	1	2
	Anserinus.	2	1
	Anatinus.	2	1
	Ciconiæ. 10. simpl. 2. 69.	2	1
	Vulpinus.	2	2
	Artennæ.	3	2
	Galli gallinac.	2	1
	Capi.	1	T
Ærugo. 5. simpl. & Diosc. l. 5. 52.		3	3
Æs vstum. 5. simpl. 47		1	3
Æris flores 5. simpl. & 5 48.		2	3
Æris squama 5 simpl. & 5. 50.		1	3
Agaricus. 6. simpl. 3. 1.		1	2
Agni casti sem. & flos.		2	2
Agrimonia. 6. simpl. & 4. 37.		1	1
Alabastrites Lapis.		1	T
Alumen rubeum, 5. simpl. & 5. 82.		2	3
Althæa. 6. simp. & 3. 146.		1	T
Aloe. 6. simpl. & 3. 22.		2	8
Allium. 8. simpl. & 2. 146.		4	4
Alissum. 6. simpl. & 3. 89.		2	1
Alchimilla. 6. simpl. & 4. 115.		1	3
Ambra grisea. 1. 20.		1	1
Ambarum.		3	3
Amomum. 6. simpl. & 1. 14.		3	2
Amygdalæ amaræ.		2	1
Anacardus. 6. 5.		4	4
Anagallis. 6. simpl. & 2. 174.		2	1

Anyſ

Anisi semen.6. simpl. & 3.56.		3	3
Angelicæ rad.7.simp. 4.111.		2	2
Apium.	Satiuum.	2	3
	Palustre 8.simpl.& 3.64.	2	2
	Montanum.	2	2
Anthos.		2	2

Apium hortense nostrum petroselinum. Hipp. 2.de ditæa inquit, Apii rad. magis mouere aluum, quàm herbam Diosc.lib. 3.c.62. herbas, & radices decoctas asserit vomitum excitare, & sistere aluum. Conciliantur, si dicatur, solius rad. dec.mouere magis aluum, rad.autem, & herbas simul decoctas vomitum efficere magis, ratio est, quia herba minùs penetrat, quã radix, ideoq; in ventriculo diutiùs moratur, vt facile sit ad vomitum ventriculum excitari. Radices autem tenuium partium citiùs ad intestina dilabuntur, vnde & vrinam mouet & aluum maximè si in mesaraicis venis sit aliquid, quod eius transitum in venas inhibeat.

Aqua.	Marina.	1	2
	Sulphurea.	2	3
	Aluminosa. Dios.5.14.	1	3
	Salsa.	2	2
	Nitrosa.	2	2
	Vitriolata.	T	2
Aranc.cortex, & sem.		2	1
Argentũ foliatum.5 simpl. 61.		T	2

		Cal.	Sic.
Aristoloc.	Longa.	2	2
	Rotunda. 6. simpl. 3. 4.	3	3
	Tenuis	3	2
Aron. 11. simpl. & 2. 162.		4	4
Artemisia. 6. simpl. & 3. 111.		2	1
Arundinis rad. 7. simpl. & 1. 97.		2	3
Assarum. 6 simpl. & 1. 9.		2	3
Asclepias. 6. simpl. & 2. 19.		3	3
Assa fœtida. 8. simpl. & 3. 78.		3	2
Asparagi.	Turiones. 6. simpl. & 2. 118.	1	T
	Radices.	2	1
Aurum foliatum. 5. 70.		T	1
Balsamin fruct. viticella. 4. 177.		1	2
Balsamum	Orientale. 6. simpl. & 1. 18.	2	2
	Occidentale.	2	2
Bdellium. 6. simpl. & 1. cap. 69.		2	2
Beta. 8. simpl. & 2. 116.		1	1
Beniuin. 8. simpl. & 3. 78.		2	2
Been.	Album. 4. 154.	2	1
	Rubeum.	2	2
Betonica 7. simpl. & 4 1.		2	2
Bezaar. lap. Rasis, & Dios. 5. 73.		1	2
Bitumen. 11. simpl. & 1. 85.		2	1
Botrys. Paulus, & Dios. 3. 113.		2	3
Borrago. 7. simpl. & 4. 123		1	T
Bilinguis rad. Hippoglossum. 4. 127.		2	2

Bran-

	Cal.	Sic.
Branca vrsina. Acanthus 6. simpl. & 3. 17.	1	4
Brassica satiua. 7. simpl. & 2. 115.	1	2
Bryon. rad. muscus. 6. simpl. 1. 20.	2	2
Buglossum. 7. simpl. & 4. 123.	1	T
Buxus. 1. 114.	2	1
Calamus aromaticus. 8. sim. & 1. 17.	2	2
Calendula.	2	2
Calx. Viua. 9 simpl. & 5. 91.	2	4
Calx. Cocta.	2	4
Calamenthum. 7. simpl & 3. 36.	3	3
Capili Ven.	T	1
Capparis. 7. simp & 2. 169.	2	3
Cardamomum. 7. simpl. 1. 5	3	3
Carduus. Altilis. 2. de ali. facul. Bened. 8. simpl. & 3. 14		
Carduus. Stellatus.	2	2
Cardui sem.	3	3
Caryoph. Indum. 7. simpl. & 4. 17.	3	3
Caryophyl. flos. ibid.	2	2
Cardiaca herba 6. simpl. & 4. 89.	1	2
Casia odorata 7. simp. & 1. 13.	3	3
Castoreum. 11. simpl. & 2. 23.	3	3
Castanea 2 de alim f. & 1. 122.	1	1
Carthami sem. 7. simp & 4. 182.	3	2
Cantharides. 11. simpl. & 2. c. 55.	4	4
Carlinæ rad. 8 simpl. & 3. 9.	2	2
Cannabis sem. 7. simpl & 3. 148.	2	1
Capaium. 7 simpl. & 4. 105.	4	4

	Cal.	Sic.
Cardamomum 7. simpl.& 1. 5.	3	3
Carpobalsam.6. simpl & 1. 18.	2	2
Cataputiæ sem.7.simpl. & 4, 161.	4	4
Cochlearia.	3	2
Cerui genitale.6.de hist.an. & 2.52.	T	1
Cæpa satiua.7.simpl.& 2. 195.	4	3
Centau min.7.simp.& 3.7.	3	2
Chamæmel.3 simpl.& 3.137.	2	1
Circæa.	((	
Cetrach.	1	2
Chamædrys. 8. simpl.& 3. 96	3	3
Chamypitis. 8. simpl.3. 154.	2	3
Clematis vrens.	4	4
Chalcitis.9. simpl.& 5.70.	4	4
Chelidon. { Minus.	4	4
Chelidon. { Maius.8 sim.& 2.176.	3	3
Chelidon. { Commune.	2	1
Chinæ.rad.1.111	1	3
Chrysocolla. { Fossilis. 9,simp.& 5. 64.	2	3
Chrysocolla. { Satiua.	2	2
Cicer. { Viride 1. de alim. fac. & 2.97.	T	1
Cicer. { Siccum.	1	2
Cinnamomum.1.de antid.& 1.13.	3	2
Cinis. { Sarment. 8.simpl.& 5.93.	4	3
Cinis. { Ficulneus.	4	4
Citri. (Sem.		
Citri. (Cortex.	1	2

Cle-

	Cal.	Sic.
Clematis rec.	4	4
Clinopodium.	3	2
Coagulum quodcunque	))	
Colocynthis.	3	3
Contrayerua.	2	2
Cochlearia.	4	3
Coriandr. sem.	T	2
Costus aromaticus.	3	3
Cochleæ.	))	
Columbi caro, & ius.	2	2
Cotula fœtida.	2	2
Crocus.	2	1
Cruciata.	1	2
Cubebæ.	2	3
Cuscuta.	1	2
Cuc. Sylu. rad.	2	3
Curcuma.	2	2
Cynara.	2	2
Cyclamen.	3	3
Cyperus odor.	2	2
Cynocrambe.	1	1
Dauci sem.	3	3
Daphnoides.	3	3
Dactyli.	1	2
Doronicum.	))	
Dictamus (Albus.	3	3
Dictamus (Creticus.	3	2
Ranunculus hort.	1	1
Digitalis.	1	2
Ebenus.	1	3

	Cal	Sic.
Ebulus.	1	T
Elaterium.	2	2
Enula campana.	3	2
Epithymum.	3	3
Eruca.	3	3
Enula.	3	3
Eryngij rad.	1	2
Erysimum.	3	3
Eufragia.	1	2
Eupatorium vulg.	2	2
Euphorbium.	4	4
Faba.	T	1
Farfara.	2	1
Fel commune præcipuè Aquilæ, & Vulturis.	3	3
Ferula.	2	1
Ficus passa.	2	2
Ficus viridis.	2	1
Filipendula hort.	2	3
Filicis rad.	2	3
Flammula Iouis.	4	4
Fænugræc.	2	1
Folium Indum.	3	2
Fraxini. (Lignum.	T	1
Fraxini. (Semen.	3	3
Fœniculum.	3	2
Frangula.	1	2
Fumaria.	1	2
Galbanum.	3	2
Galanga.	3	3

Gal.

	Cal.	Sic.
Gallitricum.	2	2
Gentianæ rad.	3	2
Geranium omne.	1	3
Genista communis.	2	2
Gingiber.	3	3
Glans vnguentaria.	2	4
Gladiolus.	))	
Granum Guidium.	4	4
Gratiola.	3	2
Guaiacum Ind.	2	2
Guaiaci cortex.	2	3
Gypsum vstum.	3	4
Hedera. Muralis	))	
Hedera. Terrestris.	))	
Hedisarum.	2	1
Hammoniacum.	2	1
Helleborus. Albus.	3	3
Helleborus. Niger	3	3
Herba Siciliana.	1	3
Hermodactylus.	2	2
Helenium.	3	2
Hirundinis. Nidus.	T	2
Hirundinis. Cinis.	2	3
Hydropiper.	4	4
Hypericon.	1	2
Hyssopus. Satiuus.	3	3
Hyssopus. Montanus.	3	3
Iasminum.	1	1
Iacæa nigra.	T	3
Iberis.	4	4

		Cal.	Sic.
Imperatoria.		3	2
Iris illyrica.		3	2
Iuncus odoratus.		2	2
Iuniperus.		3	3
Kermes.		1	2
Keiri.		1	1
Ladanum.		1	2
Lapis ætites.		T	2
Lapis Armen.	Lotus.	T	1
	Non lotus.	2	2
Lapis Lazul.	Lotus.	T	1
	Non lotus.	2	2
Lapis Pyrites	Lyncis.		
	Spongiæ.	T	2
Lapis.	Asius.	2	3
	Gagates.	2	1
	Iudaicus.	T	2
Laurus satiua.		2	2
Laureola.		4	4
Lauendula.		2	2
Lacryma abietina.		3	3
Lens satiua.		T	2
Lentiscus.		T	2
Leucoii sem.		1	1
Lignum aloes.		3	3
Lignum Nephriticum.		3	2
Lini semen.		1	T
Lilium conuallium		2	2
Lumbricus terrestris.		T	1

Lu-

	Cal.	Sic.
Lupinus.	2	2
Lupuli flos rad.	1	2
Lithargyrium.	T	2
Macis.	3	3
Marum.	3	3
Maiorana.	3	3
Manna thuris.	2	1
Marrubium vtrumque.	2	3
Mastiche.	T	2
Matricaria.	3	2
Matrisylua.	3	3
Mel	2	2
Melissa.	2	T
Melanteria.	4	4
Menthastrum.	3	3
Mentha. Satiua.	3	2
Mentha. Græca.		
Melilotus.	1	T
Mechoacanna.	1	2
Mercurialis.	1	1
Mentha.	T	2
Milium Solis.	1	2
Myrrha.	2	2
Myrrhis.	2	1
Muscus odoratus.	3	3
Morsus Diaboli.	2	2
Napi sem.	1	2
Nasturcium.	4	4
Nigella.	3	3

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0041-9 DFG

			Cal.	Sic.
Nitrum.			2	2
Nux.	Indica.		1	1
	Moscata.		2	2
	Pinea.	Juglans.	1	3
		Viridis.	2	1
		Sicca.	1	3
Ochra.			4	4
Ozimum.			2	1
Oliuæ salsæ.			1	2
Oleum vetus.			2	1
Ononis.			3	2
Opopanax.			3	2
Orobus.			1	2
Origanum.			2	3
Oryza.			1	2
Osmunda.			1	2
Pæonia.			2	3
Palma Christi.			2	T
Peplis.			3	3
Peplus.			3	3
Peucedanum.			2	3
Petroselinum.	Commune.		2	2
	Macedonicum.		3	3
Persici nucleus.			2	1
Petasitis rad.			2	3
Phuponticum.			3	2
Polygala.			T	1
Piper.			3	3
Piperitis.			3	3

Pim-

		Cal.	Sic.
Pimpinella.	Communis.	2	1
	Saxifragia.	3	2
Pistacia.		2	2
Pix.	Arida.	2	2
	Liquida.	2	2
Polium.		2	3
Populi nigri flos.		1	T
Polypodium.		2	3
Polythricum		1	2
Porrum satiuum.		2	3
Primula veris.		2	2
Propolis.		1	T
Pulegium.		3	3
Pulmonaria.		2	2
Pumex.		1	2
Pyrethrum.		4	3
Quinque fol.		1	3
Ricinus.		2	T
Raph.	Sylueſt.	4	4
	Satiuus.	3	2
	Ruſticanus.	3	3
Resina.	Laricina.	3	2
	Abietina.		
	Terebinthina.	3	2
	Ponticum		
Rheu.		2	2
	Barbarum.		
Rhamnus Cantharticus.		2	1
Rhododaphe.		3	2
Roſmarinus.		2	2

Ro-

		Cal.	Si
Rosar. pall. succ.		1	
Rubia tinctor.		2	Se
Ruscus.		2	Se
Ruta.	Capraria.	2	Se
	Muraria:	1	Si
	Satiua.	3	Si
	Siluestris	4	Si
Sabina.		3	Si
Saluia.		2	S
Saccharum.		1	S
Sal.	Marinum.	2	2 S
	Nitrum.	3	3 S
Sandaraca.	Græcorum.	4	4
	Arabum.	1	1 S
Salsa parilla.		2	1
Sagapenum.		3	2
Sanicula Mass.		2	3
Sarcocolla.		2	1
Sassafras.		2	3
Satureia.		3	3
Saxifragia.		3	3
Scabiosa.		T	2
Senna.		1	1
Scincus,		2	T
Schœnanthos.		3	2
Scordium.		2	3
Scyila.		2	4
Scorzonera.		))	
Scrophul. rad.		))	
Serpyllum.		3	3

Se-

	Cal.	Sic.
Sesamum.	T	1
Senna.	1	1
Sericum crudum.	1	2
Siler. mont.	2	3
Sisimbrium.	3	2
Simphytum petræum.	1	3
Sinapi.	4	4
Sion.	8	2
Sory.	4	3
Soldanella.	4	2
Spondylium.	3	3
Spica. Celtica.	1	8
Spica. Nardi.	2	4
Spica. Italica.	3	2
Staphis-agria.	4	3
Stœchas.	1	2
Stercus. Accipitris.	3	2
Stercus. Anseris.	4	4
Stercus. Columbi.	4	4
Stercus. Canis oss. nutr.	1	3
Styrax Calam.	2	2
Succinum.	1	2
Sulphur.	3	4
Tabacum.	2	2
Tanacetum.	2	3
Tamariscus.	2	2
Tartarum. Crudum.	1	2
Tartarum. Vstum.	4	4
Terra Cimolia, Silesiaca.	1	3
Terebinthus.	2	2

Testa

Testæ marinæ vstæ		4
Teucrium mont.		2
Thapsia.		4
Thlaspi.		3
Thus.		2
Thuris.	Manna.	2
	Cortex.	2
Thymelæa.		4
Tythimalus omnis		4
Tormentilla:		1
Tragopogon.		
Tragoriganum.		3

Nota quod Tragoriganum tenuium partium sed subadstringens Gal. 8. sim. decoctum eius deijcit biliosa Diosc. lib. cap. 28. conuenit cibum fastidientibus, largè tamen bibendum, quia valde menses & vrinas mouet, si parcè biberetur, venas distribueretur immota aluo.

Triticum.		1
Trifolium bituminosum.		2
Tubera.		1
Turbit.		2
Tuthia.	Officinarum.	1
	Arabum.	2
Valleriana sylvest.		3
Veronica mas.		1
Verbenaca.		2
Viola mart.		1
Vitis nigra.		2
Vinum vetus.		2

Vil-

	Cal.	Hum
Vilcus quercinus.	3	3
Vnguis odoratus.	1	2
Vngula Alces.	T	2
Vrticæ sem.	1	2
Xantium.	1.P.	3
Xiris.	2	3
Zedoaria.	3	3
Zibetum.	3	3
Adeps. Anatinus.	2	2
Adeps. Anserinus. Humanus. Taxi.	1	2
Adeps. Gallinac. Suillus.	1	2
Althæa.	1	2
Alica.	1	T
Amygdalæ dul.	1	1
Aqua tepida.	1	3
Borrago.		
Brancha vrsina.	1	T
Buglossum.		
Butyrum recens.	2	2
Cassiæ fol. pulpa.	1	1
Cera flaua.	1	1
Ficus viridis.	1	T
Fænugræc. mucilago.	2	T
Glans vnguentaria.		

Gossi-

	Cal.	Hu
Gossypij sem.	1	T
Iuiubę.	T	V
Lana succida.	1	Vi
Li quiritia.	T	Vi
Lilium album.	1	
Lini sem. mucilag.	1	A
Malua.	T	A
Manna.	1	A
Medulla omnis, maxime Vituli,	1	B
Nux auellana recens.	1	C
Oleum commune mat.	(	C
Oleum. Amyg. dulc		O
Lil. alb.		O
Sem. lini.		O
Iasminum.	))	O
Keirinum		F
Sesaminum.		F
Omenti cuiusuis pinguedo.	))	H
Oui vitellus.	))	I
Passulæ.	1	I
Pruna dulcissima.	2	I
Pulmo anim. ex ent. rec.	3	N
Rapa.	T	N
Sapa.	1	N
Sanguis. Columbi.	2	N
Anatis.		N
Satyrium.	2	N
Sebestén.	T	N
Siliquæ dulces.	T	I

Te-

	2	5
Testic. canis grand. rad.	2	1
Vua matura.	T	2
Vinum dulce recens.	1	2
Vincaperuinca.	1	1
	Frig	*Hum.*
Attiplex hortens.	1	2
Aqua communis.	))	
Albumen oui.	1	1
Blitum vtrumque.	2	2
Cerasa dulcia.	1	2
Cicuta.	4	3
Citrullus.	2	2
Cucumis satiuus.	2	2
Cucurbita.	2	2
Cytinus.	1	2
Fraga.	1	2
Fungi.	4	3
Hyosciami fol.	4	2
Lactuca.	3	2
Lac.	))	
Lactis serum	3	2
Lenticula.	2	2
Mala quæuis dulcia.	))	
Mala persica,	2	2
Mandragora.	4	))
Melonis pulpa.	2	2
Meconium.	4	4
Mora benè matura.	1	T
Nymphææ flos, & folia	2	2
Opium.	4	4
Parietaria	T	1

Pa-

Frig. Hum

Papauer.	Satiuum.	3
	Erraticum	4
Plumbum non vſtum.		1
Portulaca.		3
Pruna damaſcena.		2
Pſyllium.		2
Pſyllij Mucilago.		T
Sambuci med. cortex.		2
Solanum.	Hortenſe.	3
	Veſicator.	2
Spinachia.		T
Viola purpurea.		1
Vmbilicus Veneris.		2
Acacia.		2
Acetum non generoſũ.		2
Acini vuarum.		1
Acetoſa.		2
Amylum.		2
Aciditas.	Citri.	3
	Limonis.	3
	Aranciorum.	3
Agreſta.		2
Aquæ.	Thermales.	
	Ferreæ.	((
	Acidulæ.	
Balauſtium.		2
Berberis ſuccus.		2
Berillus.		1
Biſtorta.		3
Bolus armena.		1

Burſa

	Frig.	Sic.
Bursa pastoris.	2	3
Camphora.	2	3
Cancer fluuiatilis.	1	2
Cauda equiua.	2	3
Cerasa acida.	2	1
Chondrilla.	2	2
Cichoreum.	2	2
Cistus.	2	3
Citrii caro.	1	T
Cittulli sem.	2	1
Cytinus.	2	1
Consolida. Maior. Minor.	2	3
Coriandri sem.	T	1
Cornu Cerui.	1	2
Corallus omnis.	2	2
Cotonea.	1	2
Creta.	1	2
Cranium humanum.	1	2
Cupressi fol. & cortex.	1	3
Cyanus vterque.	2	2
Cynoglossum.	3	2
Cucum. sem	2	1
Cucurbitæ sem.	2	1
Dactylorum ossa.	1	2
Dipsacus.	P. 2.	P. 3.
Elatine.	2	2
Ebut.	1	2
Endiuia.	2	2

	Frig	Sic.
Fragaria.	1	2
Galla.	2	3
Gramen commune.	1	2
Gummi Arab.	T	1
Gypsum crudum.	1	3
Herba Trinitatis.	2	1
Hepatica.	2	3
Herniaria.	2	2
Hieracium.	2	2
Hyacinthus Gemma.	1	2
Hyosciami sem.	4	2
Hypocistis.	2	3
Iaspis.	1	2
Labruscæ flos.	2	3
Lapis Hercul.	1	3
Lapathum quodcumq;	2	2
Ligustrum.	T	1
Lupuli asparagi.	T	1
Lysimachia.	2	3
Litharg.	T	2
Mala Sylvestria.	2	3
Malicorium.	2	3
Mali punici aciditas	2	3
Mastiche.	T	2
Margaritæ.	1	1
Melilotus.	T	1
Melonis sem.	2	1
Mespila mitia.	2	3
Milium.	1	3
Melicolum.	1	2

Mora

	Frig.	Sic.
Mora immatura.	2	3
Myrobalani.	1	2
Minium factic.	1	2
Myrtus.	1	2
Nummularia.	1	2
Nymphaeæ rad.	2	3
Olea, maximè sylueſtris.	2	3
Oliuæ immaturæ.	2	2
Os de corde Cerui.	1	2
Oxyacanthæ acinus.	3	2
Ophioglossum.	2	3
Panicum.	1	3
Pili leporini.	1	3
Plumbum vstum lotum.	2	2
Polygonum.	2	3
Potentilla.	2	3
Pruna acida.	))	
Pruna sylueſtria.	2	3
Pyra.	))	
Pyrola.	1	3
Quercus fol.	2	3
Ribes.	2	2
Rosa maximè alba.	1	2
Rubus.	2	3
Santalum. Album.	3	2
Santalum. Rubeum.	3	2
Santalum. Citrinum.	1	2
Salicis fol. & flos.	1	2
Sanguis Draconis.	1	2
Sardus lapis.	1	2

	Frig.	Sic.
Sapphirus.	1	2
Scoria ferri.	1	3
Scariola.	2	2
Sempervivum vtrumque.	3	2
Smaragdus.	1	2
Sonchus.	2	2
Sorba.	2	3
Spodium.	1	2
Stercus asini.	1	3
Stibium crudum.	2	2
Sumach.	2	3
Tamarindi.		
Terra { Lemnia. / Samia.	1	3
Trifollum acetosum.	2	2
Verbascum.	))	
Virga aurea.	1	2
Virga sanguinea	2	3
Vnicornu.	1	2
Vua immatura.	2	3
Vua crispa.	1	2

Priusquam illa recenseo, quæ in determinatas agunt partes, totoque temperamento, opus est adnotare, quæ partium crassitie, quæ tenuitate præstant, quoniam ea diuersitas sæpè facit; vt quod calidum est, v.g. in primo, tale videatur esse in secundo. & è contrario, nam medicamenta crassarum partium actuantur quidem lentius,

rius, sed semel in actu posita validius agunt, & diutius, quàm tenuia, quæ & facilè actuantur, & partes citò peruadunt, minimamq; moram trahunt. Nec parum interest cognoscere, quæ medicamenta acrimoniam habent, quę eadem carent, cum multæ partes, ob sensum exquisitum acria tolerare non possint, ipsisque irritentur.

Simplicia tenuium partium.

A

Acetum.
Acanthus.
Acorus.
Adianthum.
Agaricus.
Ammi.
Anethum.
Aparine.
Apium satiuum, & montanum.
Aristolochia rotunda.
Argemone.
Artemisia.
Asarum.
Alcyrum.
Asplenium.
Baccaris.
Calamus Aromat.
Carpesium.

Casia lignea.
Castoreum.
Cinnamomum.
Circæa.
Cyminum.
Clinopodium.
Conyza
Crocus.
Daucus.
Dictamnus Creticus.
Ebenus.
Elaterium.
Epithymum.
Eruca.
Eryngium.
Eupatorium.
Euphorbium.
Ficus.
Fumaria.
Geranium.
Gramen.
Harundo.
Hypericum.
Hyssopus.
Imperatoria.
Iasminum.
Iris.
Irio.
Iuniperus.
Iuncus arbor.

Ladanum.
Laurus.
Laureola.
Leucoion.
Ligustrum.
Macis.
Mali citri aciditas
Malobathrum.
Mentha sativa.
Menthastrum.
Mirris. Millium.
Napum.
Nasturcium.
Nepeta.
Nigella.
Ozymum.
Ozymastrum.
Onobrithis
Origanum.
Parthenium
Paronychia
Petroselinum.
Phalaris.
Piper omne.
Pistacia.
Polemonium.
Populus nigra.
Propolis.
Pseudodictamnum
Pulegium.
Pyrethrum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0057-0 DFG

Quinque folium
Rhaponticum.
Rhodia radix.
Ruta Satiua.
Sabina.
Sagapenum.
Sampſucum.
Scylla.
Seſeli.
Serpillum.
Syon.
Siſymbrium.
Spina alba.
Spondylium.
Sulphur.
Tamarix.
Teucrium.
Thlaſpi.
Thymus.
Thymbra.
Tordilium.
Tragium.
Tragorſganum.
Veratrum max. album.
Vitex.
Vrtica.

PLurimùm differunt medicamenta tenuium partium ab attenuantibus; attenuandi enim vis proximè qualitates primas ſequitur; tenuitas verò prouenit ex

modo

modo substantiæ, siue certa habitudine materiæ, aut quantitatis; vnde licèt tenuitas aliquid conferat ad actionis celeritatem, ipsa tamen nihil agit, sicut vis attenuans. Illa igitur sunt tenuium partium, quorum materia non admodum compacta est, facilèque à naturali calore diuiditur. talia elementi terrei minimum possident, illudque humido multo mistum, vel a calore igneo elaboratum, vt ferè sunt valdè acida, acria, & omninò friabilia. Crassities autem partium prouenit, vel ex multitudine materiæ, vt in mistis valdè terreis, vel ex mistione exquisita humidi aquei, terreique absque insigni dominio caloris. Quare omnia crassarum partium maxima parte sunt austera, acerba, dulcia, amara, salsa, pauca insipida. Veteres subscriptorum præcipuè meminerunt.

A

Acacia.
Alumen.
Amaranthus.
Amurca.
Amyium.
Arbutus.
Argenti spuma.
Alga.
Alchimilla.
Atramentum metallicum.
Buccina.

Buphtalmus.
Bistorta.
Caucalis.
Caseus.
Centaurium maius
Cæpa.
Cera.
Cerusa.
Chalcitis.
Chrysocolla.
Consolida quælibet.
Cucumis satiuus.
Ephemerum.
Fęx vini.
Galla.
Glaucium.
Hypericum.
Hypocistis.
Herba Trinitatis.
Lentiscus.
Lygustrum.
Lysimachia.
Macer.
Melanteria.
Mespila.
Millefolium.
Myrtus.
Nitrum.
Numularia.
Ochra.
Osmunda.

Opium

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0060-5
DFG

Opium.
Paliurus.
Palma.
Phyllitis
Picea.
Pirola.
Pilosella.
Plumbago.
Plumbum crudum, & vstum.
Pompholyx.
Populus nigra.

Radix Idæa.
Rhaponticum.
Recrementum ferri.
Rosæ albæ, & Damascenæ.
Rubrica. { Synopica. / Fabrilis.

Sal esculentum.
Sesamum.
Sory.
Sonchus.
Spina Arabica.
Sorba.
Squama æris

Terra. { Lemnia. / Samia. / Selinusia.

Testæ Marinæ.

Thuris | fuligo. / cortex.

Vitis siluestris.

INter hæc connumerata, aliaque eiusdem ordinis multa sunt media, quæ partim crassarum, partim verò tenuium partium sunt, quæ ideo medicamenta dissimilarium partium dicuntur. Quanquam omne mixtum qaippe ex elementis conflatum diuersas habet partes; igneas nimirum, aereasque parter tenues, ac subtiles; præterea terreas aqueasque crassas, illa tamen dissimilarium partium appellantur à Medicis, quæ substantiæ mistæ diuersitatem, crassæ scil. & tenuis manifestè habent, quamquam in agendo eum seruant modum, vt actionem citò edant ratione tenuis substantiæ, quam continent, mox quasi extincta, aut quiescente facultate efficaciam resumere videntur ratione crassioris partis, quæ nec tam citò in actum deduci potuerat à calore nostro, nec tàm citò semel actuata euanescit, membraque præterlabitur. Qualia sunt.

Dissimilarium partium.

Absinthium.
Acetum.
Æs vstum.

Aloë

Aloe.
Anchusa.
Asphalatus.
Astertaticus.
Atramentum sutorium.
Brassica.
Bulbus esculentus.
Calamus Aromaticus.
Capparis.
Centaurum vtrumque.
Chalcitis.
Chrysocome.
Cinis Sarmentitius.
Cychoreum.
Cinnabaris.
Cytisus.
Coriandrum.
Cupressus.
Dyphriges.
Dracunculus maior.
Dryopteris.
Filix.
Folium Indum.
Fumaria.
Filipendula.
Glaucium.
Glans vnguentaria.
Halimus.
Hedera.
Isatis satiua.
Iuncus odoratus.

Juniperi grana.

Lapis. { Phrygius. / Gagates. / Ostracites.

*Lyg*ustrum.

Macer.

Mala citria.

Mastiche.

Morus arbor.

Myrtus.

Nardus. { Indica. / *C*eltica. / Montana.

Paliurus.

Pœonia.

Phu.

Pyra.

Plantago.

Palygonum.

Populus alba.

Psora.

Rhabarbarum.

Rosæ pallidæ.

Rubia.

Rubus.

Rumex.

Ruscus.

Scordium.

Scrtula campana.

Senecio.

Sjdetiris.

Suncus

Soncus.
Stœchas.
Symphytum petræum.
Terra { Cimolia. / Pinguis. }
Tribulus.
Vmbilicus Vener.
Viscum.
Vitis { Alba. / Nigra. }
Vlmus.
Vlmaria.

ACRIA.

ACrimoniam habentia languentem excitant expultricem, valentem irritant, ac si acri sensu tactus sit pars prædita, interdum ea irritatione fluxiones promouent, vt oculis accidit.

Acria verò esse intelliguntur non tantum acri sapore prædita, sed quæcunque habent qualitatem mordicantem sensum tactus; adeo vt latius accipiatur acrimonia pro qualitate irritante, & præter acrimoniam proprie dictam completatur etiam salsedinem, amarorem, nitrositatem. Acrimoniam autem, seu naturalis sit medicamento simplici, siue vstione comparetur,

lotione

lotione deponitur, ac epicerasticis con
iunctis retunditur, de quibus infra serm
erit. Sunt autem acria.

A

Abrotanus.
Absinthium.
Acetum.
Acorus.
Adarces.
Ægilops.
Ærugo.
Æls vstum.
Aloe.
Alium.
Alicum.
Alumen.
Ammi.
Amomum.
Anageris.
Anymone.
Anisum.
Anchusa altera.
Aqua Marina.
Argemone.
Arisarum.
Aristolochia rotunda.
Aron.
Assari radix.
Asphalatus.
Asphodalus.
Atrametum sutor.

Bdellium.

Bdellium.
Bitumen.
Calamus odor.
Capparis.
Cardamomum.
Carpesium.
Calamenthum.
Caryophylli Indi.
Caruum.
Casia odor.
Castoreum.
Carthamus.
Centaurium minus.
Cæpa.
Chamæleon albus.
Chamædrys.
Chalcitis.
Camæpitys.
Chelidonium vtrumque.
Chrysocome.
Chrysocolla.
Cinis quicunque.
Coagulum.
Conyza.
Coris.
Colocynthis.
Costus.
Cochlearia.
Crocodilium.
Cyclamen.
Cupressus.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0067-5 DFG

Cyminum.
Daphnoides.
Dauci ſemen.
Dentelaria.
Dictamus.
Diphryges.
Dracunculus.
Dryopteris.
Epithymum.
Euphorbium.
Fel quodcunque.
Fæx.
Ficus.
Flos æris.
Fœniculum.
Fœnugræcum.
Folium Indum.
Fumaria.
Gallium.
Gramen.
Halcyonium.
Hammoniacum.
Hedera omnis.
Hydropiper.
Hyſſopus.
Iberis.
Iris.
Irio.
Iſatis ſilu.
Iuniperus.

Lapis

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0068-1
DFG

Lapis
- Phrigius.
- Thyites.
- Lazuli.
- Armenus.

Laureola.
Lactaria.
Laurus.
Leontopetalon.
Lolium.
Lupinus.
Macer.
Mali citri cortex.
Marrubium vtrumque.
Mentha.
Menthastrum.
Melanteria.
Maron.
Moly.
Myrrha.
Nardus quæcunque
Nasturtium.
Nigella.
Nitrum.
Nepetha.
Ochra
Olusatrom.
Origanum.
Pancraticm.
Pœonia.
Peplis.
Peplus.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0069-9 DFG

Petroselinum.
Peucedanum.
Phu.
Pithyusa.
Pix liquida.
Pix sicca.
Piper.
Polium.
Polygonatum.
Porrum.
Pseudodictamnus.
Psorycum.
Pulegium.
Pyrethrum.
Raphanus.
Ranunculus omnis.
Resina quæcunque.
Rosarum succus.
Rubia.
Ruta.
Sabina.
Sagapenum.
Sal quodcumque.
Sandaraca Græcorum.
Saponaria.
Sassafras.
Scandix.
Scylla.
Scordium.
Scammouium.

Serpillum.
Seseli.
Synapi.
Smilax aspera.
Smyrnium.
Sory.
Spondilium.
Staphisagria.
Sulphur.
Thlaspi.
Thapsia.
Thymus.
Thimelæa.
Tithymalus omnis.
Tordilium.
Tragoriganum.
Trifolium bituminosum.
Trifolium.
Tussilago.
Veratrum album, nigrũq;
Veronica.
Viscum.
Vitex.
Vitis alba.
Vitis nigra.
Vitis sylueſtris.
Vrtica.
Xyris.
Zingiber.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0071-6 DFG

ALterantia vero, quæ in determinatas partes vim suam exercent, & exerunt pro patientium locorum diuersitate varias sortiuntur appellationes, in quibus recensendis ideò mihi necessarius non est certus ordo, quod hic potissimum spectet medicamentorum censum, qui memoriæ inseruiat. Sed quia appropriatorum duæ sunt differentiæ alia maxme talia sunt quæ partis, a qua denominationem sumunt, calidum iniatum a proprietate sortiuent. Alia minus propriè talia dicuntur quæ eundem vsum habent in quarundam partium affectibus, alijs tamen etiã vsiliter administrantur Priora aster seo recensere volui vt in ea medicamẽtorum silua aliquis esse delectus possit. Initium sit Cephalicis quæ capiti quippe supremæ partis corporis præcipuè conueniunt.

Refrigerato igitur capiti conueniunt.

Cephalica calida simplicia,

Abrotanus.
Achorus.
Amygdalæ amaræ.
Agnus castus.
Ambra odor.
Angelica odor.
Anacardi.
Amysum.

Aquæ

Aquę naturales sulph.
Aristolochia omnis.
Asphaltus.
Asininum iecur exsicc.
Baccaris.
Balsamum naturale.
Betonica.
Calamintha.
Carduus sanctus.
Cardiaca herba.
Cardamomum.
Castoreum.
Chamædrys.
Chamæmelum.
Chinæ radix.
Cinnamomum.
Cubebæ.
Cyperus.
Dictamnus Creticus.
Dictamnus albus.
Folium Indum.
Flos caryophylleus.
Fœniculum.
Galega.
Gentiana maior.
Gentiana cruciata.
Guaiacum.
Hyssopus vterque.
Hypericum.
Imperatoria.
Iris.

Iuni.

Iuniperi lignum, baccæq;
Lauri folia, baccæque.
Lauendula.
Lignum aloes.
Lilium conuallium.
Maiorana.
Meum.
Moſcus odor.
Melilotus.
Nux moſcata.
Ozymum cayophyl.
Pœonia.
Peucedanum.
Primula veris.
Pulegium.
Roſmarinus.
Ruta.
Saluia.
Saſſafras.
Satureia.
Serpillum.
Seſeli maſſilienſe.
Siler montanum.
Schænanthum
Spica Italica.
Stœchas.
Thymus.
Thus.
Tilia.
Terebinth. Cypria, & Ven.
Tragoriganum.

Valeriana siluest.
Verbena.
Viscus quercinus.

Composita Officinarum.

Aromat. Rosat.
Aurea Alex.
Diacastoreum.
Diambra.
Diamoschum.
Diacorum.
Piiris arconticon.
Theriaca.
Mithridatica confect.
Electuarium de arom.
Electuarium de Gemmis.
Confectio anacar.
Mel anacar.
Mel anthosatum.
Oxymel scylli.
Trochisci de gallia mosc.

Conserua.
- Anthos.
- Betonicæ.
- Acori.
- Saluiæ.
- Pœoniæ.
- Maioranę.
- Stœchados.
- Primulæ veris.

Decoctum Guaiaci.

Vina artificialia ex numeratis simplicibus parata.

Olea ex iisdem chymicè destillata.

Aquæ Theriacales, quarum sit hæc formula.

℞ Foliorum Betonicæ
Maioranæ
Chamædryos
Dictamni Cretici
Vebenacæ ana.m.I.
Radicum Pœoniæ.
Acori ana drach.2.
Xiloaloes,
Cinnam.ana drach.I.
Cubebarum
Granorum Iuniperi.
Siteris mont. ana scrup.4.
Stœchadis
Florum anthos, ana *M.2.*

Fiat infusio per noctem in balneo Marię benè clauso in sufficienti quantitate aquæ betonicæ, tum destillentur lento calore balnei ad siccitatem, destillato adde.

Mi-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0076-5 DFG

Mithridat.confec.
Theriacæ vet.ana vnc.I.
Diapœoniæ.
Diamoschi,ana vnc.ſ.

Rurſus macerentur per h. 10., & fiat noua deſtillatio ad ſiccitatem, cuius aquę doſis ſint drach. duæ vſque ad vnciam vnam.

Boli ex Terebinthina ſic præparati.

℞.Terebinthinæ vel Ven. ſi minùs ſit calefaciendum: vel cypriæ, ſi magis, vnc. ſ. Pulueris cranii humani ſcrup.4.
Reformentur boli pro duabus vicib.
Huc pertinent aquæ ex numeratis ſtillatæ, inter quas vulgares ſint.
Aquæ betonicæ.
Cardui Sancti.
Cinn.
Fœniculi.
Galegæ.
Lauendulæ.
Lilii conuall.
Maioranæ.
Pœoniæ.
Roris marini.
Saluiæ.
Stœchados.

Tiliæ.
Verbenæ.

Tandem extracta Chymica capitalia, quorum sit hæc formula.

℞. *omnia ingredientia pro aqua theriacali propositas item*

Specierum Diamoschi, vnc. ſſ.
Specierum Diambrę, drach. 2.
Trochisc. de gall. mosc drach. ſſ.

Macerentur per tres dies naturales tepore balnei Mariæ in suff quantitate aquæ vitæ, deinde separetur aqua vitæ inclinatione vasis a sedimento, & separata destilletur, donec in fundo remaneat velut crassamentum mellis, ex quo inspissato, vel formantur pilulæ magnitudine ciceris, vel dissoluitur aqua, vel decocto, vel mistum vino datur pro vino medicato, vel Conseruis Capitali; additur. Dosis extractorum sit ab vno ad tres scrupulos.

Extrinsecus conueniunt.

Agaricus.
Arundinis rad.
Asari folia.
Hederæ fol.
Ladanum.
Tabacum.

Vn-

Vnguent.
- Aregon Nicol.
- Marciat.
- Philagrios.
- de Bdellio Mes.
- de Beton.

Oleum.
- Laurinum.
- Balaninum.
- De Castoreo.
- De Euphorbio.
- De cera.
- De Terebinthina.
- De chæmæmello.
- Philosoph.
- iuniperinum.
- Nucis moscatæ.
- Caryophyli.
- Cinnamomi,

EX quibus fiunt irrigationes super suturas, & circum tempora, insperſiones puluerum capital super suturas. Cucuphæ geſtatio ex iisdem rebus contextæ. Lotiones vel ex aquis thermalibus sulphuratis, vel ex lixiuio conuenientibus simplicibus alterato. Stillicidium super suturam coronalem ex aquis thermalibus. Suffumigium naribus exceptum, vel per tubulum, vel toto cubilis aere alterato. Alteratus aer iniectione thuris super prunas. Masticbes Ladani, Balsami gummi, granorum Iuniperi, Asphalti, ligni aloes.

Excipitur per tubulum fumus, Thymi Maioranæ, Stœchadis, calamēthi, Saluiæ.

Pilulæ odoratæ ex ante dictis odoraris paratæ.

Forma pilu. capital.

℞. Betonicæ.
Maioranæ ana M. ß.
Stœchados
Summit. hyssopi an. P. i.
Radicum acori.
Radicum Ireos ana drach. 2.
Thuris masculi.
Ladani ana drach. i.
Ligni aloes, scrup. i.
Misc. f. Pilu. subt. pro insperf. crassiusculu pro cucupha.

Forma Lixiuii.

℞. Fol. { Betonicæ. Saluiæ. Asari ana M. 2.
Radicum arund. concisarum, vnc. i.
Agarici, vnc. ss.
Florum chamæmeli P. 2.
Salis comm.
Sulphuris vini, an. drach. i.
Lixiuii dulcis, L. vi.

Bul-

Bulliant lento igne ad consumpt. tertiæ partis, facta colatura seruetur pro duabus vicibus.

Pila odorata.

℞. Ladani.
Gummi balsami.
Styracis an. drach. I.
Radic. { Ireos. / Angelicæ odorat. ana drach. ss.
Ambræ griseæ scrup. ss.
Troschiscorum de Gallia mose.
Contritis conter. excipiantur gummi, vel tragacantho dissoluto aqua cinnam.

Refrigerantia cap.

Aquæ therm. ferreæ.
Acetum { simplex / rosatum.
Cerasa nigra.
Cranium humanum.
Emulsio amygdal. dulcium.
Emulsio sem. papaui.
Hordeum.
Lac.
Lactuca.
Ligustri flos.

Myrti folia.
Nimphææ flos, & fol.
Portulaca sem. alb. proferens.
Prunella.
Rose quæcumque.
Rhodia radix.
Salicis flores. & fol.
Santali quicunque, præsertim albi, & rubei.
Viola purpurea.
Vitis capreoli.
Vngula Aloes. *

Aqua:
- Lactucæ.
- Nymphææ.
- Portulacæ.
- Florum Salicis.
- Violæ purpureæ.

Composita.

Saccharum:
- Violatum.
- Rosatum.
- Nymphæatum.

Lactuca condita.
Diacodium.
Diatrium Santalon.
Diarrhodon sine sp.

Ex-

Extrinſecus.

Oleum
- violatum.
- roſatum ſimpl.
- roſatum compl.
- roſatum omphac.
- nymphæatum.

Vnguentum
- roſaceum.
- violatum.

Vnguentum
- populeum.
- camphor. alb.

Irrigationes ex dictis oleis cum octaua parte aceti roſati.

Irrigationes ex poſc. lotiones, vel ex aqua fontana tepida, vel ex lacte, vel aqua ſimplicibus alterata.

Odoramina facta ex emulſ ſem. papauer. aqua viol. vel ex camph. diſſol. oleo roſ. vel ſimil & excepta goſſypio, vel ex aere cubiiis alteratio irrigatione aquæ roſarum, violarum, poſca, &c.

Ophtalmica.

CVM nerui cerebro famulentur inter quos præcipuè ſunt optici, qui oculis inſeruiunt, poſt Cephalica proximus erit ophtalmicorum, & neruis appropriatorum

census. Porrò qualia esse debeāt ophtal. dicet Gal. xij. Meth. cap 22. Medicamenta, inquit, oculo non sunt inijcienda, sed blandè imponenda superiore palpebra mollissime eleuata, nihil mordicare debent, non debent esse aspera, aut sabulosa, sed tenuissimè lauigata. Ac si humida sint, prastat aliquid glutinositatis habere, vt oui album, talia enim cùm incalescunt, fluxiones acres reprimunt, diuque in parte laborante hærent. Cùm vero duo potissimum mala oculis accidant, dolor, videndique hebetudo, aut cæcitas, duo genera ocularium medicamentorum communiter statuuntur, alterum anodyornum, alterum visus claritatem facientium, quæ maximè ophtalmica dici debent, cùm visionem, quæ est propria oculi actio, respiciant. Sunt autem ista.

Anagallis.
Adeps { viperinus. / serpent.
Apii succus.
Calendula.
Chelidonium maius.
Cap. { Hirundinum. / Serpentum.
Crocus.

Eu-

Euphragia. *
Fœnugræcum lotum. *
Fęniculum. *
Grana iuniperi. *
Ruta hortensis. *
Sarcocolla.
Senna.
Siler Montanum. *
Tuthia off. vsta, & lota. *
Tuthia arabic.
verbenaca. *

Aqua
- Euphragiæ.
- Chelidoniæ.
- Caryophylli.
- Fęnic.
- *Lauendulæ.*
- *Anagallidis.*
- Vitæ.

Vinum euphragiatum.
Aqua benedicta. *

℞. Aquæ Euphragiæ vnc. ſſ.
Antimonij vitrificati, & in ſubt. pollinem ducti drach. ſſ.

Miſce, relinquantur in loco calido per noctem, tunc quoties eſt inſtillandum oculo aliquid, agitetur aqua, vt rota turbida euadat. * *

Trochiſci viperini.

Compoſ. minus vſitata.

Oleum
- Sacchari in albo oui duti, cum vitrioli portione ſoluti.
- Sacchari ſoluti in cauitate virentis fęniculi, vel ſolius, vel cum portiuncula ſalis gemmæ.

Regulus Antimonii Subt. puluer.

℞. Antimon. crudi *L.* I.
Tartari vini albi.
Salis nitri optim purgati ana drac. x.

*T*erantur ſubt. in mortario ferreo, deinde cochleari ferreo paulatim iniiciantur in crucibulum opt. ignitum, cumque materia optim. fluxerit, vt inſtar rubicundi ſanguinis appareat, iniiciatur alia portio puluer. & cooperitur vas, idque toties repetatur, donec tota materia fluxerit, tunc eximatur crucibulum ignitum, & frigeſcat, & agitetur, donec materia, quæ fluxerat, opt. m. concreſcat, refrigerata materia, quod fit imponendo vas aquæ frigidæ, reperitur in fundo materia alba, inſtar argenti, quæ à Chymicis dicitur Regulus.

Vi-

Vitrum, & flores Antimon. Crocus metal. vel ex descriptione Quercet. vel hoc modo præparatus.

℞. Reguli antim.q.suff.
Salis nigri opt.purgati æquas partes.

Terantur subtil.& liquefiant in crucibulo vsque ad perfectum fluo rem, tum remoueantur ab igne, & sinantur frigescere. Materia exempta teratur in subtilissimum puluerē, & toties eluatur aqua rosacea calente, quoad omnis salsedinis sensus euanuerit, tum eximatur materia, & reseruetur ad vsum.

Anodyna oculorum.

Camphora.
Lac quodcunque, vel simplex, vel chalibeatum; vel in quo thus extinctum sit.
Ouum integrum conquassatum.

Aqua { Oui albumin.
Portulacæ. *
Rosæ *
Virgæ aureæ.

Aquā

Aqua { Portulacæ. / rosarum. / virgæ aureæ.

Sief album cum opio.

Sief album sine opio.

Huc referuntur muccag.sem.psyllii, & sem.cyton.extract.cum aqua rosacea, vel aqua albuminis ouotum.

Pomum dulce coctum cum lacte, & fortiter expressum, vel contusum, & cataplasmatis modo applicatum.

Neruis appropriata Aponeurotica.

NEruis appropriata huiusmodi esse debent, vt exiguum oculorum calorem foueant, ac innatum ipsorum humidum, lentum, tenaxque cohibeant, seu vi substyptica, seu glutinositate.

Intrinsecus conueniunt.

Acorus.
Anacardus.
Balsamina repens.
Bdellis.
Chamædrys. *
Chamæpithys.
Castoreum.
Cinnarum radix. *

Cerebrum Leporis. *
Cinnamomum. *
Cortusa.
Costus aromaticus.
Centaurium maius.
Eryngij radix.
grana iuniperi.
Guaiacum.
Hyssopus.
Hypericum.
Imperatoria.
Lauendula.
Maiorana.
Mumia.
Myrrha.
Nardus { Italica. / Indica.
Nuclei pinei.
Panax herculeum.
Peucedanum. *
Primula Veris. *
Pseudocostus Matth.
Rhaponticum.
Resina { Terebinthina. / Laricina. / Abiegna. / Strobilina.
Rosmarinus. *
Rosæ pall.
Serpyllum.

Saluia hortensis.
Sassafras.
Sulphuris flores.
Tabacum.
Tragoriganum.
Trifolium bitum.

Viscus | quercinus
| pomorum.

Composita.

Aqua | Theriac.
| Therm. sulphur.
| Cinnam.
| Maioranæ.
| Lauendulæ.
| Roris marini.
| Saluiæ.
| Primulę Veris.

Mitrhidatica confectio.
Theriaca vetus.
Confectio anacardina.
Diacassorum.

Conserua | Anthos.
| Saluiæ.
| Acori.
| Primulæ Veris.
| Maioranę.

Radix | Acori condita.
| Eringii condita.

Boli

Boli vsitatiores.

℞. Terebinthinæ Cypr. si admodum fit calefaciendum, vel Venet. si minus, drach. 1.
Pulueris iuæ scrup. 1.
Misce, fiant boli pro Vna vice.

℞. Conseruæ | Anthos. drach. 2. Trochiscorum de vip. scr. 1.
Misce pro vna vice.

Extrinsecus.

Adeps | Viperinus. Vulpinus. Humanus. Ciconiæ. Ceruinus.
Balsamum | Orientale. Occidentale.
Bitumen.
Galbanum.
Gummi | Hederæ. Balsami.
Lapis Gagates pro suffitu.
Lumbrici terrestres.
Mumia.
Myrrha.

Opopanax.
Pnttrolæum.
Pix liquida, & arida.
Sulphur in decoct.

Composita vsitatiora.

Oleum
- Philosophorum.
- Terebinthinæ, & cuiuscum alterius generis resinæ.
- Myrrhæ.
- Costinum.
- Ceræ.
- Ciconiæ.
- Euphorbii.
- Hypetici.
- Lutorum sulphurat.
- Lumbricorum.
- Nucum.
- Nucis moschatæ.
- Nardinum.
- Stellionis. *
- Vulpinum.
- Viperinum.

Therm bitum.

Luta
- Sulphurea.
- Vinacea.

Pannus coccineus.

Ceratum | Citrinum.
| Diapente.
| Sacrum Gall.
| Basilicum.

Vnguentum (Aregon.
(è Bdellio.

Stillicidium aq. therm. super nucam.

Arthritica.

CVM articuli partes sint exangues, veluti nerui, ac omnes neruosæ partes, vt membranæ, tendines, ligamenta, quibus colligantur articuli, nerui nomine intelligantur, fit vt medicamentis appropriatis neruo, affinia sint arthritica. Calefactis autem articulis conueniunt.

Acetum rosatum.

Aqua | Rosacea.
| Pluuialis.
| Chalybeata.
| Therm. fetrea.

Bolus Armena.
Gramen.
Hordeum, & eius cremor.
Intybus omnis.
Lactuca.
Lentiscus.
Myrthus.
Ossa human. vsta.

Psyllium, & eius mucilago.
Rosæ quæcumque.
Santali genus omne.
Semina frigida maiora, & minora.

Composita.

Saccharum rosatum.
Lactuca condita.
Conserua [Cichor. / Sonchi.
Confectio trium sant.
Decoctio ligui lentisci, & santalorum.

Extrinsecus.

Oleum [Myrtinum. / Expressum è sem. peponum. / Cucum. Angur.
Vnguentum populeum.
Oxycratum, siue posca.
Oleum [Rosaceum quodcumque / è Ranis.

Refrigeratis.

Acorus.
Assarum.
Buxus.

Ca-

Castoreum.
Casia lignea.
Calamintha.
Chamædrys.
Costus Aromaticus.
Guaiacum.
Hammoniacum.
Hedera terrestris.
Helichrysum. *
Helenium.
Iuniperi lignum, & grana.
Laurus.
Nasturtium.
Origanum.
Porrum.
Primula Veris.
Pulegium.
Resina omnis.
Ruta.
Saluia hort. *
Satureia.
Scylla.
Sinapi.
Sulphur.
Viscus quercinus.
Zarsa parilla.

Extrinsecus.

Adeps | Vulpinus. Viperinus.

Bdellium.

Bdellium.
Buxus.
Castoreum.
Ebulus.
Euphorbium.
Galbanum.
Hammoniacum.
Ibis stercus.
Myrrha.
Oesypus.
Opopanax.
Panis recens calidus.
Raphanus.
Sambuci fol. & flores.
Sagapenum.
Sal marinum.
Sapa.
Stercus arietis.
Styrax.
Tabaci fol. *

Composita intrinseca.

Conserua
- Acori.
- Roris marini.
- Saluiæ.
- Stœchados.
- Primulæ Veris.
- Chamæpithyos.

Sal theriacale.
Trochisci Viperini.

The-

Theriaca vetus.
Mithridatica confectio.
Aqua therm. sulph.
Vinum Medicatum ex propositis calef.
Terebinthina cum puluer. iuæ, vel trochiscis viperinis modo ante proposito.
Decoctum guaiaci, & ligni lentisci, addendo salsam, si adsit aliqua circa articulum durities.

Extrinsecus.

Vnguentum Marciatum.
Ceratum { Sacrum. / Basilicum.
Emplastrum è caseo veteri Gal.
Vinacea calida. *
Luta { Sulphur. cùm adest sola intemper. / Bituminosa, cum adest tumor.
Pannus coccineus. *
Aqua calcis chalyb.
Diamelilotum.
Oleum { Vulpinum. / Camæmellinum lumbricatum / Anell. / è sem. Aranciorum. / Balaninum. / Ceræ. / Euphorbii.

Ga-

Oleum
- Gagatinum.
- Laurinum.
- Irinum.
- Lumbricorum, præsertim per distillationem.
- E lutis sulphur.
- Nucleorum cerasi.
- Nardinum.
- Nucis moschatæ.
- Philosophorum.
- Terebinthinæ.
- Styracis.
- Vetus salitum.

Pinguedo Artenæ.

Pectoralia.

PEctoralia medicamenta naturalem Pulmonis, totinsque pectoris humiditatem ad respirationem per necessariam conseruare debent, viasque spiritales ab humorum infarctu liborare debent, tum quia expuitione fit, quæ quidem contingit aeris expirati ad eijciendam materiam impulsu.

Frigida, & incrassantia humorum tenuitati conferent: Calida attenuantia, abstergentiaque crassitiei: Nam vt crassa materia expirato aeri non cedit, nec impelli potest, sic tenuis eius appulsam subterfugit.

Ca-

Calida.

Aqua { Mulsa.
Sulph. thermalis.
Vitæ.

Amygdalæ amaræ.
Aristolochia longa, & rotũda
Botrys. *
Calamenthum.
Carduus sanctus.
Chinarum radix.
Cubebæ.
Dactyli. *
Enulæ radix.
Fryngii marini radix.
Farfara. *
Fœnugræcum.
Gentianæ radix.
Hedisari sem. *
Hyssopus, maximè mõtanus.
Ieis. *
Irio.
Iuniperi baccæ.
Marrubium album.
Mel.
Melissa.
Serpentariæ radix præparata.
Fæcula aronis apud Querce.
Siliquæ dulces.
Sinapi.

Smyrnium.
Sulphur crudum.
Sulph { Flores. / Butyrum.
Spiritus terebinthinæ.
Thymus.
Tragoriganum.
Trifolium bituminosum.
Veronica Mas.
Vinum dulce.
Vinum hyssopite.
Vinum passulatum Hipp.
Vrticæ sem. *
Vua passa compos.

Composita.

Decoctum pector.
Diasulphur Mes.
Diapraffium.
Diacalamenthum.
Conserua { Hyssopi. / Melissæ. / Flor. maluæ maximè mistis flor. sulphur.
Lohoch { De pino. / De pulmone Vulpis. / Sanum, & expertum.

Mel

Mel violatum.
Oxymel ſimplex,& ſcylliticum.
Trochiſci bechici albi,& nigri.
Ius galli cum pector.decocti.
Decoctum cum iiſdem pector.
Saccharum aqua vitæ ſolutum.
Caricæ in aqua vitæ maceratæ.

Extrinſecus.

Emplaſtrum de meliloto.
Vnguentum pectorale.
Vnguentum de Althæa.
Oleum
- Amygdal. dulc.
- Irinum.
- Nucis Indicæ.
- Iuniperinum.
- Butyri.

Butyrum crudum.
Suffumigium tabaci.
Aer prope thermas ſulphur.inſpiratus, vel alia ratione ſiccior redditus.

Frigidiora.

Althæa.
Amygd.dulces,& earum lac.
Capilli Ven.
Granata dulcia.
Gummi Arabic.
Hordeum.

Iuiubæ.
Lac, præsertim asin.
Malua.
Numularia.
Poma dulcia.
Pruna dulcia.
Papau. errat. eiusq; flos.
Sebesten.
Sem. frig. ma. & min.
Tragacantha.
Viola purpurea.
Virga aurea.

Composita.

Diacodium.
Diatragacanthum cum, & sine bolo.

Lohoch] de papa.
] de mucilag.
Elect. resumptiuum.
Conserua | Rosarum.
| Violarum.
| Capill. Vener.
| Florum maluæ.
Saccharum candidum Viol.

Extrinsecus.

Oleum viol.

Vnguentum { Resumptiuum temper.
Violat.

Arteriaca.

ARteriaca arteriam asperam leniunt eiusque lauorem seruant, qualia sunt ex propositis pector dulcia glutinosa, vim epicerasticam habentia, præsertim.

Amyg. dulcium cremor.
Butyrum recens.
Gummi arab.
Hordei cremor.
Liquiritiæ succus.
Mucilago sem. maluarum
Pruna dulcia.
Sapa.
Sebesten.
Tragacantha.

Composita.

Diacodium.
Lohoch de papauere.
Conserua viol.
Prun. pulpa cum oleo amygdal. dulcium extracta.
Oleum { Sacchari.
Amygdalarum dulcium, sine igne expressum. *

Cardiaca.

COr pectoris domicilium tenet, iisque roboratur, quæ vim vniunt vitalem, spirituumque substantiam fouent, quorum quidem maxima pars est alexipharmaca, cum nihil tam aduersetur veneno, quàm quòd celori vitali deleteriis omnibus inimitissimo, amicum esi; inter calida cardiàca hæc recensentur.

Agallocum
Agrimonia odor.
Amomum.
Ambra grisea
Angelica quæcunque.
Anthos.
Argentum.
Aurnm.
Belzoinum.
Ben | album. rubrnm.
Balsamum] Orientale
] Occidentaie.
Bilinguis.
Calendula.
Carduus sanctus.
Carlina.
Caryophylleus flos.

Ca-

Caryophyli Indi.
Carduus stellatus viarum.*
Calamintha montaua.
Cardiaca herba.
Cassia lignea
Caryophyllata.
Cardamomum.
Castoreum.
Cinnamomum.
Citri cort. semenque.
Chamædrys.
Cortusa Matth.
Cuhebæ.
Dictamnus] Albus. / Creticus.
Doronicum.
Enulæ radix.
Eryngii radix.
Folium Indum.
Galanga.
Galega.
Grana] Chermes. / Iuniperi.
Gentiana maior.
Gingiber.
Hedera terrestris.
Imperatoria.
Lauendula.
Lapis bezoar.

Lilii conuall. flos.
Macis.
Melissa.
Nentha sat.
Meum.
Morsus Diab.
Moschum odor.
Myrrha.
Myrrhis.
Nardus { Indica. / Celtica. / Italica. / Montana.
Nux moschata.
Ozymum, maximè caryoph.
Onyx.
Phu.
Pimpinella.
Polium.
Quinquefol.
Rhaponticum.
Rosmarinus.
Sassafras.
Scabiosa vulg.
Scordium. *
Styrax.
Tormentilla.
Valeriana silu.
Veronica mas.
Vinum odor.
Vincetoxici rad.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0106-1 DFG

Vlmaria.
Vnifolium.
Zedoaria.
Zibettum.

Composita.

Conserua
- Tunicæ.
- Melissæ.
- Menthæ.
- Anthos.
- Florum citrii.
- Flor. aurantii.
- Ex toto citro.

Confectio alchermes vulg.
Confectio alchermes amara Saxoniæ.
℞. Grani infectorii vnc 3.
Bulliant in aqu. ros viol. nenup. ana vnc. 4. viquequo aquæ purpureum trahant colorem; facta expressione.
℞. Foliculorum serici incisorum extr. bõbycibus vnc. 4.
Bulliant in prædict. decoct. donec purpureum trahant colorem. Tum exsiccentur in vmbra, mox semel, atq; iterum bulliant in eodem decocto, pariterque in vmbra exsiccentur. Siccati infundantur per h. 24. In succ. pom. dulcium, & rosarum ana L. 1. s.
Post infusionem bulliant in eodem decoct. donec decoct. purpureo colore

tingatur à serico. Facta colatura adde sacch fini L. 1. s.

Bulliant vsque ad crassitiem mell. tum sublato ab igne decoct. dissolue in eo adhuc calente ambræ griseæ, & in. cisæ dra. s.

Post dissolutionem iterum ponatur ad ignem, & addantur duo pulueres.

℞. Cinnam.
Caryophylli.
Nuc Mcic.
Ging.
Zedoariæ.
Galangæ.
Cardamomi.
Spicæ,
Styracis calamitæ.
Croci.
Ligni aloes ana drac. 1.
Ozymi caryoph. drac. 2.
Moschi opt. scrup. 4.

Misce. D. S. a. cuius dosis est à scrup. 1 vsque ad drach. 1.

Aromaticum ros,
Diambra.
Diamoschum.
Diaxyloaloes.
Dianthos Nicol.
Diamarg. cal.

Elect.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0108-3 DFG

Elect. { Letificans Galen.
Rhasis.
De gemm. Conciliatoris.

Plirisarconticon.
Mithridatica confectio.
Puluis viperinus germanus, cuius hæc est melior descriptio.
℞. Cor, hepar, & tres priores vertebras viperæ, exsicca in furno in vase vitreato clauso, tere in pulu. addendo radic. Imperatoriæ quartam partem.
Datur à scrup. ss. ad dr. I. in vino generoso
Puluis Saxonicus
Spec cord. temper.
Spiritus vitrioli.
Theriaca.
Trochisci de Gallia mosc.

Aqua { Theriacalis.
Cinnam.
Flor limon.
Flor. citri.
Cardui sancti.
Calcitrapæ.
Galegæ.
Lauendulæ.
Lilii conuall.
Melissæ.
Menthæ.
Scorzoneræ.
Vliuariæ.
Cordialis Sax.

℞. Succorum Borrag.
Buglossi.
Melissæ.
Bistortæ.
Tormentillæ.
Verbenacæ.
Oxylapati.
Acetosæ.
Rutæ capratiæ
Cardui sancti.
Rosarum.
Calendulæ.
Limonis.
Citri ana L.s.
Pimpinellæ saxifrag.
Quinque fol. ana vnc. 3.
Aceti vini albi L. 1.
Sem portulacæ.
Florum nymph. an. vnc. 2.
Sem. citri vnc. ss.
Terræ] Lemniæ.] Silesiacæ.] Samiæ an. vnc. 1 ss.
Spec. trium santal. drac. 6.
Marg prep. cum acid. eltr. drac. 3.
Infundantur spec. in succ. & facta per triduum maceratione in loco tepido destillentur in balneo Mariæ.
Datur ab vnc. ss. ad vnc. 3.
Olea aromat. destillata.

Ex-

Extrinsecus.

Eadem olea prædicta.

Oleum
- Rorismarini.
- Iuniperi.
- Castorei.
- Menthæ.
- Costinum.
- Nardinum.
- Scorp. Matth.
- Magni Duc. Hetr.

℞. Ol.
- Vetustissimi.
- Scorp. purgati.

Per quatuor dies in ozymo exsiccato ana L. 6.

Imponantur bocia Hermeticè clausa, exponantur Soli per triginta dies, deinde bulliant in balneo Mariæ per sex horas, exprimantur, expresso adde

Radicum
- Bistortæ.
- Gentianæ.
- Tormentillæ.
- Impetatorię an. dr. 2.

Bulliant per horas quatuor, exprimantur, & colentur, col. adde

Rhabarb. electi.
Myrrhæ.
Aloes sucotrinæ.
Ligni aloes.

Croci

Croci ana vnc. 1.ſſ.

Iterrum bulliant per horas ſex, exp[illegible] mantur colentur. Tum adde,

Theriacæ vet.

Mithrid. conf. an vnc. ſſ.

Miſce.

Exterius præter cor, inungantur pu[illegible] ſus minimùm ſingulis tribus diebus [illegible] mel.

Interius, datur in aceto in feb. malig[illegible] ad gutt. quatuor: pro aliis venen. vel al[illegible] morb. cord. in aqua citri.

Frigidiora.

Acidiţas { Citri. Limonum. Aurantiorum.

Acetum roſatum.

Acetoſa, eiusque ſemen.

Adiantum.

Berylli

Bolus Armena.

Borrago.

Biſtorta.

Bugloſſum.

Carabe.

Cornu cerui.

Cornu Rhinocerontis.

Corall. quodcumque.

Cornolea gemma.

Cya-

Cyanus vterque.
Ebur.
Flos salicis.
Granata gemma.
Hyacinthus gemma
Myrthi baccæ.
Margaritæ.
Myrobalani.
Nymphæa.
Os de corde cerui.
Poma fragrantia.
Rosæ.
Sapphirus.
Santala omnia.
Sericum crudum.
Smaragdus.
Spodium.
Terra { Lemnia. / Silesiaca.
Terra { Melitensis. / Samia.
Violæ purpureæ.
Vnicornu.

Composita.

Aqua { Viol. / Ros. / Nymphææ.

Aqua
- Oxalidis.
- Flor. ſalicis.
- Bugloſſi.
- Borraginis.
- Cyani.

Conſerua
- Acetoſæ.
- Acetoſitatis citri.
- Nymph.
- Roſ.
- Viol.

Diaſantalum Nicol.
Diamarg. frig.
Fructus frigidi conditi.
Manus Chriſti perlata.

Trochiſci
- de Bolo.
- de Camphora.
- de *Spodio.*

Confectio
- Ex Hyacinth. Conciliatoris.
- Alchermes dulc. Saxoniæ.

Cuius deſcriptio differt tantum à priori, ſpeciebus, & quantitate moſchi, nam loco ſpecierum calidarũ ponuntur eæ,
℞. *Santalorum rub.*
Citrinorum.
Florum nymphææ.
Viol.
Roſ.
Margarit. præpar.
Raſuræ eboris.

Ossis

Ossis de corde cerui.

Fragmentorum { Hyacinthi. / Smaragdi.

Sapphiri præpar.
Corallorum rub. an. drach. 1.
Seminum oxal. drach. 2.
Moschi optim. scrup. 1.
Fiat conserua.

Extrinsecus.

Camphora.

Vnguent. { Santalinum. / Ros. Mes.

Oleum. { Mirthinum. / Nenupharinum. / Ros. / Viol.

Et aqu. destillat. supra propos.

Stomachica.

HÆc magnam habẽt cum cardiacis affinitatem, cùm Veteres supernum ventr. os cor apellarint, vnum id stomachicis proprium est, vt supernum os ventric. quod Græci stomachum vocant, præcipuè roborent, sunt autem ventriculo amica inter calida.

Ab-

Absinthium] Commune. *
] Ponticum. *

Acorus.
Agallocum.
Amygdal. amaræ.
Amomum.
Angelica odor.
Anisum.
Anthes. *
Aspalathum.
Aurant. sem. & cort.
Balsamum Indicum.
Cardamomum.
Caryopyhlli.
Caryophyllata
Cassia lignea.
Chinarum radix.
Cinnamomum.
Citri cortex, & sem.
Costus.
Cubebæ.
Cuminum.
Cyperus.
Galanga.
Gentiana.
Gingiber.
Gummi tragacant.
Imperatoria.
Iuniperi fruct.
Lauendula.

Li-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0116-7 DFG

Ligusticum.
Mastiche.
Macis.
Maiorana.
Melissa.
Mentha.
Nardus { Celtica. * / Indica.
Nux mosc.
Origanum.
Piper omne.
Rhaponticum.
Rosmarinus.
Saluia.
Sassaphras.
Schænanthum.
Spica celtica.
vinum aromat.
Zedoaria.

Composita.

Vinum { Hipp. / Absinth.
Aromaticum { Ros. / Caryoph.
Diagalanga.
Diaspoliticum.

Dia-

Diacyminum
Dianisum.
Diatrion pip.
Diarrhod.cum spec.
Anisum sacchar.tectum.

Conserua | Absinth.
| Anthos.
| Menthæ.
| Saluiæ.

Cortex citrii conditus
Decoctum columbi cum herbis appropriatis.
Elect.stomachicum.
Gingiber conditum.
Mithridatium.
Plirisarconticon.
Rosata nouella.
Theriaca vetus.

Oleum | Anysorum.
| Cinnam.
| Maeis.
| Caryophyll.
| è Sem. citri.
| ex Quinque ol.

Præparantur tabellæ admodum delicatulæ in hanc formam.
℞. Ol.anis.gut.v.
Zigni aloes subt'l.pulu.scrup.s.
Sacch.fini diff.aq.cin. vel vino aromat. vnc. I.
Misce, fiant tabellæ.

Hiera

Hiera Gal.præp.cum 80 drach. aloes.
Mulsa minimè diluta.
Aquæ ther.salitæ, vt sunt. Tectuccianæ.
Aquæ therm.sulphur.

Extrinsecus.

Ceratum] Mastichinum.
] de Tacamacha.
] de Caragna.

Empl.] Diaphen. cal.
] de Gallia mosc.
] de Crusta panis.

Oleum | de Absinth.
| de Mentha.
| de Piperibus.
| Costinum.
| Spicatum.
| Nardinum.

Oleum Mastichinum.
Pannus coccineus.
Stillicidium ex aq.sulph.
Stillicidium ex ol.maxim.aromat.

Frigida.

Acacia.
Acetosa.
Acetum rosatum.
Acidum citrii.
Agresta.

Au-

Aurancii succus.
Balaustium.
Berberis.
Bolus Armena.
Capreoli vitis.
Camphora.
Cerasa acida.
Citrinum.
Citrullus.
Cornus.
Cornu cerui.
Cotonea mala.
Corallium.
Cucumis.
Coriandrum.
Cucurbita.
Fraga.
Hypocistis.
Lacbrusæ flos.
Lactuca.
Lenticula palust.
Limones.
Malicorium.
Malum punicum.
Mala subaustera.
Mespila { Aronia. / Commun.
Melones.
Myrobalani.
Morus immat.

Mir-

Mirthus.
Pruna silu. & eorum succus.
Portulaca.
Prunella.
Purpura.
Pyra.
Rhois succus.
Rosæ.
Santali genus omne.
Sorba.
Succinum.
Trifolium acetosum.
Vua crispa.
Vinum { Austerum. / Granat. acidorum. / Cydoniorum.
Viola purpurea.

Composita.

Conserua { Rosarum. / Acetositatis citri. / Viol.
Condita { Aronia. / Mespila. / Corni. / Myrobalanorum / Citoniorum. / Pyrorum.
Diacidonium.
Diasantalum.

Diat-

Diarrhodon sine spec.

Rob.
- de Ribes.
- Marenularum.
- Morotum.
- Rubi idæi.
- Cydoniorum.
- de Berberis.

Aquæ
- Ros.
- Ther. ferr. vt sunt in Ital.
- Viol.
- Virg. Mont. Ortonis.
- Calderianæ.
- Therm. acidulæ.

Extrinsecus.

Oleum
- Melinum.
- Ros. simplex.
- Omphacinum.
- Myrtinum.

Empl. diaphæn. frig.

Vnguentum
- Ros.
- Santalinum.

Hepatica.

HEpatica sequuntur iure quedam affinitatis, nam quæ ab hepate laborantur in totius corporis nutritionem preparantur in ventriculo, suaque perfectionis

ctionis rudimentum accipiunt; Refrigerant
itaque hepati conueniunt.

Calida.

Absinthium, maximè ponticum. ✱
Acorus.
Agrimonia. *
Amygdal. amaræ.
Amomum.
Ammi.
Anisum.
Angelica odor.
Apium { Satiuum. / Montanum.
Asarum.
Asparagi rad.
Calamus aromaticus.
Chamædrys.
Cinnamomum.
Cicerum ius.
Curcuma.
Cyperus.
Daucus.
Eupatorium Auic.
Fœniculum.
Fraxini cort.
Fragaria.

Fumaria { Communis. / Lutei. * }

Gentiana.
Hepar lupi. *
Imperatoria.
Iuncus odoratus. *
Iuniperus.
Lacca. *
Lauendula.
Lignum aloes.
Macer.
Macis.
Malabatrhum.
Mel.
Mastiche.
Nardus montana.
Nux mosc.
Origanum.
Pistachia.
Polium. *
Rhaponticum. *
Schænanthos. *

Spica { Celtica. / Nardi. / Italica. }

Vinum arom. subausterum.

Com.

Composita.

Vinum
- Absinth.
- Hyssop.

Aqua
- Theriacalis.
- Agrimoniæ.
- Anisorum.
- Fœniculi.
- Angelicæ.
- Fumariæ.
- Lauendulæ.

Conserua
- Absinth.
- Agrimoniæ.

Conditum Acori.
Dialacca. *
Diacurcuma. *
Dianysum.
Diacalamenthum.
Diacyminum.
Diacostum.
Diarrhodon cum spec.
Olearomat. destillata.
Mithrid. confect. *
Theriaca vetus.

Trochisci
- de Absinth.
- de Rhabarb.
- de Eupatorio.
- Cypheos Gal.

Extrinſecus.

Oleum
- de Abſinth.
- Maſtichinum.
- Nardinum.
- Coſtinum.
- Spicatum.
- Iuniperinum.
- Amygd. amar.
- Nucis moſc.

Luta ſulphur. emollita ol. abſinth.

Frigida.

Acetoſa.
Acetum roſatum.
Adianthum omne.
Berberis.
Biſtorta.
Camphora.
Chondrilla.
Cychor. *
Cucurbita.
Cucumis.
Ebur vſtum.
Endiuia.
Fraga.
Hepatica.
Hieraceum quodcunque.
Hordeum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0126-2 DFG

Lapathum omne. *
Lactuca.
Melones.
Myrobalani.
Nymphæa.
Omphacium.
Oxyacantha
Portulaca.
Rosæ. *
Santalum quodcunque. *
Scariola.
Sem. 4. frig. ma. & min.
Sonchus.
Trifolium acetosum.
Viola porpurea.

Composita.

Aqua
- Ros.
- Viol.
- Nymphæa.
- Portulacæ.
- Hordei.
- Lactucæ.
- Cichor.
- Sonchi.
- Acetosæ.
- Fragorum.
- Cucurbitæ.

Aquæ { Frigid. chalyb. thermal.
ferrat.
Acidulæ minerales.

Serum lactis depuratum.

Succi cychor. depur. concreti, soli, vel mixti cum gutt. spiritus Vitrioli.

Emulsio sem. melonum ex aliqua prædict. aquarum.

Decoctum ligni santal.

Iuleb. { Rosatum.
Violatum.
Acetosum.

Conserua { Ros.
Viol.
Sonci.
Endiuiæ
Portulacæ.
Acetosæ.
Nimph.

Rob. de Berberis.

Triasantalum.

Diarrhodon sine spec.

Trochisci de { Camphora.
Spodio.

Et præterea quacunque pro ventriculi frigeratione posita sunt.

Extrinsecus.

Ceratum { Rosatum.
Santalinum.

Vnguentum { Rosatum. Santalinum. Camphoratum.

Infrigidans Galen.

Oleum { Rosatum simplex. Completum. Omphacinum. Violatum. Melinum. Myrthinum. Nenupharinum.

Splenica.

Splenica tantò maiorem attenuandi vim habere debent, quanto crassiore alimento vtitur lien, quare pleraque splenetica lienis obstructiones auferunt, tumoremque minuunt, cui est maximè obnoxius lien.

Sunt autem lieni familiaria.

Acetum.
Acetum scilliticum. *
Acorum.
Adianthum omne.
Agni casti sem.
Apium silu.
Ammoniacum. *
Aqua fabrorum clara.
Asarum.

Borrago.
Bdellium.
Calamintha.
Castoreum.
Capparis fr.rad.cort. *
Cetrach. *
Calybs præparatus.
Chamædrys.
Chamæpithys.
Epithymum.
Filicis radix. *
Fraxini cortex medius.
Fraxini poculum.
Fumaria.
Genistæ flos, rad.& cort.
Hedera.
Iris Illyrica.
Intybi omnes.
Lingua ceruina.
Lien] Equi puluerizatus. *
] Noctuæ pulu. *
Lupuli.
Osmundæ regalis radix *
Resina] Laricina.
] Terebinthina.
Rubia.
Sambuci medius cortex.
Santali.
Scordium.

Sem.frig.
Spina solstitialis.
Tamarisci fol.fruct. rad.cortex, Poculum. *
Teucrium montanum. *
Thymus.
Vitis fol. & lacryma.
Vinum chalyb. & scyllit.

Composita.

Trochisci { de Cappar. / Scyllit.
Diacyminum
Diacalamenthum.
Aq.ex dictis herb.destillatæ.
Elect.de chalybe.

Boli ex trochiscis aperientibus cum portione ammoniaci

Forma.

℞. Trochisc.de cappar. drach.1.
Ammoniaci scrup.1.
Cum oxymellite comp.vel syrup. bisantino fiant tres boli pro vna vice.

Extrinſecus.

Ammoniacum.
Brionia.
Cucumeris aſinini rad.
Cyclamen.
Colocynthis.
Tabacum.
Ceratum ſantalinum.
Emplaſtrum Ammoniaci.
Vnguentum] de Arthanita Meſ.
] Arugon.
Oleum] Amygdal. amararum. *
] de Ben.
] de Cyclamine.
] de ligno Fraxini.
Sacculus Capiuaccei in cap. de Hep. obſt.
Luta therm. primò mollientia, deinde digerentia.
Synapiſmus poſt diuturnam emollitionē.
Suffumigium excitatum ex lapide Pyrite extincto in decoct. præd. ſimplicium, addito aceto in decoct.

Hyſterica.

MEdicamenta vtero familiaria præcipue menſes mouent; quæ tamen ma-

maximè Hysterica dici debent, ea sunt, quæ vteri tonum ad generationem necessarium seruant; De menses mouentibus infra fiet sermo. Hæc tamen præcipua notantur.

Calida.

Arthemisia.
Absinthum.
Acorus.
Agallocum.
Agni casti sem.
Allium.
Alliaria.
Ambra odor.
Amomum.
Amygdala amaræ.
Anethum.
Anisum.
Angelica.
Apium.
Aromata omnia.
Aristolochia omnis, maximè rotunda. *
Arundinis radix.
Asarum.
Asparagi radix.
Bilinguis.
Botris. *
Borax offic.

Calamintha.
Calendulæ flos.
Capillus Veneris
Carduus benedictus.
Castoreum.
Cæpa in Vino cocta.
Cerui genitale.
Chamæmelum.
Cicerum ius.
Cyperus.
Cassiæ fistulæ cortex.
Costus hortensis.
Crocus.
Cuscuta.
Daucus.
Dactylorum nuclei.
Dictamnus albus.
Equi castrati testiculus exsiccatus, in pul
uere.
Eupatorium Auic.
Fœniculum.
Galanga.
Gentiana.
Gingiber.
Gladioli radix.
Hedera terrestris.
Hipposelinum.
Hyssopus.
Imperatoria.
Iuglandes.
Iuncus odoratus.

Iu-

Iuniperi baccæ.
Lauri fol. baccæ, & rad. cort.
Lauendula.
Lilium album.
Leucoion luteum.
Matricaria.
Maiorana.
Macis.
Melissa.
Mentha.
Menthastrum.
Meum.
Mercurialis. *
Moschus odor.
Myrrha.
Myrrhis.
Napi sem.
Nasturtium.
Nardus] Italica.
] Indica.
Nigella.
Origanum.
Pastinacæ semen
Pœoniæ semen.
Petroselinum.
Peucedanum.
Piper.
Phu Ponticum.
Polium.
Polytrichon.

Pulegium.
Raphanus.
Rubia.
Ruscus.
Ruta.
Sabina.
Satureia.
Satyrium.
Sassafras.
Scordium.
Serpillum.
Sessili.
Syum.
Splenis bouis castrati, puluis.
Tragoriganum.
Valeriana.
Vinum album tenue, odorat.
Zibettum.

Composita.

Vinum] Scyll. Absinth. Hyssop.

Aqua | Melissæ. Maioranæ. Cinnam. Anis., & aliorum simpl. prædict. Theriacalis.

Con-

Conserua { Melissæ. / Anthos.

Diagalanga.
Dianysum.
Diacalamintha.
Diambra.
Diamoscum. *
Diasatyrium.

Aromaticum { Cariophyll. / Moscatum.

Mitridatica confectio.
Theriaca.
Trifera sine opio.

Trochisci de { Gall. mosc. / Mirrha. *

Spec. hieræ simpl. præparatæ, cum 80. drach. aloes.

Extrinsecus.

Aron.
Asphodeli rad.
Assa fœtida.
Bitumen.
Bryonia.
Centaurium minus.
Cyclamen.
Colocynthis.

Ebulus

Ebulus.
Elaterium.
Elleborum.
Fermenthum.
Galbanum.
Gagates lapis.
Hedera muralis.
Opopanax.
Sagapenum.
Scammonium.
vnguis odoratus.

Oleum
- Amagdal. amar.
- Liliorum alb. cum ; & sine arom.
- Cyclaminis.
- Nardinum.
- Philosophorum.
- Rutaceum.
- Costinum.
- de Castoreo.
- Nucis mosc.
- de Piperibus.

Et olea aliorum aromatum per destillat. præparata.

Balnea, & insessiones aquarum thermalium.

Lutra therm. sulphur. & bituminosa.

Suffitus aromatum.

Ne-

Nephritica calefacientia.

QVæ renibus conueniunt, alia quidem ardorem urinæ mitigant, leniuntque acrimoniam, alia abstergunt, si quid crassius influxit, alia præclarè calefaciunt.

Amomum.
Anagallis.
Anchusa.
Amygdal. amar.
Anisum.
Artemisia.
Betonica.
Carduus Sanctus.
Cardamomum.
Caucalis.
Carpesium.
Capparis.
Chamæmelum.
Diuretica omnia cal.
Eryngium.
Laurus.
Pistacia.
Pinei nuclei.
Rha ponticum.

Composita.

Vinum absinth.
Aqu. therm. sulphur.
Decoct. ligni sancti, & sassafras in diuret. calidis.
Electuarium de bacc. lauri.

Spiritus { Terebintinæ. / Salis Tartari.

Extrinsecus.

Oleum { Amigdalarum amar. / Chamæ mel. / Laurinum. / Lilior. alb. cum aromat. / Scorpionum Matth. / Terebinthinæ.

Insessio in aquis sulphur.
Emplastr. de Melilotò.

Refrigerant, & Calorem leniunt.

Alchachengi, & eius aqua.
Althæa.

Aqua { Cucurbitæ. / Graminis. / Thermal. ferrat.

Cam-

Camphora.
Cassiæ sol. Pulpa.
Citrullus.
Cychorea omnia.
Cucumis.
Cucurbita.
Emulsio sem. frig. ma.
Fraga, & eorum aqu.
Hordeum.
Ipolapathum.
Lapathum.
Lac { Chalyb. / Simplex, maximè asinum.
Lactuca.
Lacticula palust.
Limones.
Melones.
Nimphæa, & eius aqu.
Parietaria.
Portulaca, & eius aqu.
Pruna dulcia.
Psillium.
Sebesten.
Solanum Hortense.
Serum lactis.
Tragacantha.
Viola purpurea.
Vmbilicus Veneris.

Com-

Composita.

Conserua] Viol.
] Nympheæ, & aliorum simplic. propos.

Extrinsecus.

Balneum aquæ dulcis

Vnguentum | Rosatum.
| Viol.
| Santalinum.
| Infrigidans Gal.

Oleum [Rosat.
Violat.
è Sem. Papau. albi.
de Nymphæa.
de Ranis.

Muccago [Sem. Cytoniorum.
Sem. Psyllii.
Rad. Althææ.

Tenuis lamina plumbea gestata super lumbos.

Fol. Nymphææ lumbis supposita.

Abstergentia.

Abrotanum. *
Adianthum omne. *
Absinth. Auic. *

Abie-

Abietina lacryma.
Anonis.
Aqua è thecis fabarum.
Aquæ therm. ferratæ.
Auellanarum longiorum cortex. *
Brassicæ ius.
Caricæ.
Cicerum virid. ius.
Eryngii rad.
Irionis semen. *
Lapathi rad.
Lauri rad. & cortex. *
Lignum nephrit. Manardi.
Maluarum sem.
Parietaria.
Serum lact. simplex, maxime depuratum cum succ. limonum.

Resina] Terebinthina.
] Laricina.
] Abiegna.

Resinarum ol. dedilata.
Tabaci indici puluis. *
Tiolæ purpureæ sem. *
Virga aurea.
Vinum alche chengi.

Composita.

Conserua] Maluarum.
] Capill. Ven.

Aloe in lacte tusa, & pota.

Cappares oximelli. conditi.

Cassiæ solut. pulpa cum pulu. liquiritiæ.

Emulsiio sem frig. ma.

Ol. citoniorum Mercati in cap. de Ren. calc.

Raphani liquor ex sale in eius cauitate liquato.

Vinum alchachengi.

Alia propè innumera reperies in censu lapidem renalem frangentium, de quibus infra. Restant illa, quæ à toto temperamento agunt venena scilicet, & Allexi. pharmaca.

Venena.

VEnenorum duas faciunt classes, alia enim excessu qualitatis euidenti calorem vitalem opprimunt, alia totius temperamenti proprietate vitalem vim eneruant, disoluuntquæ, quorum aliqua mediante corruptione, quam in corpore nanciscuntur, veluti sanguis tauri in ventriculo concrescens, ac postea putrescens. Quæ excessu qualitatis peccant, vel insigni frigitate calorem extinguunt, vel vrenti calore inflammant, vel deniq; acrimonia, & mordacitate sua partes exedunt, & immedicabiliter vlcerant. Propriè autem venena nullo manifesto qualitatis,

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0144-2 DFG

tatis, seu primæ, seu secundæ interuenientе excessu partium substantiam corrumpunt.

Propriè Venena.

Adamas puluerizatus.
Aconitum.
Agaricus niger.
Apocymum.
Azandarach Auic.
Barbatuli piscis oua.
Bufonis caro, & spuma.
Canis rabidi spuma.
Canis piscis fel.
Castoreum corruptum.
Camæleo niger.
Christoforiana.
Chrisocolla fossil.
Eruca pini.
Felis cerebrum.
Flos. Aphricanus.
Ilicis scops.
Ixia.
Ictus scorpionum.
Ictus pastinacæ mar.
Lac in véntre concrescens.
Lapis] Armenus non præparatus.
] Magnes.
] Marinus.
Mel eracleoticum.

Aspi-

Morsus
- Aspidis.
- Amoditæ.
- Basilisci.
- Cerastæ.
- Cenchrys.
- Canis rabidi, & aliorum animalium, præsertim lupi, & equi rabidorum.
- Crocodili.
- Drac. marini.
- Hæmorrhoi.
- Lacertæ calcidicæ
- Muris aranei.
- Mustelæ.
- Phalangiorum.
- Stellionis.
- Scolopendriæ.
- Tarantulæ.
- Viperæ.

Napellus.
Nux vomica.
Papauer corniculatum.
Pancratium hispanic.
Periploca vtraque.
Pharicum.
Rubeta.
Sanguis mēstruus corruptus
Sudor quadrupedum.
Taxus arbor.
Thora Valdensis.

Toxicum.
Vespertilionis cor, & lingua.
viperæ fel.

Excessu caloris necantia.

Ærugo, æris squama.
Argentum viuum, & sublimatum eius, farina, & rubr. sedimentum eiusdem.
Arsenicum { Crystallinum album. / Luteum.
Sandaraca Græcorum.
Auripigmentum.
Calx viua.
Chalcanthum.
Chalcitis.
Cinabaris factitius.
Ferri scoria.
Minium fossile.
Pardi fel.
Psoricum.
Risagallum.
Viride æris.
Aqua fortis.

Inflammantia.

Anacardi.
Bryonia.
Cantharides.

Chamædaphne
Chamælea.
Cyclamen.
Colocynthis.
Crocus largè ſumptus.
Daphnoides.
Dracunculi ſem.
Elaterium.
Elleborus albus.
Euphorbium.
Flammula *Iouis*.
Geniſtæ ſem.
Hemerocallis.
Valentina *Cluſis*.
Lathyris.
Pityuſa.
Pſyllij ſeminis pars intima.
Ranunculus omnis.
Sardonia herba.
Staphiſagria.
Scammonium.
Scylla.
Salamandra.
Thapſia.
Solanum furioſum.

Frigiditate necantia.

Cicuta.
Colchicum *Dioſc.*
Fungi perniciosi.

Her-

Herba paris.
Hyosciamus maximè nig.
Mandragora.
Meconium.
Nux Methel.
Opium.
Papauer sat.
Salamandra.
Solanum furiosum.

Siccitate necantia.

Antimonium crudum.
Argenti spuma.
Cerusa.
Ferri Scobs.
Gypsum.
Lithargyrum.
Plumbi Scobs.

Alexipharmaca.

ALexipharmacorum quædam sunt propria determinatis venenis, quædam omnibus communia, quorum vsus habitum corpois adeo immutat, vt a venenis non patiatur, vel certè illorum actionem non agre superet. Quemadmodum verò venena propriè dicta, quæcunque totius temperamenti proprietate agunt, vim latentem possident, qua vitalis c ris

tonum dissoluunt, cuius quidem pestifer virtutis tanta est latitudo, quanta est rerum venenatarum diuersitas. Sic Alexipharmaca vim habent contrariam partim repugnantem veneficæ actioni, partim roborantem expultricis virtutis potentiam, vt quæ maxime sunt inimica vi (ea autem sunt venena) reijciat, expellat a corpore. Propria autem alexipharmac tot sortiuntur differentias, quot sunt venenatorum, quibus ipsa opponuntur, varietates. Enecantibus verò totius temperamenti proprietate opponuntur alexipharmaca peculiari quadam facultate vim veneficam expellentia. Exedentibus epiceraſtica, mumentaque vi lac, butyrum, pingue, inflamantibus refrigerantia. Colorem extinguentibus calorifica Cardiaca. Communia omnibus venenis remedia ferè omnia proposita sunt inter Cardiaca, quæ possunt dici Alexipharmaca quatenus virtutem cordis roborando, venena ab ipso procul arcent. Quædam in præcipuè præstant, quæ præter vim roborandi cor, fortè etiam veneficam qualitatem toto temperamento oppugnant. Idem rursus numeranda sunt, nè in cardiacorum catalogo quodlibet promiscuè sumatur pro vero Alexipharmaco.

In-

Intrinsecùs igitur valent.

Acetum rosat. tepidum.
Ammi.
Anisum.
Angelicæ odor. rad.
Aristoloch. lon. & rot.
Argemone.
Baccharis rad.
Bdellium.
Bistorta.
Bolus Armena.
Boni Henrici succus
Borrago.
Brassicæ sem.
Carduus sanctus.
Castoreum.
Carlina.
Camphora.
Cardiaca herba.
Cariophyll. flos.
Cardamomum.
Contraierua.
Coronopus Matth.
Cornu Rhinocerotis.
Consolidæ regalis flores.
Coagulum leporinum.
Crucìata Dodonei.
Cyminum.
Cyanus vrerque.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0151-0 DFG

Dictamni alb. rad.
Elleborine.
Erucæ flos, & coma.
Eryngij radix.
Glandes quernæ.
Galega.
Gallinaceorum cerebrum.
Gentiana maior.
Helenii radix.
Hedisar sem.
Hypericum.
Imperatoria.
Iridis domest rad.
Irionis sem.
Lapis bezoar { Occidentalis / Orientalis.
Lacryma in ceruorum oculis concrescens.
Laserpitium.
Ligustri rad. & sem.
Menthastrum.
Mumia.
Musteiæ salitæ, & in vmbra siccat. pulu.
Myrrha.
Napi semen.
Nigellæ semen.
Nux iugulans.
Ononis lutea.
Personatæ succus.

Pim-

Pimpinellæ saxif. rad. & sem.
Piper.
Platani pilulæ.
Polium.
Polemonis rad.
Rapi semen.
Rhaponticum.
Ruta.
Scorzonera.
Scordium.
Smilacis asperæ acini.
Spargani rad.
Terra { Lemnia. / Melitensis. / Silesiensis. / Tornacensis.
Tormentilla.
Valeriana maior.
Vicetoxici rad.
Vnifol. rad.
Vnicornu.
Zedoaria.

Extrinsecus.

Oleum { Magni Ducis. / Scorp. Matth.

Composita.

Theriaca Androm.
Diarissaron Mitrid.

Puluis Saxon. viperinus
Electuarlum de ouo.

Hæc sunt propria alexipharmaca, quamquam non spernenda alia cardiaca.

Oleum, & succus Tabaci.
Porri succus.
Arsenicum sub alis, in sacculo gestatum.
Raphanus in taleolas sectus eodem loco gestatus.

AT peculiaria sunt quorum venenorum alexipharmaca, quorum cen sus huc pertinet, nam quæ aut vacuando aut acrimoniam retundendo, ventricu tunicas roborant, easque pinguidine farci endo, venenis auxiliantur suo loco adfe rentur. Sequentes ergo propriè antido sunt, videlicet.

Aconiti.

Aristolochia longa.
Abrotanum.
Balsamum Orientale.
Camæpithys.
Coagulum leporinum.
Origanum.
Ruta.

Vi-

Vinum absinthite, in quo proposita sunt iucoquenda.

Argenti spumæ.

Apii semen, & succus.
Hormini silu. sem.
Ligustri flores.

Arsenici.

Crystallus in puluerem tritus.

Æris squamæ, & æruginis.

Acori radix.
Corallum rubrum.
Menthæ succus.
Terra Lemnia.

Argenti viui.

Aurum { Foliatum. / Potabile. }

Bufonis, & Rubetæ.

Arundinis radix.
Alysmatis radix.
Cyperus.

Cyminum cum coagulo leporino.
Lapis bufonis.
Smaragdi pul. in vino.

Buprestis, & Erucæ pini.

Caricæ.
Dactyli.
Oleum irinum potum.

Cantharidum.

Ammi.
Thuris cortex.

Colchici.

Castaneæ caro, & minima tunica.
Ferulæ recentis medulla.
Dictamnus Creticus.
Origanum.
Poligoni succus.
Quercus folia, & glandes.

Cicutę.

Amomum.
Cardamomum.
Castoreum.
Iridis radix.
Laserpitium.
Piper.
Vinum Cyprium.

Cor-

Corniculati Papauer, & Opii.

Artemisiæ succus.
Castoreum.
Origanum.
Ruta silueſtris.
Spiritus vini.

Ceruſæ.

Columbina oua.
Lixiuium ex cinere ſarmentitio coctum.
Oleum amaracinum.
Perſicorum nuclei.
Vinum generoſum.

Cerebri Felis.

Terra lemnia.
Moſchus.

Veneni caudæ cerui.

Oleum è ſemin. citri toti corpori illitum.
Nux Pontica.
Piſtacia.
Smaragdi pulu. ſcrup. ſs. ex vino.

Caſtorei corrupti.

Coriandri ſemen toſtum.
Citris ſuccus.

Limonum ſuccus.

Cyclaminis.

Gentiana maior.
Lauri baccæ.
Piper nigrum.

Colocynthidos.

Smaragdus.

Chamelææ, & Thymelææ.

Origanum toſtum.

Ellebori albi.

Mulum Cidonium.
Nymphææ flos.

Ellebori nigri.

Aniſi ſemen.
Caſtoreum.

Elaterii.

Menthæ ſuccus.

Fellis viperini.

Ambra.
Tiperæ caro, & quæ ex ipſa fiunt, vt
Theriaca, & ol. de ſcorp. Matth.

Fungorum.

Allium.

Acce-

Acetum absinthite.
Pyrastri fol.
Ruta.
Oxymel scyll.
Vinum viperatum.
Quæ omnia sunt quoque gypsi antidota.

Hyosciami.

Cepa.
Mori cortex.
Raphanus.

Magnetis.

Auri scobs.
Smaragdi puluis.

Ixiæ.

Asa fœtida.
Bletæ succus.
Rutæ siluestris semen.
Thlaspi semen.
Tragoriganum.

Mandragoræ.

Coriandri semen.
Pulegium.

Sanguinis menstrui.

Margaritæ.
Pastilli viperini.

San-

Sanguinis taurini, & lactis coagulati in ventriculo.

Acetum scyllit.
Coagulum leporinum.
Calamenthum Montanum.
Chelidonii ma. succus.
Lac ficulneum.
Nitrum.
Oxym. scyll.

Nucis vomicæ.

Pyrethrum.

Napelli.

Anthora.
Ambra grisea.
Capparis radix.
Diamoschum.
Glandium puramina.
Muscæ depascentes flores napelli.
Moschus odoratus.
Smaragdus calcinatus & in ol. sol.

Psyllii.

Vincetoxici radix.

Rododembri.

Agni casti semen.
Fœnugrecum.

Scam.

Scammonii.

Cotoneorum malorum succus.

Sudoris Quadrup.

Rosarum pallidarum succus, cum vino generoso potus.

Solani somnif. maniaci, & dorychni.

Amygdalæ amaræ.
Locustæ Marinæ.
Squilla piscis.

Turbith. & Tithymalorum.

Mumia

Toxici.

Amomum.
Carpobalsamum.
Fagi cortex.
Napi semen.
Quercus cortex.
Sanguis caninus resiccatus, & in pulverem redactus.

Morsus viperini.

Anagallidis succus.
Anchusæ radix.

Ca-

Cariophylli silueſtr. radix.
Coſtus aromaticus.
Cerui genitale.
Ferulæ medullæ.
Fraxini fol. & ſuccus.
Heliotropium.
Iuniperi fol. ſucus.
Meliſſæ ſuccus.
Ozymaſtri ſemen.
Ranarum caro, & ius.
Sambuci decoctio ex vino.
Teſtudinis ſanguis ſiccat.
Tribulus.
Tribulus terreſtris.
Theriaca.
Viperæ caro.
Paſtilli ſcyl.

Morſus Aſpidum.

A prinum iecur exiccatum.
Betæ nigræ ſuccus.
Centauri rad.
Gobius piſcis.
Leontopetalon.
Melitenſis terra.
Muſtelæ ſalitæ, & reſiccatæ pulvis.
Platani pilulæ.
Scabioſæ ſuccus.

Mor-

Morsus Emarhoi.

Allij siluest. succus.
Sal fossile.

Morsus Cerastæ.

Raphani semen.
Sesami semen.

Morsus Scolopendræ.

Asphodeli albi semen.
Aristolochia quæcunque.
Clematis.
Serpyllum.

Morsus Mustelæ.

Eruca satiua.

Morsus Muris aranei.

Cupressi coni.
Cameleontis albi radix.
Verbenaca.

Morsus Phalangiorum.

Atriplicis succus.
Asparagi radix, semenque.
Hederæ succus.
Mullus piscis.
Nigellæ semen.
Platani cortex.
Trifolij semen.

Tarantulæ eadem conueniunt, s
præsertim musica instrumenta, & con
nuæ saltationesvsque ad lassitudinem.

Morsus Canis rabidi, & linguæ, & cordis Vespertilionis.

Alissum.
Allium.
Citumen indicum ex aq. potum.
Cancrorum fluuiatilium cinis.
Canis rabidi hepar tostum.
Coagulum vulpis.
Hippolapathi.
Personatæ radix.
Stercoris hum. Stillatitia aqua.
Triticum masticatum, morsui impos
tum.
Vincetoxici radix.

Addo ego radicem cynorhodi pulve
& cum lacte epotam.
Adde quæcumque adhibita trahun
ex alto.

Morsus aliorum Quadrup. rabidorum.

Apri maris iecur.
Abiegna lacryma.
Fascoli vulgares quomodolibet vsurpati.

Ictus

Ictus Pastinacæ, & Draconis marini.

Ernygii mai.radix.
Lauri fol.
Ozymum ex aceto coctum.
Panacis Herculei radix.
Pastinacæ siluestr.semen.
Rubi flores.
Smyrnii semen

Ictus Scorpionum.

Attractilis marina manu detenta eiusdem lateris cæsi
Asininum stercus.
Althææ radix.
Auell.siluestr.
Citri sem.
Cochlea vulgar.contusa.
Delphinium.
Heliotropium.
Lacertæ pulu.extrin.
Lychnidis semen.
Oxalidis semen.
Ozymum caryophyll.
Palangia radix.
Polemonii radix.
Rutæ sat.semen.
Scorpionis caro in cinerem redacta.

eiusdem

ciusdem ol.
Saphyrus.
Vermes terrestres triti pro cataplasma

Venenatorum omnium ictus, aut morsus.

Aristolochia longa.
Argemone.
Asclepiadis.
Ammi.
Angelicæ succus.
Asphodeli radix elixa.
Bdellium.
Baccharis radix.
Betonicæ fol.
Bo'ni Henrici succus.
Citria mala.
Carduus Sanctus.
Cardamomum.
Chamædrys.
Clinopodium.
Cornopus Matth.
Dictamnus Creticus.
Dictamni albi rad.
Delphinium.
Eryngium.
Etucæ flos, & coma.
Gladioli radix.
Gallinaceorum cerebrum.
Glandes quernæ.

Ga.

Galanga.
Hyperici summitates.
Iridis Illyricæ radix.
Imperatoriæ radix.
Lapis bezoar.
Ligustri radix, semenque.
Melitensis terra.
Menthastri folia.
Nux pontica.
Origanum.
Pimpinellæ saxifragiæ semen
Pastinacæ erraticæ semen
Platani pix.
Piper longum.
Polygoni succus.
Polium.
Raphani cortex.
Rhaponticum.
Scorzoneræ fol. & radix.
Sparganii radix.
Tabaci fol.
Teucrium.
Terra Lemnia.
Tormentillæ succus.
Theriaca.
Zedoaria.
Mithridatium.
Oleum { Magni Ducis. / Scorp. Martis.

Ma-

Materia remedii oppositi morb in mala compositione.

HActenus numerata sunt remedi alterantia, tùm manifestis, tum u cultis qualitatibus, deincops recensen sunt materia præsidiorum, quæ opponu tur morbis in mala compositione, & sol ta vnitate. Morbi in soluta vnitate per nent ad figuram, meatum, superficiem magnitudinem, numerum, & situm. Mo bo in obstructione meatuum opponun aperientia, eorundem densitati rarefa entia, cauitatum laxitati adstringentia meatuum raritati densantia, obstruction aliisque speciebus angustiæ opponuntur m media præseruatoria, de quibus suo loco Lævitati superficieiex asperãtia, asperit lævigantia, imminutę magnitudini rep cientia, auctæ à nimia pinguedine ex nuantia, ab excrescentia carnis exedu tia, & absumentia, (nam aliis tumoribu respondent alia remedia præseruatoria quà ad causam diriguntur] numero au & conuenunt absumentia, imminuto rep cientia per intermediam generationem Alii morbi instrumentales medicamenti non tolluntur, simplici seluzioni vnitat addantur glutinantia. Vlceri verò sarco tica, & Epulotica, fractura ossium cal-

lum

lum inducētia. Aperientia meatus exiguos quales sunt Venarū capillariū, sunt calida vltra primum gradum, vt efficaciter agāt. Habere debent partium crassitiem, vt in meatibus hæreant, suntque mordacia, vt irritata tandem expultrice expellantur, alioqui ob partium crassitiem diù detenta obstruerent. Talia obstructas hæmorrhoidos, & retentos menses extrinsecus applicita proliciunt, suntque potissimum.

Allium satiu.
Aloe.
Aqua marina.
Arum.
Asarum.
Asphodelus.
Cepa.
Chelidonium maius.
Chrysocolla.
Colocynthis.
Cyclamen.
Dracunculus.
Fel quodcumque.
Ficulnea fol.
Hydropiper.
Hedera muralis.
Iberis.
Isatis satiu.
Iuniperus.

Mep-

Menthastrum.
Nitrum.
Piperis.
Squinanthum.

Composita.

Oleum | Amaracinum.
| Iuniperinum.
| Cyclaminium
| è Sem. Colocynthidos.

Et præter hæc, omnia abstergentia quæ proponentur.

Rarefacientia.

Rarefacientia & ipsa aperiunt, sed insensibiliter tantùm meatus, quales sunt cuiz; sunt autem moderatè calida, nec vltra primum gradum calidi; siquidem humiditatis absumptione resecant, & meatus cogũt: debeni esse partium tenuium, vt penetrent, & omni carent siccitate, nè poros contrahant. Talia extrinsecus tantùm applicantur; præsertim in febribus valdè putridis ad conciliandam perspirationem corporis. Huiusmodi sunt.

Althæa.
Amygdal. dulces.

Adeps

Adeps humanus.
Anethum.
Aqua tepida.
Chamæmelum.
Lini semen.
Lilij albi radix.
Malua.
Vinum album aromat.

Composita.

Aqua
- Flor. Chamæmeli.
- Liliorum alb.

Oleum
- Amygdalarum dulcium.
- è Cucumere agr.
- Chamæmel.
- è Seminibus lini.
- Iasmini.
- Sesaminum.
- Raphaninum.
- Vetus.

Hydrelæum.
Inunctio Ætij.

Densantia.

Densantia cutis, aliarumque partium laxatas porositates constringunt, ac imbeciliora sunt, quam intimos, patentioresque meatus cogere valeant. Densant

quæcumque temperatè sunt frigida, ac p
frigiditatis excessu, major minorque
densatio, quæ frigiditatem habent in aqu
sa substantia, vt sunt frigida, & humi
proprie densantia, dicuntur, at quæ frig
ditatem siccitati iunctam, inque terren
substantia possident, cum non extern
tantum claudant porositates, sed grandi
res etiam meatus adstringant, claudenti
& adstringentia dicuntur. Idcirco om
claudens est etiam densans, non è contr
rio. Densantium materia ex tabella fri
& humid. petenda sunt.

Adstringentia.

ADstringentia, quæ claudentia, co
trahentia, & obstruentia quoq
dicuntur, ampliores meatus etiam,
sunt venarum, vteri, oris inferui ventr
culi intestinorum laxatos cogunt. Cogu
tur autem meatus expressa partium hum
ditate, nec non contactu rei glutinosæ, a
meatuum parietibus valde adhærentibu
Exprimitur humiditas, tum à frigitate,
& siccitate, tum à caliditate, & siccitate
maxime sisit crassæ substantiæ, & in par
diu comoretur. Idcirco quæcunque tenui
um sunt partium, vel non adstringunt, vel
admodum imbecciliter. Quemadmodum
& illaque mordacitate sunt prædita, quia
mi-

nimirum citò à partibus expelluntur Hinc patet adstringentium varios esse ordines, qui exacte sunt distinguendi, vt ex arte vsurpari possint.

Alia igitur sunt calida quæ conueniunt in immoderato fluxu materiæ pituitosæ, & aquosæ. Alia frigida, quibus calidiorum magisque tenuium fluxus sistuntur. Alia glutinosa, quæ venarum rupturis præcipuè opem ferunt. Alia stringentia, quæ sine calida sint, siue frigida, vel sunt debilia, quæ substyptica dicuntur, vel mediocria, vel valentia.

Calida debilia.

Absinthium.
Agrimonia.
Ambrosia.
Ancusa.
Asphalatus.
Barba hirci.
Baccaris.
Betonica.
Brassica cocta.
Calendula.
Capparis.
Carduus lacteus.
Centaurum maius.
Crisocome.
Coriandrum.
Cortusa Matth.

Cortex { Thuris.
Pini.

Cuſcuta.
Cuminum torrefactum.
Epithymum.
Fabarum cortex.
Ferulæ medulla.
Galanga.
Gnaphallium.
Grannm Chermes.
Hedera muralis.
Iuglans.
Iuniperi baccæ.
Ladanum.
Lentiſcus.
Malobathrum.
Maſtiche.
Mentha ſicca.
Mumia.

Nardus { Celtica.
Indica.

Oriza toſta.
Phu Ponticum.
Rha ponticum.
Roſmarinus.
Rubia.
Saluia.
Scabioſa vulg.
Scordium.

Spina

Spina alba.
Squinanthum.
Stæchas maxime citrina.
Tabaci fol.
Terebinthus.
Thuris manna.
Thus.
Tragium.
Trachelium.
Verbenaca.
Vitex.
Vngula odor.

Vinum { Austerum.
Chalybeatum.

Extrinsecus.

Emplastr. è Gallia Mes.

Oleum { Absinth.
Menthæ.
Hypericinum.
Mastichinum.
Lentiscinum.

Calida mediocria.

Aqu. therm. alumin.
Auena tosta.
Aloe lota.
Castanea.
Caryophyllata
Coagulum.

Conculæ vstæ.
Cortex iuglandium uir.
Farina volat. molendin.
Fæx vini austeri lota.
Genistella spinosa.
Incea nigra.
Lens in sartagine frixa.
Lumbrici terrestres.
Macer.
Nux myristica tosta.
Oleum { Oliuarum. / Omphacinum.
Rosarum pallidarum succus
Rheum immaturum tostum
Sal marinum.
Terra cymolia.

Composita.

Emplastrum diaphæn. calid.
Oleum de crusta panis.

Calida valdè adstringentia.

Alumen vstum, vel opt. lotum, aut extinctum aqua pluuiali, aut lacte chalybeato.
Æs vstum opt. lotum.
Charta combusta.
Crisocolla mineralis bene lota.
Filipendulæ hortensis radix. *
Guaiaci Patauini fructus.

Ge-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0176-1
DFG

Geranium quodcunque.
Gluten Tauih.
Herba { Roberti. / Siciliana.
Sarcocolla.
Spongiæ vstæ puluis.
Stercus asininum. *
Thamarisci fructus.
Trochisci { Ex charta vsta Gal. / Andronis.

HVc refferuntur cálida valentissima, quæ non propriè adstringendo, sed crustam inducendo meatus occludunt, fluxus cohibent, ferri candentis instar vi delicet alumen vstum, non lotum calcanthum.

Calida valentissima.

Calcithis.
Cinabaris naturali.
Difriges.
Melanteria.
Misy.
Ocra.
Psoricum.
Sori.
Squamma æris.

Frigida ſubadſtringentia.

Aqua] Pluuialis.
] Thermalis ferrata.
] Et quælibet alia chalyb.

Acetum roſ.
Aphrea.
Aſperula odor.
Alga.
Biſtorta.
Centunculus.
Cichor.
Cotynus.
Chondrilla.
Climenum
Cornus.
Cupreſſi fol.
Gelatina.
Gummi Arab.
Hordeum toſtum.
Iſatis.
Iſopyum.
Idæa rad.
Lac chalyb.
Lapathi ſem.
Lyſimachia quæcunque.
Myrobalani.
Myrthus.

Mq:

Muscus { Arboreus. / Marinus.
Nymphæa rad.
Olostium.
Oxyacantha.
Parietaria.
Personata.
Persicaria maculata.
Picea.
Pinus.
Pyrus domestica.
Plumbum lotum.
Polygonum.
Portulaca.
Pruni fol.
Rosæ, maximè rubræ.
Rosarum semen, lanugo, & radix.
Salix.
Santala quæcunque.
Sedum maius, minusque.
Succinum crudum.
Tuthia.
Tomentum.
Tribulus terrestris.
Verbascum.
Vinca peruinca.
Vitis vinifera.
Vmbilicus Vener.

Composita.

Aqua] Ros.
] Portulacæ.
Posca.
Confectio trium santal.
Diarrhodon Abbat.
Sacch. ros. maximè vetus.
Syrup.] Ros. simplex.
] Erosis siccis.
] Myrtinus.
Troch. Diarrhod. Mes.

Extrinsecùs.

Oleum ros simpl.
Vnguentum | Ros. Mes.
| Santalinum.
| Rosatum simplex Gal.
| Infrigidans Gal.
| Camphoratum album.
Ceratum santalinum.

Frigida mediocria stringentia.

Albumen oui, & aqu.
Arbutus.
Argenti recrementum.

Ar.

Argenti ſpuma.
Auricula vrſi.
Auſtera omnia.
Balauſtium.
Berberis.
Bolus Armena.
Burſa paſtoris.
Caſtaneæ minimus cortex.
Ciſtus.
Cupreſſi coni.
Corallium.
Cornu cerui.
Ebur.
Flos Solis.
Glandes.
Galli lutei flos.
Gummi prunorum.
Herba { Trinitatis. / Adorea.
Ietiocolla.
Labruſcæ flos.
Lapis { Plumbarius. / Pumex. / Magnes. / Siſſilis. / Phrygius.
Malum { Punicum acidum. / Cydonium. / Satiu quoduis auſt.
Millefolium.

Morus immatura.
Ossa combusta.
Olea siluestris.
Ophrys.
Ophioglossum.
Pini conus.
Plantago.
Riuus siluestris.
Ranarum vstarum cinis.
Recrementum plumbi.
Ribes.
Rubrica] Sinopica.] Fabrilis.
Rubus.
Sanguis draconis.
Serratula.
Sentis canina.
Sideritis.
Spina Arab.
Spodium.
Stibium crudum.
Terra | Lemnia. | Cretica. | Mel. | Pinguis.
Vlmus.
Virga aurea.
Vinum] Granat. acid.] Cydon.

Com-

Composita.

Diacydonium.
Diacodium.
Diamoron.
Dianucum.
Diatragacanthum frig. cum bolo, & sine bolo.

Rob.] de Ribes.
] de Berberis.

Syr.] Cydon.
] è Berberis.

Oxysacchara simpl.

Trochisci
- De terra sigill.
- De spodio.
- de Carabe.
- de Berberis.
- Camphora.
- Halicacabi cũ, & sine opio.

Extrinsecus.

Defensiuum magistr.
Loti sedimentum.

Oleum] Melinum.
] Ros. completum.

Astrin.

Astringentissima.

Acatatiæ sem.
Ægyptia vua vuarum acini.
Alchimilla.
Amaranthi purpurei flos.
Auellan. siluestr. interior perlicula.
Cascus salitus edulcoratus, & siccatus vt in puluerem redigi queat.
Consolida] Maior.
] Media.
Camædrys montana Dalecampi.
Galla] Max. immatura.
] Omphacitis.
Gramen hiscemum.*
Hypocistis.
Herniaria.
Iridis luteæ silu. radix.
Lapis hæmatites.
Leporini pili combusti.
Lanaria lacemosa.
Lacopus.
Mala siluest. eorumq; succus
Mori rad. cortex.
Nummularia.
Orni cortex max. calcinatus
Omphacium.
Prunorum siluestrium succus, qui est Pseudoacatia.

Po-

Poligonum.
Potentilla.
Pirola Matth.
Quercus fol.
Suberis cortex.
Sumach.
Sanicula mas.
Vrtica mortua.
Vlmi fol. & eorum aq.
Virga sanguinaria Matth.

Composita.

Aqua
- Alchimillæ.
- Equiseti.
- Poligoni.
- Tenerrimorum foliorum quercus. *

Sanguis simphiti Quercet.
Crocus Martis.
Ol. è bolo Armena,
Trochisci
- Diarr. Nicol.
- de Olibano Rasis.
- Ramich. Mes.

Diacornu.
Syrup.
- de Agresta.
- de stercore asinin. Guainerii in cap. de Immod. Menstruo.

Ex.

Extrinsecus.

Aqua | Gypsata. | Thermalis. | Ros. | Omphacin.

Gipsum crudum, & coctum
Vnguentum Comitissæ.
Ceratum ex pelle arietina.
Creta vitrioli.

NOtandum, quod vis adstringens in debilis aqu. stillatitijs, nisi propr salibus chymico more cõmisceantur, nam coctis succis, extractis oleis, vti præstat quam aqu. sed maximè omnium aridis unde ex dictis simplicibus præparari solent efficacissimi pulveres, si omnia vel in massam redigantur cum aqua pluuiali succisue adstringentibus, ac præterea albumine oui, & farina amyli, deinde in furm probè siccentur, vt subtiliter teri possint.

Deobstruentia.

DEobstruentium vtiles materiæ licet non pertineant ad remedium curatiuum, sed præseruatorium, hic tamen recensendæ sunt, tum quia compositæ sunt ex attenuantibus & abstergentibus, quorum materiæ seorsum proponentur; tum quia

eorum vsus in morbis curandis est longè frequentissimus. Constat verò propriè exobstruentia opponi obstructioni factæ ex humore crasso, & glutinoso; Nam quæ à sola copia pendet, vacuatione tollitur. Porrò exobstruentia vel sunt calida, vel frigida, aut tẽperata. Illa calore suo humores attenuant, funduntque, & aliqua substantia crassitie obstructionis experte fusos abstergent; vnde omnia diuretica fiunt exobstruentia admistione alicuius sistentis, quæ aliquando cùm firmentur in parte, ne ob nimiam partium tenuitatem, ac motum in altum se insinuent, crassumque humorem diuidunt, & secum rapiunt, qualia sunt ferè acida omnia, vtriusq; ordinis, quædam validiora, quæ asterisco notantur.

Deobstruentia frigida.

Acetosæ fol. & rad.
Aciditas citri, & limon. opt. maturi.
Alchechengi fructus.
Endiuia.
Graminis radix.
Hepatica.
Herniaria sicca
Hieracieum quodcumque.
Lapathum.
Hippolapathum.

Oxy-

Oxylapathum.
Soncus.
Sem.frig.maiora, max.melonis, pepon
& citruli.

Composita.

Ptisana, præsertim cum emulsione se
melonum.
Emulsio semin.melonis ex aqua gran
nis.
Serum lactis depuratum cum succo
monum, aut oxymelite composito,
cum emulsione sem. melonum, vel
teratum herbis temper.
Succus cych. condensatus cum pulu.
pill. Vener.
Trochisci alchechengi.
] de succo cycor.
Syrup.]
] Endiuiæ.
] è succo Acetosæ.
Syrup.]
] de Endiuia compos. *

Exobstruentia temper.

Cicer album.
Chalybs præparatus. *
Cancri oculi calcinati.
Christalli ol. *
Capill. Veneris.
Fragaria.

Lupulus.

Lupulus.
Politricum.
Quinque fol.
Rosp.pallid.succus.
Tormentilla.

Composita.

Mulsa dulcior.
Oxymel simplex.
Oxysacchara compos.
Syrup.] de Pomis simplex,] & compositus.] Acetosus.
Syrup.] De Capil. Veneris.] de Cychor. compos.] de Cych. cum rheo.
Serum caprinum alteratum cum herbis propositis, vel nonnihil calidioribus, siue coctum, siue stillatum.
Succus cychor. concretus cum æqua parte l. succi agrimoniæ, vel sCrup. chalyb. præp.

Exobstruentia calida.

Absynthium.
Abrotanum.
Acorus.
Abietis cortex. *
Abietis lacrima & resina. *
Amaradulcis. *
Agrimonia.

Amygd.

Amygd. amaræ.
Ammoniacum. *
Allium.
Ammi.
Anisum.
Angelica.
Apium.
Aristolochia longa. *
Artemisia. *
Asarum.
Asparagus.
Asplenium, siue cetrach.
Atriplicis semen.
Betonica.
Botris. *
Brassica.
Calamenthum.
Capparis * fruct. rad. cort.
Carpesium.
Carduus quilibet.
Calendula.
Centaurium maius, & minus in extrem.
Chamædrys. *
Chamæpythis.
Crithmum.
Cinnamomum.
Costus aromat.
Cuscuta,
Cubebæ.
Curcuma.

Dau.

Daucus.
Digitalis.
Eupatorium] Mesues. [Auic.
Epithymum.
Eryngij rad.
Eruca.
Filicis maris radix.
Fœniculum.
Frangula Matth. *
Fraxinellæ rad.
Fraxini cortex. *
Fumaria lutea.
Gattaria.
Gentianæ rad. *
Galli senioris ius. *
Hedisari fol. & sem. *
Hedera terrestris.
Hyacinthus, & semen eius.
Hyssopus.
Imperatoria.
Iris.
Irio.
Iuniperus.
Laurus.
Liquiritiæ succus.
Libanotis.
Ligustrum.
Lupini.
Maiorana.

Matricaria.
Marubium a lb. seu prass.
Mei.
Meum.
Melissa.
Mentha græca.
Menthastrum.
Myrrha. *
Nardus] Celtica.] Indica.
Napi sem.
Nitrum.
Nigella. *
Ononis.
Origanum.
Pastinaca siluestris.
Petroselinum.
Peucedanum.
Plilitis.
Pimpinella saxifragia.
Pistachia.
Pollium. **
Primula.
Pseudocostus Matth.
Pulegium.
Raphanus.
Resina] Laryeina.] Terebinthina.
Rhabarbarum.

Rhaponticum.
Rosmarinus.
Rubia.
Ruscus.
Thamariscus. *
Thymum.
Sabina. *
Satureia.
Saluia.
Scordium.
Scylla.
Syum.
Synapi.
Smirnium.
Spina solstitialis.
Spondilium.
Schænanthum.
Sulphuris flores.
Verbenaca.
Viticis semen.
Vrticæ semen.
Zarsa parilla.

Composita.

Vinum absinthite.

Trochisci | de Cappar. *
| de Myrrha. **
| de Eupatorio. *
| de Rhabarbaro *

Tro-

Trochisci
- de Absinthio.
- Cypheos Gal.
- de Amygdalis amar. Tralliani.
- Scyllitici.

Dialacca Mes.

Diacurcuma. *

Syr.
- de Duabus rad.
- de quinque rad. *
- de Betonica compositus
- de Eupatorio.
- de Artemisia. *
- de Absinthio.
- de Calamentho. *
- de Fumaria compos.
- de Hyssopo.
- de Prassio.
- de Stæchade * Simplex & compos.

Oxymel
- Compos.
- Scyll.

Electuarium de chalyb. *

Vinum
- Chalybeat. cum substantia chalyb. præparat.
- Cum infusione rhei.

Mulsa non diluta.

Spec hieræ præparatæ cum 80. drach. Aloes *

Jus Galli, cuius venter multis aperientibus herbis sit infarctus.

Sp.

Spiritus tartari.
Crystallus tartari
Spiritus salis.
Ferula aronis Quercet. in Pharmacopæa.
Sal, absinth. præcipuè. *

Extrinsecus.

Oleum
- Amaracinum.
- Amygdalarum amararum.
- de Absinthio.
- de Cappariibus.
- Irinum.
- de Baccis Iunip.
- de Terebinthina.

Vnguentum
- de cyclamine.
- Aregon.*
- de althæa.
- è Baccis lauri.

Emplastrum
- de Meliloto.

Ceratum
- Sacrum.
- Diapyrites.
- de Betonica.
- Citrinum ab A. Pendente.

Luta bituminosa.
Irrigationes, aut stillicidia aqu. sulph. & bitum.

Exasperantia.

EX asperantia siccitate sua quandam causantur, & efficiunt inæqualitatem,

tem, si lauitas fiat a nimia humiditate, v
mediocriter detergent si lenti humoris a
hæsu naturalem asperitatem pars am
tat. Quare exasperandi vim habent om
nia valde siccantia, digerentia, absterge
gentia, qualia sunt inter calida omnia
acria, salsa, amara, & inter frigida omni
austera, acerba, valdè acida, quæ singu
non est opus seorsum proponere, cum pa
tim sint paulò inferiùs numeranda.

Læuigantia.

LÆuigantia varias habent facultat
pro varietate causæ exasperantis, q
opponuntur. Quæ humectiandi vim h
bent, tollunt asperitatem à siccitate, illa
quæ sit à succo acri, & mordaci, tollu
pinguia, siue alimenta; siue medicamen
epicerastica, & emplastica; hæc enim pa
tim mordacitatem causæ exasperantis
tundunt, partim lentore suo affectæ parti
inæqualitatem implent.

Detergentia.

DEtergentia quoque interdum eadem
lævigantia, quando asperitas sit ali
cuius humoris adhæsu in superficie, vt
scabie, in qua reddimus cuti suam lævi
tem abstergentium vsu.

Hu-

Humectantia.

HVmectantia petantur ex propria tabella, de epiceracistis, emplasticis, & detergentibus dicetur inter materias remedij præseruatorij.

Reficientia.

REficientia magnitudinem imminutam, numerumque deficientem, sunt alimenta probi succi, a quorũ transmutatione pendet regeneratio deficientis substantiæ. Hæc autem non pertinent ad medicamentum classem.

Extenuantia pinguedinem.

Extenuantia nimiam pinguedinem præter tenuem, & attenuantem victum sunt omnia medicamenta calida, & sicca in gradu tertio, partiumque tenuium, de quibus inter attenuantia humores crassos fusè agetur, sed præcipua sunt.

Aromata omnia.
Amsum.
Ammi.
Acetum scillit.
Aqua ex aromat. destill.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0197-2 DFG

Carui ſem.
Capparis cortex
Diuretica omnia calida.
Fraxini ſemen.
Sem. baccarum ſambuci.
Sudorifera omnia.
Sal viperinus.
Trochiſci ſcyll.
Oxymel ſcyll.
Mithridatica confectio.
Thetiaca vetus.
Confectio anacardina.

Abſumentia.

Quæ carneas excreſcentias, vel etiam ſubſtantiam ſani corporis abſumunt, vel putrefaciunt, vel adurunt. Putrefacientium duplex eſt genus, quædam ſunt debilia, quæ media puris generatione excreſcentiam tollunt, ſuntque ſuppurantia calida, & humida, quorum ope flaccidiorem aliquando carnem remouemus, & in pus vertimus, de quibus infra. Quædam partem tabefaciunt tum alimenti partis, tum calidi innati conſumptione, quæ calida ſunt princip. quarti grad partium tenuium, & ſine adſtrictione, vndè partem facilè penetrant, nec cruſtam efficiunt.

Græci Septica vocant. At quæ adurendo abſumunt ſunt quarto gradu calida

par-

partiumque eraſſarum, vnde cruſtam efficiunt, ob quam cauſtica, & ſcharotica dicuntur, vſurpanda quidem cum caro durior, ac verrucarum, ficuum, callorum, aut etiam ſana adurenda eſt, ad præbendum ſubiecto puri exitum. Porrò ſepticorum aliqua ſunt imbecilia, quæ corporis tantũ detrahunt ſuperficiem, nec in profundum partis penetrant, vnde a Latinis exedentia, a Græcis catharetica, quorũ vſus eſt in meliori carne abſumenda. Ea vero non eodem temperamento donata ſunt: Alia enim vehementi caliditate, & ſiccitate ſuperficiem detrahunt, & corrumpunt, alia ſiccitate, & abſtergendi vi cum partium tenuitate coniuncta idem efficiunt, ſiue calida ſint, ſiue frigida, talia cathæretica ſunt.

Aſius lapis.
Aſij lapidis flos.
Ariſtolochiæ rotundæ radic. in furno teſiccatæ.
Cucumeris agreſtis rad.
Cinis purpuræ.
Dactylorum nuclei vſti.
Gallæ vſtæ.
Fabæ craſſæ prior tunica
Limacum veprium ſalitarum liquor.
Liquor effluens è latere teſtudinis vulneratæ.

Portulaca. *
Pumex.
Sabina. *
Scordij puluis.
Spongia in furno siccata.
Verbasei succus.

Cathærètica calidissima.

Alumen vstum.
Æs vstum lotum.
Æris squamæ lotæ.
Allium.
Ærugo æris vsta.
Argenti spuma.
Antimonium calcinatum.
Asphodeli alb. rad.
Cerussa vsta, siue miniũ oss.
Elaterium.
Ellebori nigri puluis.
Lapis lazuli.
Præcipitatum dulce.
Plumbum vstum.
Spongia rosæ caninæ silu. rasa.

Composita.

Trochisci] Andronis.
] Pasionis.
] Musæ.

Vnguentum { Apostolicum.
Damascenum.

Puluis Mercati l.2.c.7. de recto præsidiorum vsu.

Vnguentum Ioan. Riolani lib.1. generalis methodi.

Septica.

Auri pigmentum.
Argentum viuum sublimatum.
Argentum viuum præcipitatum.
Arsenicum { Crystall.
Luteum.
Æs vstum non lotum.
Ærugo æris.
Chalcanthum vstum.
Chalcitis.
Chrysocolla.
Cinnabaris factitia.
Ochra.
Oleum { Antimonij.
Arsenicij Fa Iopij.
Spiritus vitrioli.
Vini fæx vsta.
Vnguentum Ægyptiacum.

Caustica.

Adarcos.

] Fortis.
Aqua]
] Saponis nigri.
Calx viua.
] Ficulneus.
Cinis]
] Grossorum.
Diphryges.
Fæx aceti vsta.
Melanteria.
Misy.
Oleum
- Sulph.
- Vitrioli.
- Arg. viui.
- Sublimati.
- Soricum.

Trochisci de Minio.
Vnguentum Musæ.

Impinguantia

Impinguantia sunt, iam dictis quodam modo contraria, cùm carnem & pinguedinem reficiant, quia verò duo concurrunt ad hoc opus calor, & materia alimentalis; impinguantia vel conseruant, roborantque calorem natiuum, vt sunt omnia condimenta aromatica, vel materiam parant. De illis non est mihi nunc sermo, quæ vel alimentum boni succi, vel copiosum suppeditant, vel sanguinem ad mem-

bra

bra impellunt, attrauntque, aut attractum firmant, quæ omnia perficiuntur euidentibus qualitatibus suis locis descriptis, sed de illis duntaxat loquor, quæ proprietate quadam non adeo manifesta sanguinem reddunt ad impinguandum aptam, quæ paucissima adhuc inuenta sunt, experientia duce, nimirum

Cannabinum sem

Nucis indicæ interior medulla.

Sarcolcola in furno resiccata, vt atteri possit.

Glutinantia.

GLutinantia sanguinem vulneratæ parti influentem sua adstringẽte, & siccante vi reprimunt, absumunt, ac separatam substantiam in vnum cogunt, ideo magis siccant, quam sarcotica, quæ sordes tantum absumere debent, non autem sanguinem ad carnis generationem necessarium, at minus siccant, quam epulotica, quę non modo sanguinem, sed carnem etiam resiccant, & veluti in cutem obdurãt. Gradus siccitatis, & adstrictionis glutinanti conueniens non potest determinari, nisi habita ratione partis læsæ. Nam vulnus in puero, muliere, & carnea substantia mitiori medicamento coalescit. In sene neruo duro corpore nonnisi validis persanantur ita vt idem glutinatorium ratione

senis, sit epuloticum ratione pueri. Quar non est mirandum, si eadem medicamenta in diuersa tabella proponentur, quæ tamen facile distingues, si mitia a Validioribus secernes. Mitia enim conueniunt corpori humidiori, fortiora corpori sicciori, & vulneri cruento. Sciendum est etiam quædam ex glutinantibus sola siccandi, & astringendi facultate agere, quædam præterea glutinositatem habere, qua costa, & a mutuum adducta firmius adhærescunt. Horum aliqua magis ob glutinositatem, alia magis ob adstrictionem, & siccitatem agglutinant. Glutinosa præcipuum habent vsum in venarum ruptionibus, & exestinibus. Alia glutinantia sine alio discrimine aliis vulneribus aptantur.

Glutinantia mediocria non Glutinosa.

Anagallis.
Althæa alba.
Aparine.
Bistorta.
Britannica.
Corallium.
Cytinus.
Cyperi rad.
Crimnus.
Ebulus.

Fra-

Fragaria.
Hedera terrestris.
Lolium.
Narcisis radix.
Palmulæ immaturæ.
Plantago.
Potamogetum.
Polygonatum.
Poterium.
Perfoliata.
Pimpinella.
Quinque folium.
Rosæ.
Sambucus.
Scabiosa vulgaris.
Serratula.
Tabaci folia.
Tiliæ cortex.
Tormentilla.
Verbascum.
Verbena.

Composita.

Oleum rosmarini chym. destillatum.

Vngu. | de Lithargyro.
| Rub. camphoratum.

Valentiora non glutinosa.

Aquileia.

Aristolochiæ rot. rad.
Ascyrum
Androsemum.
Auricula { Vrsi. / Muris maior. }
Bursa Pastoris.
Cauda equina.***
Centaurium maius.
Caryophyllata.
Corni folia.
Cortusa.
Cistus.
Cupressi partes omnes.
Daphnoides.
Dictamnus Creticus.
Eupatorij Auic. flos.
Flos Solis.
Gentianę maioris rad.
Glans.
Gratiola.
Herba { S. Iacobi. / Siciliana. / Doria. / Iudaica. / S. Barbaræ. / Trinitatis. / Roberti. }
Hyppericum.
Hederæ fol. in vino cocta.
Isatis. Ilicis.

Ilicis pilulæ

Lapis { Morochthices / Geodes.

Lanaria racemosa.
Mille fol.
Mespili fol.
Ophris.
Ophioglossum.
Persicaria maculos.
Picea.
Pyrus silvestris.
Pyrola
Rubus.
Salicis fol.
Sanicula mas.
Sideritis quæcumqne.
Terra Erythria.
Tragoriganum.
Vinum nigrum austerum.
Veronica mas.
Vlmi fol.
Vnifolium.

Composita.

Vngu. { de Minio. / Aureum. / è Calce. / Citrinum.

Ce-

] de Minio.
Ceratum]
] de Cerusa
Emplastrum diaphænicum Mes.
] Hipericum.
Oleum]
] Hispanicum Aquapend.

Valentissima non glutinosa.

Acacia.
Agresta.
Alchimilla.
Amaranthi purpurei flos.
Asini stercus.
Balaustium.
Bolus Armena.
Bugula.
Consolida maior.
Galla immatura.
Guaiaci Patau. fructus.
Geranium quodcunque.
Hypocistis.
Lapis hæmatites.
Leporini pili combusti.
Olea sylvestris fol.
Pilosella.
Polygonum.
Tormentilla.
Pruna sylvestris succus.

Pseudomelanthium Fuchsij.
Quercus folia.
Sanguis draconis.
Spongia sicca.
Sumach.
Symphitum petræum.
Terra lemnia.
Virga sanguinaria.

Composita.

Vnguentum Comitissæ.
Emplastrum è pelle arietina.
Ceratum eiusdem pellis.
Trochisci vipecini.
Quibus adde descripta in tabula valde adstringentium, & oleum, quo vsa dicitur Angliæ Regina ad vulnera, cuius hæc descriptio.
℞ Fol salviæ.
Fol. rutæ an. L. 1.
Fol. absint. communis.
Fol. tenerr. lauri an. L. 1. ss.
Incidantur virentes herbæ minutim, & in mortario conterantur vnà cum adipis arietini L. 3. Facta diligenti mixtione, imponantur ollæ crustatæ cum oleo oliuarum antiquissim. L. 9. relinquantur in putrefactione per octriduum, post. in æneo lebete admoueantur lento igni, & post decem horas ab igne remoueantur, fact. s
pri.

prius crebris agitationibus baculo ligneo tandem facta forti expressione colentur per spissam telam, & conseruentur in vase vitreo. Instillatur calid. vulner. & linteum eodem ol. madefactum superponitur.

Glutinantia glutinosa.

Amylum.
Aloe.
Albumen oui.
Abiegna lachryma.
Balsamum Occid. *
Balsamina repens.
Casei gluten.
Gummi { Prunorum. / Balsami. * }
Genitale tauri.
Gagates.
Mastiche.
Myrrha.
Mumia.
Parietaria. *
Pix Arida.
Resina quæcunque.
Sarcocola.
Thus.
Thuris manna.
Tragacantha.
Vermes terreni triti.

Com-

Composita.

Oleum | Momordicæ.
| Myrrhæ.
| Abiegnæ.
| Terebinthinæ.

Ceratum | Diapalma.
| Barbarum minus.
| Barbarum maius.

Vnguentum tetrapharmacum.

Sarcotica.

Sarcotica sunt sicca in primo gradu, vt magis tenues excrementum vlceratæ partis absumant, nam quod siccius est absumit etiam sanguinem necessarium pro carnis regeneratione; sunt præterea moderate detergentia sine morsu, [illegible] etiam excrementum vlceris abstergatur, quæ enim validius detergunt, tenellam etiam carnẽ absumunt excrescentem. Cùm igitur crassum, tenueque excrementum in vlcere cauo genita sint impedimento regeneranda carni, natura ijs ablatis reliquum opus perficit, vnde Sarcotica id tantùm præstant in replendo cauo vlcere, vt naturæ impedimenta tollant.

Cæterum cùm dicitur Sarcotica siccare in primo gradu & mediocriter abstergere, idest intelligendum non simpliciter, sed com-

comparatione partis laborantis: nam quæ est moderatè siccum, ad partem carnosam & teneriorem est temperatum ad durem, & sicciorem, ac potius habent rationem suppurantis quàm Sarcoticæ. Quoscunque mediocria sarcotica conueniunt corporibus humidioribus, valentia vero sicciorib us, quæ sanè respectu corporum mediocrium, epuloticam vim acquirerent,

Sarcotica mediocria.

Aloe Succotrina.
Aquæ thermal. salsæ, & nitrosæ.
Betonica.
Cortex thuris.
Fabarum cortex, & farina.
Farina { Philicis Arabi. / Hordei. }
Gentianę radix.
Hedisarum.
Iris.
Mastiche.
Mel coctum.
Personata.
Pimpinellę succus.
Resina.
Scordium.
Tabacum.
Thus.

Thu-

Thuris manna.
Vincetoxicum.

Satcotica Valentiora.

Aristolochia.
Arthemisia.
Centaurium minus.
Chamælea.
Flos Solis.
Fuligo] Camini.] Picis.] Thuris.
Lapis Arabicus.
Lupinus.
Marrubium.
Mel crudum.
Myrrha.
Numularia.
Opopanax.
Panacis rad.
Peucedani rad.
Pix arida.
Terra] Melit.] Tuthia.
Viscum.

Com-

Composita.

Vnguentum { de Tuthia. / de Ceruſa. / Ceraſeos / Aureum / Basilicum. } Meſ.

Oleum { Mirrhæ / Thuris / Mannæ } Stillat.

Viſcus conſolidæ, cynogloſſi.

Sarcotica valentiſſima.

Alyconium lotum.
Ærugo vſta lota.
Calx lota.
Gladioli rad.
Mercurius præcipitatus dulcis.
Squama æris lota.
Sarcocolla.
Teſtæ buccinarum crematæ.

Composita.

Vnguentum { Apoſtolicum. / Hiſidis. }

Ceratum { Barbarum. / Sacrum. }

Pa.

] Polydæ.
Pastilli]
] Andronis.
Oleum Sarcocollæ.

Medicamenta causam mobificam adimentia.

SEquuntur materiæ remedij præseruatorij morbi causam respicientis, ea vero duplex est, per se, per accidens. Per accidens sunt symptomata, quæ ob magnitudinem induunt rationem causæ morbum augentis, & vires prosternentis, scilicet immodicus dolor, excedens qualibet euacuatio, peruigilium, animi deliquium. Nunc de caussis per se sermo erit. Sunt autem causæ per se humores, & quæ ex ipsis fiunt à naturæ lege aliena, quæ omnia peccant vel quantitate, vel qualitate, vel substantia, vel motu. Quantitas minuitur vacuatione vel sensibili, vel insensibili. Sensibilis vacuatio sanguinis fit phlebotomia, vel alio chirurgico remedio; alia materiæ humorosæ, & ichorosæ vacuantur per aluum lenientibus, & purgantibus, quibus præmittitur protherapia, per os vomitorijs, per vrinam diureticis, per cutem sudorificis, & diaphoreticis, per sputum expectorantibus, per nares errhinis, per palatum apophlegmatismis, gargarismis caput degrauantibus,

bus: insensibiliter vacuant digerentia, at
trahentia a centro ad circumferentiam, de
quibus ordine est dicendum.

Lenientia.

QVæ aluum leniunt, licèt diuidantur
in ea, quæ per os sumuntur, & in ea
quæ immittuntur per sedem, clysteres sci
& suppositaria, quia tamen hæc posterior
non attinent ad simplic. medicamentorum
materias, sed potiùs ad locum, & modum
adhibendi medicamenta, eorumq; compo
sitionem hic proponenda sunt duntaxat le
nientia per os assumpta, quæ aluum mouent
vel vomitũ cient. Aluũ mouentia non sunt
eiusdem facultatis, quædã enim humectan
do potiùs, quam abstergendo, quædam
expultricem roborando, alia eandem irri
tando, quædam lubricando aluum laxant,
aliqua demum leuẽ habent vim attrahen
toriam à vicinis mesenterii venis ad de
ferentiam verè purgantium, quorum tra
ctio ad longiores partes pertinet, Rursus
lenientium quædam sunt alimentalia,
quædam medicata magis; alimentalibus
vtimur prima mensa ad aluum lubrican
dam, medicamentosis pro ventriculi, & in
testinorum expurgatione, & si leuiter quo
que trahant, pro purgatione propioris par
tis mesenterij.

Le-

Lenientia alimentalia.

Asparagus petræus olerum more coctus.
Atriplex satiua cocta ad m.duos.
Beta candida cocta, & comesta.
Brassica sat.leuiter dec.
Butyrum recens ad vnc.1.sem.
Caseus recens non salitus ad vnc. 1. maxime cum melle in prima mensa.
Cicer comestum cum suo iure
Calendula olerum more cocta.
Capparis salitus sumptus ex oleo, vel oxymel.
Cerasa dulcia.
Cucurbitæ sat.succus cum sale, & melle sumptus ad vnc.3.vel vinum in caua cucurbita sub dio per noctem infusum & bibitum.
Ficus recens à quinque ad decem.
Ficus passa ad 12.ab 8.
Eadem macerata in lacte, vel vino dulci ad vnc.6.
Ficus passa extracto ros. pall. præparata à drach.3.ad quinque.
Galli veter.ius à L.1.ff.ad L.2.ff.
Heracii succi vnc.s.ad vnc.1
Iuglandes recentes mansæ cum sale.
Lapathi fol.oler more cocta.
Lampsana eodem modo parata.
Lactuca cocta cum passulis.

Lu-

Lupuli turiones elixi.
Lentis dec. primum ius.
Malua, & eius caules elixati.
Mala | Satiu. dulcia decoct. & saccharo aspersa.
| Præcocia eodem modo praeparata.
Mala persica cruda, & dec.
Mel crudum.
Mercurialis olerum more decocta.
Mulsa plenior.
Olenm | Maturum largum in ferculis
| Solum ab vnc. 3. ad unc. 5.
| Amygdalar. dulc. ab vnc. 4. ad vnc 6.
| Nucis indicæ ab vnciis 3. ad vnc. 4.
Panis | Similagineus
| Hordeaceus.
| Saccharatus.
Piscium salit. ius.
Ptisana dilutior.
Pruna dulc. decoct. ex vino dulci, aut in pingui, & sacchar. aspersa maximè rubro, a sex vsque ad 10.
Eadem infusa, aut decoct. in infusione sol. ros. aut viol. a 4. ad sex.
Siliquæ dulces in decoct. a L. ss. ad L. vnam.
Spinachia oler. more decoct.
Sebestê comesta à 20. ad 30. earum pulpa à drach.

à drach.6.ad drach.12.
Vinum dulce.
Vitica oler.more decoct.
Vua passa exemptis acinis, vel cruda vel decoct.aspersa saccharo.
Ius marinorum piscium sale,& oleo conditum, præsertim marini scorpionis.
Ouum recens abiecto albumine, & iniecto saccharo.

Medicamentosa minùs vsitata quorum decoct. possunt vsitatioribus dilui. Vacuant autem max.biliosa, & tenuia.

Absinth. vulg in decoct. ad m.1.ss.
Assari sem. in S.ad drach.2.
Androsemi sem. in S.ad drach. 2.
Bellis quæcunque recens in acetarijs esa.
Cerasi flores in acetarijs.
Cynoglossa in decoct. cum vino ad drachm.5.
Heliotropium decoct.ad m.1.
Lactis caprini serum depuratum solum à L.10.
Licnidis sem.in S.ad drac.2.
Papaueris erratici sem.in S. ad drach. 6.ex muisa.
Parthenium in puluere potum a drac. 1. ad drac.3 decoct.a drac.3.ad vnciam 1-

Persici flor. vel in acetarijs esi, vel inf
ad P. tres.

Psyllij semin. muccago a drachm. 1. ad
drach. 3.

Composita.

Syr. { E flor. persicorum ab vnc. 3.
vnc. 5.
Ex nouem infusion. absint.
douici Ber. a di ab vnc.
ad vnc. 5. ss.

Crassioja.

Aqu. salitæ thermales, veluti Tectu
næ a L. 3. ad L. 6

Ammoniacum ex vino diss. a scrup.
drachm. 1.

Chamæpithys in puluer. a drac 1. ad
3. in decoct. a. drachm. 3 ad vnc. 1.

Fœnugræci elixi succus ab vnc. 3. ad vn

Fumaria in pulu ad drach. 2. ex melic
in decoct. a 1 vnc. 15.

Gingiber in pulu. ad scrup. 1.

Hyssopus in S. a drach. 3. ad 7. cum o
mel in decoct. a drachm. 6. ad decem

Peuce dani rad. in S. ad drach. 2. in dec
a drac. 4. ad 6.

Piper integrum a gr. 3. ad 5.

Polium in S. a scrup. 2. ad 4.

Re-

Resina terebinthina, & laricina non lota, Pueris a scrup.2.ad drach.1.ss. Adultis a drach.3.ad v.

Styrax in B. vel Pil.ad drach.1.

Scyllæ { Sem. in S.a scrup 2.ad drach.3. / Assatæ pulu.eod mod.

Spondylij sem. in S.a drac.1.ad drac.2.ss.

Sal { Commune in cyster a dr.1.ad drach 2. / Gemma in suppos.a gran.5. ad scrup 1.

Tragoriganum in decoct.ad m 1.ss.

Tartari { Pulus lotus à drach.ss.ad drac. ex u e galli. / Cremor a drachm.1. ad drach. 3.ex vino,aut aq.stillatitia.

Oxymel scyllit

Syr.è mercurialli sol.ab vnc.3. ad 5.

Vsitata in officinis.

HIs aliqua inest vis tractoria, est admodum imbecillis, & quia nullum est, quod vnicum humorem sincerum ducat, sufficiat indicare, cui nam præ præ vacuando humori vnum quodque conueniat.

Conueniunt ergo Pituitæ crassæ.

Aloe Succotrina lota in S.à scrup.1. ad drach.2.

Myrobalani
- Chebuli in S.a drac. 2.a vnc.ſſ.in M a dachm. ad drach.10.
- Emplici,& Bellirici in S. ſcrupul.1.ad drachm. In M.a drac 3.ad dr.6.

Ijdem conditi a drachm.4.ad vnc.1.

Compoſita.

Mel roſ.ſol.ab vnc.3.ad vnc.6.

Hiera ſimplex in Bolo ab vnc. ſſ.ad drach. 10.

In clyſter.ab vnc.1.ad vnc.2.

Species hieræ
- Simpl. ſolæ a dr.3. ad 6.
- Mixtæ cum alijs a drac. 1.ſſ.ad drachm 6.in Sup. a ſcrup.1.ad dr.1.

Pilullæ
- de Aloe a ſcrup.1.ad dr.2.
- de Hiera ſimplic.a drac.1.ad
- Alephang.à drach.1.ad 2.
- Aſaiaret a drachm.1. ad 2.
- Ruffi a drachm.1.ad 2.
- Communes peſtilentiales eodem modo.

Pituitæ tenui.

Manna in potu ab vnc.2 advnc.5.in bol. a drach.2.ad vnc.ſſ.corr.ſem.citri.

Syr.roſ.ſol.ab vnc.3.ad vnc.6.

Mel

Mel viol.sol.eodem modo.

Bili feruidiori.

Myrobalani citrin.in S.a drach.2.ad drac. 5.in M.ab vnc.ſſ.ad drach 12. Corrig. meliſſa, manna, & iure pingui.

Roſarum palid. ſuccus a drachm. 6. ad vnc.1.ſſ.

Roſæ moſchetæ dictæ fol.eſa num.20. ad 30.

Thamarindi in S.a drach.6. ad drach. 10. in M.ab vnc.1.ad vnc.3.corrig.caſſ.aut manna.

Violar.purpurear.ſuccus ab vnc.1.ad vncias tres.

Compoſita.

Syrup. { Viol.ſol.ab vnc 4.ad vnc.6.
è Moſchetis ab vnc.2.ad vnc.4.

Infuſio { Roſar.ſolut.ab vnc.3.ſſ.ad vnc.ſex.
Violarum ſolut.ab vncijs quatuor ad vncias ſex.

Decoct.flor.& fruct.cord.ab vnc.5.ad 6.

Conſerv.violar.ab vnc.2.ad 3.

Diaſebeſten ſine ſcammonio in decoct.a drach.6 ad drachm.10.

Diamanna Meſ.a drach.5.ad drach.12.in bolo.

Diaprunum simpl. ab vnc. 1. ad drach. 1[illegible]

Bili crassiori.

Cassiæ pulpa, Pueris a drach. 2. ad vnc. [illegible]
Adultis ab vnc. ss ad drachm. 12. Corr[illegible]
sem. citri, & sem. odorat.
Cassia eodem modo condita.
Cassiæ nuclei in Subst. a drachm. 2. [illegible]
vnc. ss.

Composita.

Syr. ros. sol. ab vnc. 3. ad sex.
Cassia communis extracta in bolo ad d[illegible]
12 In clyster. ad vncias duas.

Diacassia
- Magistralis a drach. 5. ad [illegible] in bolo.
- Mesues a drachm. 6. ad dr[illegible]ch. 12. in bolo. In clyste[illegible] ad vnc. 2.

Melancholiæ.

Myrobalani Indi in S. a drachm. 2. ad vn[illegible] ss In M. ab vnc. ss ad drachm. decem.
Electuarium lenit. ab vnc. ss, ad drac. duo decim in bolo. In clysteribus itidem.
Syrup. de polypodio compos. ab vnc. 3. ad 6.

Vomitoria lenientia.

Vomitoria lenientia ventriculum subuertunt, vel os supernum laxando, vel stimulando Relaxant omnia pinguia tepida, & maxime conueniunt in causa biliosa, scilicet.

Aqua { Tepida a lib. 1. ad L. 2.
Hordei a L. 1. ad L. 1. ss.

Ius tepidum eodem modo.
Oleum amygd. dulc. sine igne expressum, si solum exhibeatur ab vnc 4. ad 6 alijs mixtum ab vncijs 2. ad quatuor,
Si modicè sit abstergendum, additur syr. acetosus ab vnc. 2. ad vnc. 3.

Ad Pituitam tenuem.

Ius carnis alteratum seminibus citri ad L. 1. cum vnc 2 oxymel.
Betonicæ radicis puluis a drachm. 1. ad 3. cum oxym.
Lauri sol. decoct. a L. ss. ad L. 1.
Narcissi radix cocta, & cæparum more comesa.
Peponis radic. puluis a scrup. 1. ad drac. 1.

Ad Pituitam crassam.

Nitrum a scrupul.1.ad drachm.1. cum melle.

Succus raphani ab vnc.1. ad vnc. 3. cum iure,& oxymel.

Oxymel scyllit.ab vnc.1.ad vnc.2. cum iure.

Qui assari radicis pulueremſ vel semina vomitorijs lenientibus addunt, perpe ram faciunt; cùm iam dicta strenu purgent,& trahant

Venetijs præparant vinum cum antimo nio, quod omnium vomitoriorũ possi esse instar, Venditur apud Iacobum Blanchium Seplasiarium, qui habe pro Insigni Venetorum Dueem.

Præparantia.

PRæparantia corpus ad euacuationem, sunt quæ fluidum ipsum reddunt, vi scilicet aperiendo, & humorem fluidum reddendo, cuius ordinis sunt omnia pro ponenda pro melancholiæ, & pituitæ pra paratione. At purgantia humorem ad co ctionem, vt ea peracta, quod residuum es inutile, corporiquæ noxium, facilè possi expurgari, habeatque vis medicamenti naturam in eo opere adiutricem, retun

dunt

dunt quemcumque excessum humoris peccantis, quo naturali calori concoquenti resistit vnde concoquentia, & digerentia medicamenta etiam num appellantur. Horum materia licèt varia possit peti ex diuersis tabulis pro diuersitate facultatis peccanti humori oppositæ, ac qualitatis, de qua inferius agetur. Præcipua tamen, & magis vsitata, determinatisque partibus conuenientia hic describentur, vt vnicuique ante purgationem sint in promptu.

Præparantia pituitam in Capite.

Syrup. { de Betonica simplex, & compositus.
de Stæcade simplex, & compos.

Mel { Anacardinum.
Anthosatum.

Dantur ab vnc. 1. ss. ad tres, cum aqu. aut decoct. caput calefacientibus, vel si oculi laborent cum ophtalmicis calidis.

Quibusdam tamen cerebri affectibus quædam cephalica magis appropriata censentur, quibus diluendi sunt syr.

In epilepsia.

Flores { Thiliæ. / Liliorum conuallium.
Hyssopus.
Hypericum.
Pœonia.
Ruta capraria.
Valeriana sylueſtris.

In neruorum affectione.

Chamædrys.
Chamæpythis.
Grana Iuniperi.
Primu a Veris.

In Soporosis affectibus.

Ozymum.
Rosmarinus.
Saluia.
Satureia.
Serpillum.
Stœchas.

Præparantia Pituitam in Corde.

de

Syrup. de Corticibus citri.
de Mentha simpl. & compos.
de Melissa.
de Buglosso.
de Borragine.

Mel Ros. simpl.
Anthosatum, cum aquis, aut decoct. cardiacorum calidorum dosi iam proposita.

In Pectore.

Syrup. de Liquiritia.
de Farfara.
de Capillo Ven.

Valentiora.

Syrup. de Prassio.
de Hyssopo.

Oxymel quodcumque.

Mulsa plena cum decoct. pectorali calid.

In ventriculo.

Syrup. de Absinthio.
de Mentha vterque.
de Corticibus citri.

Mel ros. simplex.

Oxymel] Simplex.
] Compositum.
] Scyllitticum.

Hiera simplex a drach.ſſ ad drachm 1 ſſ.
Hieræ ſpec.cum 80.drach.aloes paratæ a drac.1.ad 2.cum oxymel.
Nota, Syrup ſtomachales vel exhiberi per ſe ſine diluto ad vnc .2 vt diutius in ventriculo morentur vel miſceri emulſioni ſem.citri ab vnc.1.ad vnc.3.

In Hepate.

Syrup. | Acetoſus compoſ.
| de Abſinthio.
| de Agrimonia.
| Byzantinus ſimpl.

Et ſyrup pro renibus, & veſica, ſi iecur obſtructione tentetur.

In Liene.

Syrup. | de Capillo Ven.
| de Scolopendrio.
| de Thymo.
| de Fumaria.
| Byzantinus cum acet.

Oxymel ſcyllinum cum aqu. ſplenicorum calidorum.

In

In Renibus, & Vessica.

Syrup. | de Duabus, & quinque radic.
| de Althæa Fernelij.
| de Raphano.

Cum aqu. diureticorum calidorum.

In Vtero.

Syrup. | da Artemisia.
| de Capillo Veneris.
| de Calamintha.
| de Mercuriali.

Cum aqu. hystericorum calidorum.

In Articulis.

Syrup.] de Iua.
]
] de Primula Veris.

Cum decoct. arthriticorum.

In toto Corpore.

Syrup. acetosus simplex.
Oxymel quodcunque.
Mel rosatum.
Cum decoct non propriatorum alicui parti, vel multorum simul varias partes respicientium.

Præparantia Melancholiam.

P*Raparant atram bilem omnia pro posita pro Pituita; sed peculiariora ista.*

Pro Corde.

Syrup.] de poamis comp.
] de succo Buglossi.
] de Borrag.
Cum aqu. Buglossi.
Borraginis.
Melissæ.
Pomorum redolentium.
Nymphææ.
Prunorum dulcium.
Sebesten.
Liliorum alborum.
Violæ purpureæ.

Pro Hepate, & Liene.

Syrup. | de Fumaria simplex, & comp.
| de Lupulis.
| de Cerach.
| de Thymo.
| de Epithymo.
| Byzantinus cum, & sine aceto.

Quòd si Melancholia præparantia sint in aliqua alia parte, iam dictis syrup miscean-

sceantur appropriata parti affectæ.
Atra bilis præparatur ijsdem syrup. & decoctis, adiungendo solum aliqua refrigerantia pro humoris caliditate, qualia sunt bilem præparantia.

Præparantia Bilem in Capite.

Syrup. de Succo ros.
Infusionis ros.
de Lactuca.
de Plantagine.
de Nymphæa simplex, & compos.
de Papauere.

Cum aqu. aut decoct. caput refrigerantium.

In Pectore.

Syrup de Succo viol
Infus. violar.
de Iuiubis.
Granatorum dulc.
Papaueris Rhœas, aut sylvest.

cum decoct. pect. frigefacintium.

In Corde.

Syrup. Ros simpl
de Nynphæa vterque.
Violatus.

Cum

Cum cardiacis refrigerantibus, addito semper aliquo calido tum ad robur calidi innati cordis tum ad ventriculum.

In Ventriculo.

Syrup.	Cydoniorum.
	Myrthinus simplex, & comp.
	de Agresta.
	de Berbeis.
Rhob.	de Ribes.
	de Cornis.
	Nucum.
	Mororum.
Vinum	Granatorum.
	Cydoniorum.
	Omphacium.

Vel sola, vel cum stomachicis frig.

In Iecinore. & alijs partibus.

Syrup. de Portulaca, vel iam dicti pro ventriculo, cum aqua, aut decoct. refrig. & incrassantium.

Quod si bi is crassior sit, vel ob resolutionem tenuium paritium, vt fit in febr. diuturnis, vel ob mixtionem pituitæ, aut melancholiæ, atque obstructionis sit suspicio, abstinendum est a iam dictis, nisi aperientibus corrigantur: & eorum loco vtendum est refrigeran-

tibus

tibus quidem, sed vna incidentibus, & abstergentibus sine caliditate, vt

Pro Corde.

Syrup.] Acetositatis citri.
] è Limonibus.
] de Succo acetosæ.
Cum aqu. aut decoct. Acetosæ
Adianthi.
Florum borraginis.
Buglossi.
Pimpinellæ.
Quinque folii.

pro Stomacho.

Syrup.] Ros. recens.
]
] Acetosus simplex.

Oxymel simplex.
Oxysaccharum simplex.

Dentur sine dilutis, vt cùm magis est refrigerandum, minus abstergendum: dentur duo extremi, cùm magis abstergendum, minus refrigerandum, duo medii.

Pro

Pro Hepate.

Sytup.
- de Endiuia simplex, & composit.
- de Succo endiuiæ.
- de Soncho.
- de Cychoreo simplex, & compositus.
- de Cychoreo cum rhabarbaro.

Cum aqu. & decoct. exobstruentium frigidorum, & temperatorum, & seri lactis destillato, aut depurato.

Purgantia.

Quæ humores a partibus mesenterium circumpositis trahunt, vel sunt deiectoria, vel vomitoria. Singula diuidi debent in tres classes, vt pro varia necessitate delectus non sit difficilis.

Prima est benignorum, quæ benedicta dicuntur.

Secunda valentium, quæ claritatis gratia, frenua licea nuncupare.

Tertia fortissima, quæ furentia dici consueuerunt.

Horum quædam in officinis habentur, parantur, & vsurpantur; quædam inusitata

tata sunt, sed pro re nata tuto vsurpari possunt. Priora asterisco notantur: Posteriora notis carent. Corrigens verò vniuscuiusque purgantis corrigitur littera C. & quia vix aliquod est purgans, quod vnum tantum edusat humorem, quæ bilem a prædomino vacuant, inter Cholagoga referam, quod de aliis similiter intelligendum.

Benigna purgantia bilem per aluum.

Dulcamaræ lignum purgat bilem, & pituitam tenuem: datur in decoct. ab vnc. 1. ad vnc. 2. Corr. sem. anis. singulariter confert febrib. diuturnis.

Eupatorium Mes. purgat bilem crassam, datur in S. ad drach. 1. ad 3. in decoct. ab vnc ss. ad vnc. 3. Corrig. sem. citri.

Filicis utriusque radix purgat bilem ichorosam, & serositates: datur in S. a dr. 2. ad vnc ss. cum oxymel. In M. a drac. 3. ad drach. 6. Corr. spica. Conuenit obstruct. Iecoris, & lienis.

Frangulæ cortex vterque exsiccatus purgat bilem, & serositates. Decoquitur a drach. 2. ad vnc. ss. Datur in pulu. a scr. 2. ad scrup. 4. Corr. stomachicis; singulariter commendatur in vtero, & tertianis spuriis.

Rha-

* Rhabarbarũ purgat bilem, & pituitam. Pueris datur in *S.* a scrup. 1. ad scrup. 2. Adultis a drach. 1. ad drach. 2. formarurque vel in pilulas, vel in rotulas, vel puluis bibitur ex vino. vel miscetur alicui conseruæ. In M. a scrupul. 2. ad scrup. 4.

Pueris Adultis a drach 1. ad drach m. 4. ℞. Solet infundi vino per vnam, aut alteram noctem, cuius vini propinantur vnc. 1. circiter. Corrigitur spica, squinantho, santhalis, & cinnamomo.

Viola purpurea exsiccata purgat flauam bilem, præsertim tenuem. Datur in puluere a drach. 1. ad drach. 2. cum serò lactis, aut iure. Non eget *C.*

Volubilis maior purgat bilem, & aliqualiter pituitam tenuem. Decoquitur a M. 2. ad 3. Infus. a M. 3. ad 5. Corr. pipere, aut galanga.

Composita.

Syrup. de *C*ichor. Nicol. datur in potu ab vnc 4. ad 6. cum aqu. cichor. Nunc dari consuetus vt preparans ad vnc. 2.

* Diaprunum compos Nicolai purgat Bilem flauam, & adustam. Datur in Bolo, aut placentula Pueris à drach. 2. ad drach. 4. Adultis a drachm 6. ad 12.

Triphera Persica purgat bilem vtranque,

&

& aliqua ex parte pituit. tenuem. Datur in bolo ab vnc. ſſ. ad vnc. 1. ſingulariter conuenit morbis venenatis.

de Rheo purgant bilem flauam, & pituitam tenuem. Dantur ſolæ a drachma vna ad drachmas duas. Singulariter conueniunt iecoris obſtructionib. *

Pilulæ

de Eupatorio purgant eoſdem humores, eadem doſi.

De tribus purgant bilem & pituitam craſſam. Dantur a drachma vna ad drachmas 2. Singulariter conueniunt febribus diuturnis, & iecoris obſtructioni. *

Strenua Cholagoga.

Ariſtolochię Clematitis radix, & ſem. purgant bilem, & pituitam, in S. a drac. vna ad ſcrup. 5. In decoct. a drach. 2. ad drachm. 5. C. ſpica, & abſinthio.

Auellanæ indicæ Manardi purgant bilem, & pituitam tenuem. Dantur aſſę a ſcr. 1. ad drachmam 1. C. ſpica.

Clematitis vrentis ſemen purgat bilem, & pituitam craſſam. Datur in pululis a drach. ſſ. ad drachm. 1. C. tragacantha, & maſtiche,

Gra

Gratiola purgat bilem, & pituitam tenuem. In S. a scrupul. 2. ad scrup. 4. In decoct. a drachm. 1. ad drach. 3. C. stomachicis. Singularem habet vsum in febribus diuturnis: miscetur acribus clyster. a drachm. 2. ad vnc. ss.

Centacrium minus purgat bilem flauam, & pit. vtramque. In S. a drac. ss. ad drac. 1. In decoct. a drach. 1. ad drac. 2. C. coriandri sem. conuenit febribus diuturnis. Miscetur acribus clyster. a drachm. duabus ad vnc. ss.

Peplium purgat bilem, & melancholiam. Datur puluis ex mulsa a scr. 2. ad scrup. 4. C. sem citri.

Peplus purgat bilem, & pit. Comeditur in acetariis a drach. 1. ad drac. 2. Datur M. 1. ad M. 1. s. in sero lactis. C. card. ol. frig.

Composita.

Diasebesten cum scammonio purgat bilem flauam, & adustam. Datur in bol. a drachm. 6. ad drachmas decem. *

Diaprunum solut. purgat eosdem humores. Dosis a drach. 2. ad drachmas quatuor. *

Diacydonium scammoniatum purgat eosdem humores. Datur ab vnc. ss. ad drac. 6.

* *Electuarium Elecscoph purgat bilem, &

& pituitam tenuem & aliqualiter melancholiam. Datur in bolo a drach. 3. ad drachm. 6. Singularem habet vsum in affectibus renum, & vessicæ. *

* *Species Electuar. Elescoph*, dantur in rotulis, vel ex vino, vel ex iure; Adultis à drach. 1. ad 2. Pueris a scr. 1. ad 2.

*Electuar.
- de Psyllio Mes. purgat bilem & melancholiam. Datur in Bolo a drachm. 1. ss. ad drachm. 3.
- de Psyllio Montagnanæ idem præstat. Datur a dr. duabus ad drac. 5.

*Pilullæ aureæ purgant bilem, & pituitam. Dantur a scrup 2. ad drach. 1 præcipuè vsurpantur inchoante ophtalmia.

*Pilulæ
- Arabicæ purgant bilem, & serositates. Dantur a drachm. 1. ad drachmas 2.
- Sine quibus purgant bilem, & pit. a dr. ss. ad drac. 1.

Hic aduertas, propositas doses esse maximas, & minimas, si purgantia sola exhibeantur. Si infra minimam dosim alijs misceantur, habebunt tantum vim stimuli, non basis. At si pro basi medicamenti aliis misceantur, nunquam sumi debebunt in maxima dosi, sed in mediocri.

Cho-

Cholagoga Furentia.

Periplocæ repentis ſuccus condenſatus purgat bilem, & ſeroſitates. Datur a ſcrup.ſſ.ad ſcrup.1.cum diacydonio, vel pil.aloephatiginis, vel emulſ. ſem.citri.

Scammonium purgat bilem, & pituitam tenuem. C & incoquitur malo cydonio, diciturque diagridium. Datur in S.a gr.5. ad gr.15. & ſi purum ſit a drach.1. miſcetur Pilulis aromaticis vel ptiſanæ, vel ſero caprino; additur ſuppoſ.acribus a gr.3.ad ſcrup.ſſ.

Compoſita.

Electuar.

de Succo roſ. purgat bilem & pituitam tenuem. Datur in bolo a drach.2. ad drachm.4.vel potione addit mitioribus purgantibus gratia ſtimuli a drac. 1.ad drac.1.ſſ.

Roſ.Meſ purgat eoſdem humores. Datur a drach.3. ad 7.

Pilulæ fumariæ Meſ.purgant bilem atrã. & aduſtam. Dantur a drac.ſſ. ad ſcrup. 4.C.pil.asomaticis, vt potè alephangi-

nis,

nis. Aptantur morbis cutaneius, scil. scabiei, impetigi & lepræ.

Trochisci de violis cum scammonio purgant bilem, & pituitam crassam. Dantur in pilul. rotulis, potu a drac. ss. ad drac. 1.

Phlegmagoga benigna.

Agaricus pituitam, & vtramque bilem purgat. Datur in S. a scrup. 2. ad drac. 2. Inf. a scrup. 4. ad vnc. ss. vino generoso, cui infusum sit zyngyber, dicitur-que Agaric. troch.

Fit oxymel purgatiuum in morbis pectoralibus vtilissimum, macerando agaricum in aceto pro oxymel. præparatione necessario.

Asarina Matthioli purgat pituitam crassam, & melancholiam. Datur in S. a drach. 1. ad drachm. 2. cum oxymel. Infunditur a drach. 1. ad drach. 3. C. spica.

Bdellium purgat pituitam crassam. Datur ex mulsa tritum a scrup. 4 ad drach. 2.

Carthami flores purgant pituitam crassam, & tenuem. Dantur in S. a drachm. 1. ad scrupul. 5. C. mastiche.

Carthami Orientalis seminis pulpa purgat eosdem humores in S. a drac. 2. ad drach. 5. C. sem. citri, vel vino Aromatico. Additur dec pro acri clystere.

Magnes purgat pituitam crassam, tenuemque, & aliqualiter melancholiam. Datur puluis a scrup.2.ad scrup. 4.cum mulsa. Sunt qui pro secreto porrigunt scrup.1.cum succo fœniculi.

Mechioachan purgat pituitam, & serositates. Pueris datur in S.a scr.1. ad scr. 2. Adultis a dr.1.ad drach 2. Infunditur a drach.1.ad drach. 3. C semin.odor.vt fœniculo.

Rhabarbarum Monachorum purgat pituiam, & æque bilem. Datur in S.a dr. 1.ad drac.2. Infunditur à drach.1 ss.ad vnc.ss.C.zingibere.

Xialappa eosdem purgat humores, & eodem modo datur, vt mechioachan.

Spinæ infectoriæ baccarum succus purgat pituitam, serositates, & bilem Datur à drach.3 ad drac.6. Corrigit.cinnam. Laudatur in Hydrope,& Arthritide.

Vlmi cortex purgat pituitam, & serositates. Datur puluis a dr.1.ss. ad drach.3. Corrigit. vino Aromatico.

Composita.

Hiera picra cum agarico purgat pituitam & bilem. Datur in Bolo ab vnc. ss. ad vnc.1.

Hieræ

Pilulæ

Hieræ cum agarico purgant eosdem humores, a drachm. 1. ad drach 2. Conueniunt morbis pectoris, ventriculi, & intestinorum.

Mastichinæ purgant pituitam, & bilem à drach. 1. ad drac. 2. Conueniunt ventriculo, & capiti. Fortiores istis solent emendari, & obtundi.

Aggregatiuę purgant à prædominio pituitam, dein bilem, & melancholiam. Dantur a drach. 1. ad dr. 2. ss.

Strenua.

Camæsice purgat pit. crassam, & serositates, conuenit dosi, & exhibendi modo cum peplio, scil. a dr. 1. ad dr. 2. In Dec. à M. 1. ad M 1. ss. in sero lactis.

Esulæ

Radicis cortex purgat serositates, & vtramque bilem. Infunditur à scrup. 1. ad scrup. 5. Datur puluis à gr. 6. ad 20. C. aceto cydoniato. Additur supp. actibus. Atque apud Chymicos fit extractum celebre.

Venetæ rad. cortex easdem ha-

bet facultates, sed non ita v
lidas. D. in S. ab obolo 1. a
dr. 1. Infunditur à drac. 1. a
dr. 3. C. aromaticis.

Genista *Hispanica* purgat pituitam, & se
rositates *D*antur folia, & semen in
subst. a drac. 1. ad dr. 2. Decoct. a drac.
ad vnc. ss. *C*. Vino aromat. adduntur q
acribus clysmis.

Genistæ angulosæ partes omnes e
dem purgant, & eodem modo exhi
bentur.

*H*ermodactylus tam Orientalis, quam
officinarum, purgat pituitam crassam
præcipuè ab articulis. *D*atur a drach.
ad drach. 2. *G*. cardamomo, *Z*yngiber
Infusus, aut decoctus vires perdita, a
datur morbis articulorum.

Melochie semen purgat pituitam, bile
serositates, *D*. in *S*. ad dr. 1. Infunditu
ad drach. 2.

Mercurius dulcis chymicorum purg
pituitam crassam, & melancholiam
*D*atur a scrup. 1. ad drac. ss in pilul. po
tu, vel conseruis C. auro foliato. Sin
gulariter conuenit cancro, elephantia
si, & doloribus gallicis.

Narcissi lulei sylvestris radix *D*odone
purgat pituitam, & serositates. *D*atur
in subst. a drach. 1. ad drachm. 2. Infus
a drachm. 2. ab vnc. ss. C. aniso, & zyn
gybere.

Opo.

Opopanax purgat pituitam crassam ab articulis, & neruosis partibns; Datur in subst.a drach.1.ad dr.2 C.Mastiche, & spica. Singulariter conuenit soporosis affectibus.

Sagapenum purgat pituitam, & melancholiam, præsertim à cerebro, neruis, & articulis. Datur in Pilulis, aut bolo a drach.ss.ad scrup.quatuor.C.zyngibere & spica.

Sarcocolle in omnibus conuenit cum opopanace.

Turb'th. purgat p'tuitam, præsertim a capite, & pectore. Datur in suast.a drach. 2.ad dr.2. Decoquitur, aut infunditur a drach.2.ad vnc. ss. C. zyngybere, aut cardamomo bibitur eius puluis, vel imscentur electuar. aut conseru. & inde fiunt pilulæ.

Vuæ Taminæ radix purgat pituitam, serositates, & bilem flauam. Datur in subst.a scrup.2 ad scrup.5 Decoquitur à drach.1.ss.ad drach.3. C.corticibus, aut sem.citri.

Composita.

Electuarium Diaphænicum purgat pituitam, & bilem, præsertim a pectore. Datur in bolo a drac. 3. ad dr.6,

Benedicta laxatiua purgat pituitam, fe-
rositates, & bilem flauam præcipuè
renibus, utero, & vesica. Datur in Bo-
ab vnc.ſſ ad unc.1. Additur clysterib.

Electuarium
- Indum maius purgat pi-
tuitam, & bilem æqua-
liter ptæsertim à renib.
& vesica. Datur in bo-
lo, vel potu a drac.3.a
vnc.1.
- Indum minus habet ea-
dem vires. Datur ea-
dosi.

Diaturbith Mesues purgat pituitam cra-
sam, præsertim à capite, & pectore. Da-
tur in bolo a dr.6.ad dr.10.

Species Diaturbith. Mess. cum suauis-
sint, delicatoribus conueniunt. Dan-
tur in iure, aut vino a drachm.1.ſſ.a
drac.6.

Diaturbith, cum rheo Montagnanæ pur-
gat pituitam, & bilem æqualiter, ma-
xime ab articulis. Datur in bolo, & in
potu a drach.3 ad dr.6.

Diacarthamum Arnaldi purgat pituitam
utramque, & aliquatenus bilem. Datur
in bolo ad drach. 3.

Dia-

Diacolocynthidos purgat pituitam crassam à capite, & iuncturis. Datur in bolo a drachm. 1. ad dr. 2. ante fermentationem. Post fermentationem a drach. 1. ad vnc. ss. Additur clyster.

Hiera Pachii idem præstat eod. modo.

Hiera

Composita Galeni, quæ & hiera magna & pro clysteribus appellatur, purgat pituitam bilem, & Melancholiam. Vix vnquam datur per os. Dari tamen potest ab vnc. ss. ad vnc. 1. Additur clyst. ab unc. ss. ad vnc. 2.

Archigenis, Logadii, Hermetis purgat pituitam utramque bilem, & serositates. Conuenit dosi, & exhibendi modo cum hiera colocynthidis.

Pilulæ

Arthriticæ purgant pituitam crassam, ac tenuem, ac aliqualiter bilem. Dātur a drac. 1. ad dr. 2. Aptantur articulis.

de Benedicta eiusdem eadem præstant ac benedicta Dan-

tur a ſcrup. ad drachm. 1.

de Harmodactylis maiores purgant pituitam craſſam. Dantur a dr. ſſ. ad drachm. 1. Aptantur capiti, iuncturis, neruis.

Pilulæ

è Quinq; generibus Myrobalani purgant primò pituitam deinde bilem, & melancholiam, a drachm. 1. ad drachm. 2. Aptantur lui Gallicæ, lepræ, cutaneis affectibus.

de Sagepeno purgant pituitam craſſam. Dantur a drachm. ad ſcrupul. 4. Aptantur neuis.

de Sarcocolla purgant pituitam craſſam a drac. ſſ. ad drachm. 2. Aptantur neruis, & articulis.

Lucis maiores purgant pituitam craſſam a dr. 1. ad drachm. Aptantur oculis, & cordi.

Pilulæ lucis minores purgant pituitam & melancholiam a drach. 1. ad drachm. ijſdem confert.

Trochiſci

de Violis ſine ſcammonio purgant pituitam, & aliqualiter bilem flauam tenuiorem. Dantur in ſubſtant. in pilul.

in

in puluere à drachm. 1. ad drac. 2. Infunduntur à dr. 2. ad vnc. ſſ. Aptantur cordi.

Hamech Meſue eadem præſtant, & eodem modo.

Hermodactyllata purga pituitam craſſam, & tenuem, & bilem. Datur in vino a drachm. 1. ſſ. ad drach. 3. Aptatur capiti, neruis, & articulis.

Deſcriptionum, quæ circunferuntur, hæc omnium præſtantiſſima eſt.

℞. Turbit. elect. Hermodact. ana vnc. 1. ſſ.
Diagrydij drac. 3.
Zyngiberis drach. 2.
Saccari fini vnc. 3. M. fit puluis ſubtiliſſ. in vaſe reponendus.

Validiſſima, aut Furentia.

Bryonia purgat pituitam, bilem flauam, & ſeroſitates. Conceduntur eius aſparagi, olerum more decocti ad M. ſſ. Datur ſuccus a drachm. 1. ad drach. 2. Decoquitur radix a drac. 2. ad drachm. 3. Aliqui vtuntur eius oleo per decoctionem facto in placentis pro hydropicis, C. ſtomachicis.

Colocynthidis pulpa purgat pituitam craſſam, & bilem, potiſſimum a capite. Infunditur à gr. 5. ad drach. 1. melius ad

drac. ſſ. Additur clyſteribus, aut ſup-
ſitorijs acribus maiori mole. No
vſurpatur intrinſecus ipſius ſubſtan
niſi præparata i. trochiſci alhandal.
ſenteriæ metu. C. maſtiche, aut o
amygdalarum dulcium, aut tragac
tha.

Cyclaminis radix purgat pituitam cr
ſam, & ſeroſitates. Decoquitur a dr
2. ad drachm. 6 ſuccus datur a drach
2. ad drachm. 4. Additur acribus c
mis, maximè pro colica, illitus q
que ventrem mouet. C. ſtomachicis.

Chamælæa Arabum Mezereum purg
pituitam tenuem, ſeroſitatem, & bile
Folia decoq. a drachm. ſſ. ad drachm
In ſubſt. datur a gr. 10. ad ſcrup. 1. C.
ſynthio, & hordeo.

Euphorbium purgat pituitam craſſam &
ſeroſitates. Datur in Subſtant. a gra
quinque ad ſcrupul. 1. Corrigitur ma
ceratione in oleo amygdalarum dulc
um, & poſtea coctione in pomo citri
daturque cum pilul. alephanginis. Sin
gulariter commendatur in morbis in
ueteratis.

Flos lotus æris purgat pituitã craſſam, &
tenuem. Datur ab obolis duobus ad
quatuor. Corrigitur oxymelite.

Lau-

Laureola | Fœmina officinarum purgat pituitã crassam, & aquosam. Datur, & coquitur vt chamęlea, sed decoquitur a drach. 1. ad drach 3. Mascula officinarum conuenit cum priori, facultate, & dosi.

Sanamunda purgat pituitam, & aqu. Datur in subst. a drach. ss. ad drach. 1. Corrigitur iure pingui, & alterato semicitri.

Centaurium minus Dalecampi in omnibus conuenit cum Sanamunda.

Terribilis herba Narbonensium purgat pituitam bilem & serositates. Datur in subst. a drachm. ss ad drac. 1. ss. Decoquitur a drachm. 1. ss. ad drachmas tres. Corrigitur aromatibus.

Thimelæa cõuenit in omnibus cum Chamælea.

Tithymalus quicunque, excepto latifolio, purgat pituitatam crassam & tenuem, & bilem flauam. Datur ipsius lac a gutis 5. ad 12. Puluis ramulorum, & foliorum a drac. ss. ad scrup. 4. Cortex in subst. a scr. 2 ad scrup. 4. In M. a drach. 1. ad dr. 4. C. stomachicis frigid. & epicerasticis.

Composita.

Alhandal purgant pituitam v
ramq; a partibus longinq
a scrupul. 1. ad drachm 1. C
aromatibus, aut pilul al
phanginis.

Pilulæ Cochiæ ad eadem valent. C. p
mastichinis. D. a scr. ad dr.
Cochiæ preparate purgan
pituitam, & vtramque bilem
Dantur a scrup. 4. C. pilul
mastichinis. Singulariter con
ueniunt capiti.

Ex 6. rebus Gal. purgant. pitui
tam crassam, & bilem a scru
p. 1. ad drachm. 1. Aptantur
capiti & neruis. C. vt priores

De 8. rebus Nicolai purgant pi
tuitam crassam & melancho
liam. Conueniunt cum prio
ribus vsu, & dosi.

Nitri Alex. purgant pituitam
serositates & vtramque bilem
Pilulæ à dr. ss. ad drach. 1. Aptantur
malis inueteratis C. vt aliæ.

Fœtidæ maiores Mesue pur
gant pituitam crassam, & bi
lem a drac. ss. ad drach. 2. Ap
tantur potissimum soporosis
affectibus.

Fætidæ minores eadem præs
tant

tant a scrup. 2.ad drach.1.ss.
Ex opopanace purgāt pituitam crassam a neruis, & articulis a scrupul.2.ad scrupul.2.
Corrig pilul.machinis.

Trochisci alhandal eadem præstant ac colocynthis.Dantur in sub.a gr.5.ad gr. 12.Infunduntur vsq;ad gr.20.Addūtur mitioribus phlegmagogis ratione stimuli a gr.3.ad gr.5.Miscentur suppos. acribus eadem dosi.

Purgantia Melanchol. seu Benigna Melanagoga.

Cuscuta purgat melancholiam & bilem adustam.Decoquitur ab vnc.ss.ad vnc. 1.pro vna vice. Exhibita verò infra subit rationem exobstruentis infrà inquā dr 3.C.absynt.

Epithymem purgat melancholiam potissimum ob assatam bilem. Datur in substantia a drach.2.ad drach.4.Infunditur ab vnc. ss.ad drachm. 10. C. partim frigid.partim acuentibus eius tardam facultatem, vt zyngybere, & cardamomo.

Polipodium purgat melancholiam, & pituitam tenuem. Datur in substant. a drach.1.ad drachm.4.ex iure galli, aut ptysana. Decoquitur a drachm. 5. ad

a dr.

adrachm. 1 C. odoratis, & præcipuè se citri, & spica.

Senna purgat melancholiam pituitam salsam, & aqu. Dantur folia & folic in subst. a drac. 1. ad drach. 2. in M drachm. 2. ad drachm. 7. C. sem odoratis.

Stœchas Arab. purgat Melancholiam pituitam, in sub. a drachm. 3. ad drach 5. In decoct. ab vnc. ſſ. ad vnc. 1. ſſ. N trate ſtœchade vtimur pro alteram Sed commoda erit eius decoctio p aliorum infusionibus.

Thymum eadem præstat ac Epithym eodem modo exhibitum. Eius deco aptè diluentur aliorum potiones m lanagogæ.

Composita.

E Pomis compositus. Dat ab vnc. 3. ad vnc. 6. in p tione. Infra vnc. 2. subit tionem præparantis.

Syrup. De epithymo Mes. purgat b lem aeram, & pituitam salsam, ab vnc. 3. ad vnc. 6 præparans verò non d tur ultra vnc. 2.

De

Decoct. Epithymi Mesues purgat bilem atram, & pituitam ab vnc. 2. ad vnc. 4. Vsurpatur ad diluenda alia medicamenta. Reddique solet serum lactis, aut ius galli deiectorium eius admistione.

Myrobal. Mes. eadem præstat. Singulariter conuenit hypochond.

Electuarium diacatholicum purgat melancholiam, & bilem. Datur in bolo, vel potu ab vnc ss. ad drach. 10. Singulariter conuenit febribus diuturnis, & iecoris obstructioni.

Strenua melanagoga.

Alypiæ semen purgat bilem atram. Datur in substant. a drach. 1. ss. ad drachm. 3. Infunditur a drachm. 2. ad drach. 5. Cor. mastiche, & succo cydoniorum.

Lapis Armenus purgat bilem atram, & pituitam. Datur in subst. a drachm. ss. ad scrup. 4. Corrig. iure pilli sem. citri alterato.

Com.

Composita.

Diasenna
- Gentilis purgat melancholiam, & atram bilem. Datur in bolo ab vnc.sem. ad vnc.1.
- Nicol. purgat cosd. humores. Datur ad dr.3. ad dr. 7.in *B*.

Alulæ Indæ Mesue purgant melancholiam, & pituitam à scr.2.ad scr.4.

Valentissima, seu Furentia,

Ellebori nigri radicis cortex præparatus purgat vtramque bilem,& pituitam salsam. Datur in subst.a scr. 1. ad obolos 5.hoc est gran.lx. M.a drachm.1.ad drach.2.Succus datur à scrup.ss.ad scr. 1. Fit extractum omnium præstantissimum inspissata decoctione huius corticis, vel eiusdem succi ex mastiche. Datur a gr.8.ad gr.10. Alias Corr.mastiche, floribus nymphæę. Delicatioribus fit malum purgatiuum infixis radic.& cum malo decoctis; tum exemptis radic.malum porrigitur.

Præterea redditur oxymel, aut Syr.de corticibus citri purgatiuus incoquedo

radic.

radic. ellebori ante præparationem, cuius syr. datur a drach. 6. ad scrupul. 30. hoc est drachm. decem.

Ijsdem viribus valet, sed maiori cum conatu elleborus ferulaceus Trag.

Elleborus | Niger flore herbaceo. Adulterinus silvestris succi. Nigær Dodonæi.

Elleboraster.

Lapis lazuli præparatus purgat bilem atram, & melancoliam. Datur in subst. a scrupul. 1. ad scrup. 2 ss. Cor. cardiacis frigid. Aptatur affectibus cordis.

Composita.

Confectio Hamech purgat melancoliam, bilem adustam, & pituitam salsam a drach. 2. ad drachm. 6. in bolo, vel potu. Fit ex eo extractum, cuius sufficiunt scrup. 2. ad drachm. 2.

Hidragoga benigna.

Chamæleontis albi rad. Datur in subst. a drachm. ss. ad drachm. 1. In Decoctione a drachm. 1. ad drachm. 3. C. sem. odoris.

Cynocrambe datur a M. ss. ad M. 1 ss. Sumitur etiam oletum more Corr. odoratis.

Herbæ

Herbæ mirabilis variegato flore radix da-
tur in puluere a drachm. 1. ad drachm.
2. C. aromat.

Hemerocalidis radix datur in subst.
drachm. 2 ad drachm. 3. eadem cu-
melle tritam, & cataplasmatis mo-
ventri appositam idem præstare ai
Plinius.

Iris domestica, maximè flore purpureo
purgat aqu. pituitam crassam, & aliqu-
liter bilem. Datur succus recēs expre-
sus è radicibus ab vnc. 2. ad vnc 4. co-
densatus verò a dr. 2. ad vnc. ss. C. sto-
machicis præsertim absinthio.

Trifolij radix datur in subst. ad vnc. 2. c
vino arom.

Vnguentum de arthanit. Mes. toti ven
illitum.

Strenua.

Anthore rad, purgat aqu. & pituitam cra
sam. Datur in subst. a scrup. 1. ad scrup.
2. Non eget corrigentibus.

Æs vstum, Æris squama, & flos purgant
aqu. pituitam crassam. Dantur in subst.
a scrup. 2. ad scrup. 4. cum syr. de absin-
thio, vel de cortice citri. Corrig. primùm
exactissima lotione, dein zingibere, &
absinthio.

*Cucu-

*Cucumeris sylueſtris radix purgat aqu. pituitam, & bilem. Datur in ſubſtant. a gr. 15. ad drach. ſſ. in M. a ſcrup. 2. ad ſcrup. 4. Corrigitur ſtomachicis.

*Ebulus purgat aqu. & pituit. vtramq; Comeduntur folia olerum more. Radix infunditur vino a drac. 1. ſſ. ad drac. 3. in ſubſt. ſumitur ad dr. 2. ſuccus foliorum, aut fructuum bibitur ad vnc. 1. ſeminis puluis a ſcrup. 2. ad drachm. 1. ſſ. Conſerua fructuum, aut florum a drachm. 2. ad vnc. ſſ. Corrig. ſem odoratis.

Lactucæ ſylueſtris ſuccus datur a dr. duabus ad vnc ſſ. cum melle.

Ricinus Americanus purgat aqu. & pituitam. Datur in ſubſt. medium ſemen, in M. integrum C. arom. noſtras datur in ſubſt. a drachm. 1. ad drachm. 3. in M. a drachm 3. ad drachm. 6.

*Dende Arabica ricino omnino affinis, eſtque granum illud, quod Agyrtæ pro ricino Americano circumferunt.

*Soldanella comeditur olerum more, vel datur in decoctione ex iure pinguia M. 1. ad M. 2. Corrig. ſtomachicis.

*Sambucus idem præſtat, & ſimiliter exhibetur, ac ebulus, ſciendum tamen præcipuam ſoluendi vim ineſſe cortici radicis.

Vit. albæ rad. Datur in decoct. a drach 2.

ad

ad vnc.ff.ex vino diluto. Corrig.aromat.

Vuæ thaminæ radix datur in eadem do & eodem modo.

Furentia.

Antimonium cum spiritu vini ritè præpa tum. Datur in subst. a gr. 5. ad gr. 1 cum conserua ros aut vino aromat.

Cataputhia purgat aqu.pituitam, & bilem Dantur semina maiora a 6. ad 10. minora ab 8. ad 15 C.iure pingui alterat sem.citri.

Tithymalus purgat aqu.tantum Datur alij thithymali.

Composita.

Pilulæ
- ex Elaterio Nicolai purgat aqu.pituitam, & bilem flauam a gr.5.ad gran.10. Dantur cum pilul. aloephanginis.]
- de Euphorbio purgant. aqu. & pituitam crassam a scrup. 1. ad drac. 1. Corrig. pil. aloephanginis.

Vo-

Vomitoria Cathartica.

HAec quoque aluum mouent, quia purum vomitorium nullum datur, fieri enim non potest, vt excremento vt medicamenti a longinquis partibus ad intestina, & ventriculum attracto vtriusque partis expultrix ad excretionem non irritetur. Quibus os supernum ventriculi debilius est, horum medicamentorum ope maior fit vomitus quam deiectio, aut si infernum sit debilies, maior deiectio, autquam vomitio, quod etiam accidit, si epoto medicamento adhibeantur roborantia os stomachi.

Vomitoria Cathartica.

Asari rad. purgat pituitam, & bilem, Datur in infusione a drach. 2. ad 5. puluis a drachm. v. ad 2. cum oxymel.

Coluteæ vesicariæ semen purgat pituitam, & datur in subst. a drachm. 1. ad drachm. 2. in M. a drac. 2. ad vnc. ss. cum vino aromatico.

Furentia.

Antimonium purgat aqu. pituitam, & bilem flauam. Datur in subst. a gr. 3. ad 7. circiter in M. a gr. 5. ad 10. exhibetur

vel

vel virrificatum, vel eius flor. vel oleum in aqu. frigidam præcipitatum, vel tinctum in potu cum vino aromatico, in bolo cum conserua rosarum vel rorismarini sp. Diarrhod. Abbat. vel pilul. aromaticis.

Anagyris semen purgat pituicam crassam, & serositates. Datur in subst. a scrup. 2. ad drachm. 1. cum semin citri.

Elaterium purgat aqu. pituitam, & bilem flauam, si paretur sine expressione. Datur à gr. 1. ad gr. 6. si cum expressione, a gr. 3. ad gr. 10. cum pil. alephanginis.

Ellebori albi rad. præparata purgat aqu. pituitam bilem. Datur a scr. ss. ad scrup. 1. Non datur in substant. sed radix infunditur, vel infigitur raphano per noctem, & succus expressus bibitur, vel infigitur malo cydonio, coquitur, & cotonei frustum exhibetur cum nymphæa; & ptisana liquidior datur superbibenda, vel panatella pinguis ad corrigendum singultum.

Mandragoræ rad. succus purgat pituitam aqu. & bilem Datur a gr. 10. ad scrup. 1. cum vino generoso.

Mercurius vitæ Quercet. purgat crassos humore Datur a gran. 10. cum auro, & aromatibus, aptatur lui Gallicæ, & antiquis malis. Eiusdem facultatis sunt

Pul-

Puluis Algaroti, Præcipitatum dulcificatum, Turbith. Minerale Quercet. Quorum descripit. vide apud Quercet. in consilii de lue gallica.

Lathyridis auulsa infernè sursum folia purgant pituitam crassam,& aqu.Dantur in decoct.a scrup.4.Cor.sem. citri, vel absinthio.

Tabaci virentis succus per se exhibitus a dr.1.ad drach.2.cum emuls.semin,citri purgat omnes humores.

Errhina.

ERrhina Latinis Nasalia,humorem in capite contentum sensibiliter eliciunt per nares, laxando, humectandoue, siue pituitam fundendo, siue expultricem cerebri irritando, siue denique trahente facultate humorem alliciendo,quorum omnium tres sunt gradus,& quadruplex exhibendi modus. Sunt temperata, Mediocria, & Valentia.

Administrantur liquida infusa,in puluerem trita, & insufflata; & turundæ in modum indita, & naribus illita. Ex his quædam sternutamentum excitant, & sternutatoria dicuntur, quorum quæ non sunt fortia sternutamentum non efficiunt. Fortia verò acria, & puluerizata, & insufflata efficiunt. Ista Errhina nimirum,

sunt

Sunt temperata, & mordacitatis experti licet eorum aliqua ob vim tractricem v lidas moliantur vacuationes, quæ omn notantur asterico.

Debiliora.

Amygdal. dulcium oleum illitum.
Hordei aqua, vel sola, vel cum manna.
Maluarum aqu. & succus.

Mediocria.

Anagallidis succus.
Agaricus. *
Betonica.
Betæ | Fol. succus. / Rad. in turundam formata.
Bliti succus.
Brassicæ succus, & decoct.
Chelidonium maius.
Cortex mali aurantij inditus.
Cyclaminis radix in turundam forma
Hederæ succus.
Maiorane aqua, & succus.
Tabaci succus, & fumus. *

Valentia.

Anemones succus.
Betæ radicis succus.

Cycla-

Cyclaminis succus.
Cepæ succus.
Elaterium.
Ellebori nigri decoct. & puluis.
Nigellæ decoctum, & puluis.
Pyrethri puluis.
Piperis puluis.

Ἀποφλεγματίσματα.

APophlegmatismata caput medianti-bus palati ductibus purgant, & magis propriè apophlegmatismata appellantur, quæ cum errhinis facultate conueniunt. Eorum pariter tres sunt gradus, & totidem administrandi modi; nam vel dentibus atteruntur masticatoria dicta, vel gargarizantur, vnde gargarismi, vel penna illinuntur palato.

Masticatorij temperati materia.

Amygdal. amara.
Charta dentibus trita.
Ficus passa.
Mastiche.
Mali citrii frustum integrum.
Thus.
Vua passa.

Mediocris.

Carpesium.

Cardamomum.
Caryophylli Indi.
Cinnamomum
Contraieruæ rad.cortex.
Cubebæ.
Cyperus.
Folium Indicum.
Fœniculi sem.
Imperatoriæ rad.
Iuniperi grana.
Lauri baecę.
Lignum aloes.
Nux moschata.

Valentis.

Nasturtium.
Piper.
Pyrethrum.
Piperitis.
Staphisagria.
Sinapi.
Zedoaria.
Zingiber.

Hæc, vt suauiora fiant ægro, componantur cum saccharo, melle, passulis, amydal. dulc. gratia saporis: ambra, moschi trochiscis de gallia gratia odoris, momento ceræ, ne materia difluat, tradentes.

Gar-

Gargarismi.

Gargarismi quicunque fiunt ex aquis, succis, & decoctione cephalicorum calidorum, quibus etiam permiscentur syrup. capitales, & magna antidota pro usus necessitate. Horum materiæ ex alibi dictis patent. Pro illitione palati conferunt syrupi capitales, vel soli, vel mixti confectionibus, vel prædictis pulueribus pro mediocri, & valido masticatorio: sed præstantia sunt.

Syrup.
- de Betonica.
- de Hyssopo.
- de Stœchade.
- de Calamentho.

Oxymel scylliticum.

Mel
- Anachardinum.
- Antosatum.

Confectio anacardina.
Diasinapi.
Synapi conditum.
Diacastoreum.
Aurea Alexandrina.
Mithridatica confectio.
Teriaca.
Piiris arconticon.
Aqua vitæ, vel sola, vel diluta dictis confectionibus.

Expectoranti.

EXpectorantia, materiam in thorac & cauitate pulmonum euocant ben ficio tussis, quam euocant vel oblinend vel replendo velut pinguia, quæ materia tenuem etiam incrassant, nè aeris impul cedat, vel acrimonia irritando, quæ cra quoq; attenuant, ne aeri pertinaciter rel ctentur. Horum aliqua liquida sunt, mulsa; alia solida, vt orbiculi; alia med vt Looch, & Syrupi, quæ Latinis propr lambitiua, siue linctus appellantur, Gr cis eclegmata. Crassefaciunt, & oblin omnia descripta inter pectoralia frigid & præparantia bilem in pectore. Quæ ve incidunt, & attenuant, frigidæ matri conueniunt. Lege pectoralia calida, & p parantia pituitam in pectore.

Diuretica.

DIuretica vacuant totum corpus p vrinas, sed præcipuè quando materi peccans, vel in gibbis, vel supra gibba ico ris continetur. Diureticorum quædam sun propria, quædam impropria. Illa sanguin fundunt, dein cogunt, segregantq; ab ip aquositatem, quam renes postmodum atra hunt. Ideo partium sunt tenuium, & pau

minus

minus calida, quam sudoristica tertium circiter gradum. Impropria absque fusione coagulando sanguinem, quod aquosum est ab eo separant, siue coagulent per se exprimendo partes aquosas a terrestribus, siue per accidens vniendo per antiperistasim calorem sanguinis, eiusque ope crassefaciendo, vt sunt nonnulla frigida. Alia humiditate, & partium tenuitate vrinas mouēt augendo nimirum materiam a renibus trahi, & secerni solitam, cuius occasione alij quoque humores purgantur.

Propriè Diuretica sunt.

Absinthium commune.
Acanthi radix, & semen.
Acorus.
Acetum scylliticum.
Ageratum.
Allium.
Amomum.
Ammi.
Angelica odor.
Anisum.
Apium quodcunque.
Artemisia.
Asarum.
Asparagi sem.
Asphodelus.
Aspalatum.

Bdellium.
Bunij ſemen.
Cantharides.
Carui ſemen.
Calamus odorat.
Cardiaca herba.
Cæpa.
Cardui ſatiui radix, & ſem.
Carlinæ radix.
Carpeſium.
Caſſia lignea.
Caucalis Matth.
Caryophylli Indi.
Calamintha montana.
Carduus ſanctus.
Cardui ſtellati ſem.
Chamæpythis.
Cinamomum.
Coſtus aromat.
Contraierua.
Crocodilij ſem.
Cyminum.
Cyperus odor.
Dauci ſem. & rad.
Dictamus { Creticus. / Albus.
Dracunculus { Maior. / Minor.
Epithymum.

Eryngii

Eryngij radix.
Eruca ſatiua.
Eupatorium Auic.
Fœniculum.
Galanga.
Gentiana.
Gingidium.
Zingiber.
Helenij radix.
Hippoſelinum.
Hyſſopus.
Irio.
Imperatoriæ rad.
Iuniperi baccæ, lignumque.
Lactuca ſylueſtris.
Lauri { Cortex. * / Folia, & baccæ.
Lanaria herba.
Laurus Alexandrina.
Lappæ vtriuſque ſem.
Lyguſtici ſemen.
Macis.
Mel.
Mentha { Satiua. / Græca.
Menthaſtrum.
Meum.
Marum.
Maiorana. Myrrha.

Nardus quæcumque.
Nepeta.
Nigellæ ſem.
Nux moſchata.
Ozymum.
Ononidis rad.
Origanum.
Panax.
Pœonia.
Petroſelinum.
Petaſitidis rad.
Peucedanum.
Perſicaria fuliginoſa.
Phu.
Piper.
Pimpinella Saxifragia.
Polium.
Porrum.
Pſeudobunium.
Pulegium.
Pſeudocoſtus Matth.
Raphani vtriuſque cortex.
Resina { Terebinthina. / Laricina. / Strobilina. }
Rhamni tertij Matth. ſem.
Rubiæ radix.
Ruſcus.
Ruta vtraque.
Sabina.
Saluia.

Scan-

Scandix.
Scylla.
Scordium.
Scolimus.
Satureia.
Seseli.
Serpyllum.
Siler montanum.
Sinapi.
Sison.
Sion.
Sisymbtium vtrumque.
Smirnium.
Spondylium.
Tanacetum.
Thaspi quodcunque.
Thymus.
Thymbra.
Tordilium.
Tragoriganum.
Trifolium bituminosum.
Trifago.
Vitis alba.
Xiris.

Composita.

Vinum absinthite.

Syrup. | De duab. rad.
De quinque rad.
Acetos. compos.

Dialacca.
Diacurcuma.
Diacyminum.
Diacalaminthe.

Trochisci
- de Absinthio.
- de Lacca.
- de Myrrha.
- Cypheos.
- Alchechengi.

Electar.
- Lithontrypticon.
- Iustinum.
- de Baccis lauri.

Spiritus
- Terebinthinæ.
- Salis.
- Vitrioli.

Sal
- Absinthij.
- Succini.

Liquor
- Salis è cauo raphani fluens.
- Raphani in cumulo salis sepulti.

Extrinsecus.

Oleum
- Terebinthinæ.
- Succini.
- Scorpionnm Matth.

Diu-

Diuretica impropriè frigida.

Acini Sambuci.
Alchechengi fructus.
Cancri fluuiatilis putamen, & eiusdem Lapilli.
Callus parti internæ cruribus equi innascens.
Cerasa acida & siccata.
Citrulli semen.
Cochleæ putamen.
Coralium vstum.
Cucurbitæ semen.
Cucumeris semen.
Cynorhodi fructus.
Endiuiæ semen.
Fragaria.
Gramen, maximè arundineum.
Herniariæ succus.
Lactucæ semen.
Lapis { Iudaicus. / Spongiæ. / In felle bouis repertus.
Leporis integri vsti cinis.
Limonii { Succus. / Aciditas.
Lupuli.
Melonis semen.
Maluæ semen.

Mespilorum ossicula.
Millepedes.
Milium.
Muscus terrestris.
Mustelæ vesicæ pulvis.
Oxyacanthæ Matth. acinus.
Portulacæ semen.
Polygonum minus.
Raporum tenerrimorum cauliculi.
Scariolæ semen.
Scorpionum vstorum cinis.
Serum lactis depuratum acido limonum.
Testudinis hyemale operculum.
Virga aurea.
Vmbilicus Veneris.

Diuretica impropriè calida.

Abutili Auic sem.
Amygdal. amaræ.
Amaradulcis.
Anagallis.
Anethum.
Androsace.
Arundinis rad.
Asparagus virens.
Auellanarum siluestr. cortex, & pellicula interior.
Baccharis.
Balsamum Orient.
Betonica.

Betula.
Bilinguis.
Brassicæ ius.
Bulbonac.
Bulbus vomitorius.
Capillus Veneris.
Capparis fruct. rad. & cortex.
Cassiæ sol. pulpa.
Caryophyll. sylvestr. radix.
Cetrach.
Cerasi gummi.
Chamæmelum.
Chinarum radix.
Cicerum ius.
Cicadæ vstæ.
Consol. regalis flos.
Crocus.
Crithmum.
Cuscuta.
Cytisus.
Erinacei terr. & marini caro.
Filipendula hortens.
Filicis rad.
Fraxini sem.
Fumaria.
Genistæ rad. & cortex.
Glycyrrhiza.
Glans faginea.
Hedera terrestris.
Herbæ musci rad.
Hyperici sem.

Hya-

Hyacinthi rad.
Iris domestica.
Lacryma abiegna, & concrescens in cau-
dice vitis.
Leporis renes.
Linaria quæcumque.
Libanotis vtraque.
Lithospermon.
Longitis.
Milium.
Misy.
Murium stercus.
Nuclei { Cerasorum. / Persicorum.
Oleæ sylvestr. lacryma.
Paliurus.
Parietarię succus.
Pastinaca satiua, erratica.
Periclymeni sem.
Persici arbor, gummi.
Personatæ rad. & sem.
Pilosellæ.
Polemonij rad.
Pollium. *
Polytrichum.
Potentilla.
Ptimulæ Veris rad.
Quinquefolium.
Raphanus satiuus.
Rheum.

Ruta

Ruta marina.
Saluia.
Salsa parilla.
Saxifragia omnis.
Siliquæ.
Smilax aspera.
Testiculus canis.
Tilia.
Tribulus vterque.
Tragij sem.
Veronica mas.
Vermes terr. puluer.
Vincetoxicum.
Vitrum vstum.
Vitex.
Vitis siluest.
Vrtica.

Composita.

Vinum
- Nouum.
- Alchechengi.

Conserua
- Maluarum.
- Capill. Ven.

Syrup.
- de Cichor. comp.
- de Liquiritia.
- de Capil. Ven.

Crystallus tartari.
Sal prunellæ.

Ex.

Extrinsecus.

eum { Anethinum.
de Capparibus.
de Genista.
Scorpionum Matth.

Huc etiam referri possunt lapidem fragentia, quæ quidem caloris gradum primum non excedant, de quibus infra dicetur.

Sudorifica, siue

Υδρωτικα.

Sudorifica, Græcis Hydrotica, varia sunt, quadã humorem attenuant, & in halitum quadantenus vertunt, neque impellunt ad corporis circumferentiã, quæ etiam meatus reddunt laxos, & sudori patentiores; alia materiam trahunt ad cutem, eiusque poros expediunt vel rarefaciendo, & mediocriter calefaciendo, si adstricti sint, vel etiam extenuando, & abstergendo, si quid crassum impactum sit: Illa sunt calida 3. recessu, & partium tenuium, & proprie diureticis aliquantò calidiora, & tenuia magis. Ista sunt abstergentia, & rarefacientia, de quibus in prioribus tabulis; ad quæ etiam spectãt remedia attrahentia,

quæ

quæ ad manus operam spectant veluti frictiones, lagenæ calentes, balnea sicca, & similia, quibus corpori admotis sudor elicitur. Quæ sudorem mouent attrahendo extrinsecus. Præter dicta sunt alia quædam impropriè talia, quæ præbendo humiditatẽ in halitu, facile solubilem, & mediocriter extergendo sudorem mouent, licet calidæ non sint, velut acida, & hordei decoctum, quæ & ipsa quodammodo sudorem mouent impellendo Mouent autem sudorem impellendo sequentia omnia.

Allium in hydromel. coctum.
Angelica odorat. decoct. ex vino albo.
Angelicæ aqu. destillata ex aq vitæ.
Acida omnia.
Buxi ligni decoct. & extractum.
Bezaar lapis, maximè Orient.
Carduì sancti decoctum, extract. & aqu.
Caryoph. dec. aqu.
Chamædryos decoct.
Chamæmeli decoct. aqu.
Cinnabaris naturalis, cui ter affusa sit aq. vitæ opt.
Chinarum rad.
Chelidonii masc. dec. extr.
Crocus, & eius extr. cum aqu. vitæ præp.
Dracuntij decoct. ex vino.
Ebeni ligni decoct.
Ferulæ sem.
Fumariæ dec. & aq. è succo lim. destillata

Fra-

Fraxini cort.& lignum.
Zingiber, & eius extr.
Guaiaci decoct. & extract.
Hordei decoct. aqu.vel sola, vel cum aliquot guttis spiritus vitrioli.
Iuniperi ligni decoct.& extr.
Lauri cort.& ligni decoct.
Laureolæ decoct.
Lentis palustris aqua destillata.
Lupuli rad.dec.
Myrrhis.
Milij decoct.
Nucum viridium aqu.destillata.
Petasitidis rad.
Pimpinellæ aq.
Polygoni ex vino decoct.
Pentaphyli rad.dec.
Sassafras dec. extr.
Salsæparillæ dec.
Sabinæ decoct.
Sal absinthij chym.
Spiritus { Tartari. Sulphuris. Vitrioli. }
Sulphuris flos bis sublimatus.
Tabaci indici decoct.
Tormentillæ rad.decoct.
Vnifolij rad. decoct.

Composita.

Aqua

Aqua thermalis.
Mithridatica conf.
Theriaca.
Syrup.S.Ambrosij,qui paratur ex vna parte vini albi calentis, & duabus decoct. milij.
Antimonium.
Mercurius.

Digerentia siue.

Διαφορήτικα.

INsensibiliter vacuant digerentia,discutientia,attrahentia a centro ad circumferentiam, inter quæ magna est affinitas,& solùm inter facultatis gradus distinctio.Digerentia humorem attenuant, inque halitũ converiendo dissipant;nã quæ sola siccitate, aut alia ratione humiditatem partis absumunt, combibunt,exprimunt,propriè digerentia dicĩ non merentur:cùm vero halitus rarefactione producatur, quæ caloris est effectus,clarum est proprie digerentia esse calida. Calor autem vel humiditati est iunctus,vel siccitati. Ille proprius est debiliter digerentium,quæ mollientia dicuntur: hic conuenit paulò validiùs digerentibus,quorum triplex statui potest ordo.

Primus eorum, quæ calida sunt partimque tenuium: quam ob causam altius se in-

*insinuant, & flatus etiam crassos dissolu-
unt, vnde discutientia, a barbaris carm-
nantia dicuntur.*

*Tertius est attrahentium, quæ & i-
discutiunt, sed ob aliquam partium cra-
tiem in corporis superficiei, diù hærent, a-
calefactionis vehementia, & diuturnitate
humores ad partes attrahunt.*

Digerunt ergo.

Abrotanum.
Absinthium.
Acanthus syluestr.
Althæa.
Anethum.
Amygdalę amaræ.
Ammoniacum.
Anagyris.
Apium quodcumque.
Aqua calida.
Argemone.
Aristolochia quæcumque.
Asclepias.
Asphodelus.
Attractylis.
Balsamum.
Bdellium.
Bitumen.
Botrys.
Butyrum salitum.

Cap.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0286-2
DFG

Capparis.
Caseus vetus.
Caryophyllatæ radix.
Cera flaua.
Chamæmelum.
Chamæleon.
Chamæpithys.
Chinarum radix.
Cichor.
Cityſus.
Clinopodium.
Coriandrum.
Crocus.
Crocodilium.
Dactyli.
Enula.
Eryngium.
Eruca.
Fœnugrecum.
Fæx vini.
Ficus.
Filipendula.
Gallieopſis.
Gentiana.
Gattaria.
Gladiolus.
Guaiacum.
Herba Siciliana.
Hemerocallis.
Hypericon.
Iasmin um.

ris

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0287-8 DFG

Iris ſatiua.
Iuglandes maturæ.
Ladanum.
Lacca.
Lapathi radix.
Leontopetalon.
Lini ſemen.
Lycium.
Mali perſici folia.
Marrubium.
Mercurialis.
Meliſſa.
Melilotus.
Nardus quæcumque.
Olusatrum.
Onobrychis.
Orobus.
Panax.
Paronichya.
Perſonata.
Petroſelinum.
Pimpinella.
Raphanus.
Roſmarinus.
Sabina.
Sambucus.
Salſaparilla.
Seſamum.
Siſymbrium.
Syon.
Spongiæ vſtæ.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0288-3

Stœchas.
Tanacetum.
Terra Cimolia.
Valeriana maior.
Verbasci folia.
Vinum potens.
Vrtica.
Xieis.

Huc referri possunt quæcumque secundum caloris gradum non excedunt.

Extrinsecùs.

Arena calens.
Aqua { Calcis viuæ. / Thermalis sulphurea.
Catuli calentes dissecti.
Ceratum { Sacrum. / è Betonica. / Barbarum. / Diapyrites. / Citrinum.
Ebulus.
Elaterium.
Furfur.
Fabacea farina.
Galbanum.
Halcyonium.

Oleum

Oleum
- Riciniuum.
- Raphaninum.
- Sesaminum.
- Vetus.
- Viperinum.

Ricinus.
Scammonium.
Stercus bubulum.
Hirundinis nidus.

Lapis
- Alabastrites.
- Gagates.
- Thracius.
- Phrygius.

Lixiuium forte.
Nitrum.

Oleum
- Anatinum.
- Amygdalinum.
- Chamæmelinum.
- Irinum.
- Liliorum alborum.
- Esem.lini.
- Rosatum completum.
- Testæ marinæ.

Viscum.
Vernix.
Vinacea.

Emplastrum
- de Meliloto.
- Ceroneum.
- è Cochleis tus.

Di-

Discutientia, quibus etiam addigerendum vtimur.

Acorus.
Amomum.
Ammi.
Ambragrisea.
Angelica.
Anysum.
Arantij iem.
Aqua vitæ.
Baccæ lauri.
Cariophylli arom.
Cannabis.
Caruum.
Cassia lignea.
Castoreum.
Calamenthum.
Cardamomum.
Carpesium.
Cæpa.
Cedrus.
Chelidonium vtrumque.
Citri sem. & cort.
Cinnamomum
Cort. arundinis.
Costus aromat.
Cyminum.
Cubebæ.
Dauçus.

Dictamnus { Albus. / Creticus.

Epithymum.
Fœniculum.
Fraxini lignum.
Galanga.
Horminum.
Hyssopus.
Hydropiper.
Imperatoria.
Iuniperus
Iuncus odoratus.
Lauendula.
Lauri fol.& baccæ.
Lepidium Pauli.
Ligusticum.
Lignum aloes.
Lupini.
Macis.
Malbathrum.
Meum.
Maiorana.
Menta Sicca.
Mentastrum.
Myrra.
Moschus odor.
Nasturtium.
Nepeta.
Nigella.

Nux

Nux moſchata.
Ozymum.
Origanum.
Peucedanum.
Petaſitidis radix.
Phu.
Piper.
Polium.
Pſeudobunium.
Pſeudocoſtus.
Pulegium.
Raphanus ruſticanus.
Ruta.
Saponaria.
Salis ſpuma.
Salis flos.
Saſſafras.
Satureia.
Seſeli.
Serpyllum.
Siler montanum.
Smyrnium.
Spica Italica.
Thymus.
Tragoriganum.
Viticis ſemen.
Vinum aromat.
Zedoaria.
Zingiber.

Composita.

Aqua
- Theriacalis.
- Cinnamomi.
- Anisorum.
- Angelicæ.
- Fœniculi.
- Iuniperi.
- Lauendulæ.
- Maioranæ.
- Therm. sulph.

Oleum
- Cinnamomi.
- è sem. Fœniculi.
- è sem. citri.
- Caryophill.
- è Piperibus.

Acetum scyllinum.

Confect.
- Anisorum.
- Fœnic.
- Cinnamomi;
- Coriandri.

Cortex citri conditus.

Conditum
- Rad. Acori.
- Zyngiberis.
- Nucis mosch.
- Rad. Pyrethri.

Confectio arom. rosati.
Arom. caryophyllatum.

Dia-

Dianysum.
Diagalanga.
Diaciminum.
Diatrionpiperon.
Diaspoliticum.

Elect.
- Diaprassium.
- Diacastoreum.
- Dianthos.
- Diaxiloaloes.
- E baccis lauri.
- Ex toto citro.

Mithridatium.
Theriaca vetus.
Aurea Alexandrina.

Ius
- Galli veteris.
- Columbi.

Hiera simplex ex 80. drachm. aloes.
Mel scyllinum.
Oxymel scyll.

Syrupus
- è Mentha.
- à cortic. citri.

Trochisci
- E dicroi.
- è Gallia moschata.
- è Ligno aloes.
- Scyllitici.
- Viperini.

Sal theriacale.
Vinum Hippocrat.

Extrinſecus.

Arena calens.
Chamæſice.
Cinis calens.
Colocynthis.
Furfur toſtum.
Milium torrefactum.
Sagapenum.
] Coſtinum.
]
] e Cera.
] è Colocynthide.
] Nucis moſch.
Oleum Iuniperinum.
] Laurinum.
] Liliorum alb. cum arom.
] Philoſophorum.
]] Rutaceum.
] Roſmarini deſtill.
] è Terebinthina.
Decoct. carminatiua pro clyſterib.
Cucurbita cum magna flamma.
Vnguentum Philagrii.
Baln. therm ſulph.
Luta therm.
] Earumdem aq.
Stillicidia]
] Ol. diſcutientium.

Suffu-

Suffumigium conuenientis aqu. vel Decoct in quo lapis Pyrites extinctus fuerit, addito aceto.

Vide Rubificantia, & Attrahētia.

Attrahentia.

Anemone.
Allium.
Anacardus.
Cucurbita Mag. cū flamma.
Cyclamen.
Cedria.
Dentellaria Rond.
Dracunculus vterque.
Euphorbium.
Fæx vsta.
Fermentum.
Fimus columbinus.
Granum gnidium.
Iberis.
Laureola vtraque.
Laserpitium.
Lepidium Pauli.
Nasturtium.
Piper aquaticum.
Pix.
Pyrethrum.
Ranunculus.
Sinapi.

Thitymalus.

Hæc quoque rubificantia vocantur a r
bore, quem reliquunt in cute: & attr
hentia, quę materiam a centro ad ci
cumferentiam ducunt.

HActenus de materijs præsidij resp
cientis peccatum in qualitate. Qu
litas verò peccans causa morbifica, vel
manifesta vel occulta. Occulta est potis
mum lues venerea, & scorbutum. Illi a
uersatur guaiacum, sarsa parilla, Merc
rius. Huic cochlearia Batauica, Cr
Matth. Alia alexipharmaca commun
& propria descripta sunt superius. Qua
tas manifesta vel est prima, vel quæ ex p
mis oritur. De primis dictum est inter al
rantia. Secundæ sunt crassities, tenuit
lentor duritiés, acrimonia. Quibus opp
nuntur attenuantia, incrassantia, incide
tia detergentia, emollientia, grummos
soluentia, mulcentia.

Attenuantia, siue.

Λεπτύνοντα.

ATtenuantia crassos humores dis
dunt, vel sola partium tenuitate, v
quam sese insinuant in penitiores humorum
partes, quas ideo suo motu separant, vt ac
da,

da, vel caliditate simul, & partium tenuitate, quæ sine siccitate esse nequit. Quare acria omnia, & mordentia gustum, & olfactum, vt sunt aromata, præcipuam vim habent attenuandi, ac omnino calida, & sicca à secundo ad tertium gradum cum partium tenuitate. Amara verò, salsa, & nitrosa non attenuant tantùm, sed abstergent. Sunt igitur facultate attenuandi prædita omnia diuretica, sudorifica, digerentia, discutientia, exobstruentia, menses mouentia, calculum fragentia, pituitam, & melancoliam præparantia, vt non sit necessarium propriam attenuantium tabulam construere. Sufficit obseruare aliqua attenuantia esse frigida, aut temperata, quæ sunt partium valdè tenuium.

Incrassantia, siue

Κληρύνοντα.

INcrassantia tenues humores cogunt, vniunt, & quasi compingunt, vel tenuis partis absumptione, cuius causa terrestrior diffluere desinit; magis igitur vnitur, & incrassatur: vel tenuium partium adhæsu, & veluti conglutinatione. Absumitur pars tenuis, cum à calido resoluitur, vel frigido exprimit, & condensatur. Quocirca triplex erit condensantium ordo.

Primus frigidorum, quæ sicca sint, siue humida: magis autem incrassant frigida, & sicca, modò sint crassarum partium, vt glutinantia omnia austera, & acerba.

Secundus est calidorum crassarum partium, quæ minùs propriè incrassant cum humor priùs fundatur, & tenuetur à calore, quàm tenuium partium resolutione spissior fiat a calore. Ideo etiam frigido existente humore, non admodum tutum iudico calidioribus vti, nisi adstringendi vim habeant, vel frigidis retundantur.

Tertius est eorum, quæ vi emplastica, & glutinositate adhærent, vnde peti debent incrassantium materia ex tabulis adstringentium, glutinantium, epuloticorum, emplasticorum, arteriacorum, expectorantium bilem, sistentium fluxus, repellentium, & soporiferorum.

Incidentia.

INcidentia conueniunt facultate cum attenuantibus cum lentor, & crassities sese mutuo comitantur, ac eadem ratione partes crassæ, & glutinosæ diuiduntur, atque abscedunt à medicamento calido, partiumque tenuium sese insinuante in crassi, viscidique humoris substantiam. Differunt tamen incidens, & attenuans facultatis ratione; nam vt multis diuisionibus, quod priui

hærebat friabile euadit, dicitur incidi; idē vt sub eadem facultate maiorem occupet locum per diuisionem, dicitur attenuari. Vnde licet lentor, & crassities differant, cùm non omnia crassa sint viscida: vix tamen differunt generationis modo, & remedio, nisi quod viscida non solùm attenuari, & incidi, sed detergi quoq; postulant, quod in crassis minime impactis humoribus non est necessarium. Constat ex dictis, attenuantia esse minùs calida incidentibus, cùm ægrius diuidatur glutinosum, quàm simpliciter crassum, deinde dulcibus, insipidis, adstringentibus non esse vim incidendi.

Detergentia, siue Abstergentia, seu

Ρυπτικα.

DEtergentia, seu abstergentia sunt quæcunque attenuandi, & siccandi vim habent, glutinositatis, & adstrictionis expertia, aliqua tamen partiam crassitie prædita sunt, cuius beneficio aliquam moram trahunt, quodque adhæret, aut impactum est, melius abstergunt, vt de exobstruentibus dictum est. Detergunt præcipuè amara, nitrosa, & acria, omninò, quæ aliquam habent partium crassitiem, estque eorum vsus ad obstructiones adimendas, de quibus

iam dictum est, vel ad cutaneas affectiones, & vlcera, quorum aliqua inter sarcotica numerantur, sed ad vberiorem materiam, non erit inutile, accuratam eorum proponere seriem, vt pro necessitate ad vsus diuersos accomodari possint.

Calida imbecilliter detergentia.

Alitma.
Acetosa.
Amygdalæ amaræ.
Aparine.*
Apiastrum.
Anagallis.
Brassica satiua.
Butyrum.
Condrilla.
Cicer.
Camphora.
Ceterachum.
Digitalis.
Eupatorium.
Fabarum cort. flor. farina.
Ficus.
Fœnugræcum.
Glandes.
Gramen.
Granum infectorium.
Hordeum integrum, & far.
Iasminum.

Intybus omnis. *
Lampsana. *
Lentium ius.
Leucoium.
Lilium album.
Lichen.
Lapathium omne. *
Lythospermon.
Lini semen.
Licnis silueſtr.
Lotus silueſtr.
Lupulus. *
Malua. *
Mora matura.
Mori rad.
Myrrha.
Nimphææ sem.rad.
Oenante.
Orobi farina.
Osiris.
Parietaria.
Pentaphillon. *
Paliurus.
Papauer spumeum.
Plantago sicca.
Pistachia.
Populus alba.
Polypodium.
Primula veris. *
Pruna.
Prisana.

Rapus

Rapum sylvest.
Ranunculus.
Siliquæ.
Sambucus.
Symphitum petræum.
Serum lactis. *
Stœchas.
Styrax liquida.
Tormentilla. *
Trichomanes.
Verbenaca.
Vetonica.
Verbasci fol.
Vitis vinifera.
Viscum.
Viola alba.
Vimus.

Composita.

Aqu. { B. Virginis. / Acidæ therm. / è Thecis fabarum.
Furfur.
Caries lignorum.

Mediocriter detergentia.

Abrotanum.
Absynthium.
Aloë.

Ar-

Arctium.
Argemone.
Aristolochia.
Arundo.
Asarum.
Asparagus.
Atriplicis sem.
Aqua { Oliuarum salitarum. / Piscium salitorum.
Aquæ { Marina. / Panis calentis destillata. / Tetuccianæ. / Capheronianæ. / Thermales nitrosæ.
Abietis cort. lacryma.
Artemisia.
Balsamum.
Bdellium.
Beta.
Betonica aquat. *Dodon.*
Brassica silu.
Bulbus esculentus.
Buccina.
Cancamum.
Capparis.
Cardamomum.
Cardui succus.
Carpesium.
Calamentum.
Centaurium maius.
Chamædrys.

Cha-

Camæleon.
Chelidonium vtrumque.
Chalybs præp.
Cinnamomum.
Circæa.
Citri aciditas. *
Clinopodium.
Cornu cerui vstum.
Conyza.
Costus { Aromaticus. / Hortensis.
Colymbades.
Crocodilium.
Cuscuta.
Cuminum sat.
Ebenus.
Dictamus Creticus.
Eupatorium { Mesue. / Auicen.
Filix.
Fumaria bulbosa.
Gentiana omnis.
Gutta ammoniaca.
Hedera { Terrestris. / Muralis.
Heliotropium.
Hemorocalis.
Hyacinthus.

Iris

Iris.
Isopirum.
Iuniperi baccæ.
Lauri fol. & ol.
Leucacantha.
Libanotis alt.
Limonum aciditas.
Lupini.
Maron.
Marrubium vtrumque.
Melanthium.
Me { Simplex. / Rosat.
Mercurialis.
Myrrha.
Mirrhis.
Miagros.
Mulsa.
Narcissus.
Nepetha.
Nigella.
Orminum satiuum.
Olus atrum.
Ononis.
Onosma.
Origanum.
Panacis radix.
Parthenium.
Pastinachia siluestr.
Palma Christi.

Pœonia.

Pœonia.
Peucedanum.
Phu ponticum.
Piper.
Poterium.
Polium.
Polygonatum.
Porrum.
Pulegium.
Pseudodictamnus.
Raphanus.
Resinaceus spiritus.

Rha { Barbarum. / Ponticum. }

Ruscus.
Rubia.
Sabina.
Saluia.
Scandix.
Scordium.
Scabiosa omnis.
Syderitis.
Siser.
Sisymbrium.
Spondilium.
Stœchas citrina.
Tamarix.
Thaspilas.

Terra

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0308-4 DFG

Terra { Chia. / Melitens.
Terebinthus.
Testiculus canis.
Tordilium.
Trifolium.
Tragoriganum.
Trifolium bituminosum.
Vitex.

Extrinsecus.

Agaricus.
Argenti spuma.
Asphodelus.
Atramentum scripti.
Cadmia.
Centaurium min.
Chamelæa.
Colocyothis.
Cyclamen.
Cnicus.
Cucurbita vsta.
Cucum. silu. rad.
Daphnoides.
Dryopteris.
Elaterium.
Ebulus.
Fuligo { Camini. / Thuris.

Genista

Genista.
Glans vnguent.
Halcionium.
Hyppophestum.
Lapis
- Asius.
- Ostracites.
- Ophites.
- Thytes.

Lac virginale.
Lythargirum.
Mandragora.
Oleum
- Amigd. amar.
- Balsaminum.
- Camphoræ.
- Tritici.
- Terebinthinæ.
- Tartari.
- Colocynthidis
- Guaiaci.
- Nucum rane.

Pancratium.
Peplis.
Peplus.
Pithyusa.
Pix quæcumque.
Purpura.
Resinæ omnes, & earum oleum.
Recrementum plumbi.
Ricini sem. & fol.
Sagapenum.
Salicis virentis aqua.

Scam-

Scammonea.
Sepia vsta.
Spodium.
Tabacum.
Thalitrus.
Thimelæa.
Thus.
Thuris manna.
Testa { Purpurarum. Buccinarum. Cancrorum, Cochlearum. Marinarum.
Thuris fuligo.
Vitis { Siluest. Rad. albæ. Nigra.
Vrina.
Vide Sarcotica.

Valenter extrinsecus.

Ærugo.
Æris squamma.
Aqua calcis.
Aron.
Arisarum.
Æs vstum.
Cathęretica omnia.
Camæsice.
Calx viua.

Ce-

Cedrinus liquor.
Chrysocolla.
Cinis sarmentitius.
Camędaphne.
Clematis alt.
Dracunculus maior.
Dyphriges.
Euphorbium.
Fel.
Fæx vsta.
Flos æris.
Lapis] Armenus.] Cyæneus.
Melanteria.
Misy.
Nitrum.
Nitri spuma.
Papaucr cornicularum.
Salis spuma.
Sesamoides vtraque.
Sandaraca.
Stibium vstum.
Staphisagria.
Sulphur.
Thapsia.
Tithymali.
Veratrum vtrumque.

Intrinsecùs.

Allium

Allium.
Botrys.
Cannabis.
Cæpa.
Charta vsta, & eius troch.
Enulæ rad.
Edisarum.
Hyssopus mont.
Irio alt. Matth.
Lanaria herba.
Lactuca silu.
Lepidium vtrumque.
Mel anacardinum.
Nasturtium.
Oxymel scyll.
Hydropiper.
Parmica.
Pyrethrum.
Raphanus silu.
Sal { Fossile, & mar. / Chym. omne.
Saturcia.
Saponaria.
Scylla.
Sulphur. flos.
Thapsi.
Thymus.
Verticæ semen.
Zingiber.
Plura pete ex titulo deobstruentium, Sacoti-

coticorum, Cathæreticorum, Præparantium pituitam, Frangentium lapides.

Emollientia, siue

Μαλάκτικα.

EMollientia induratis opponuntur, alterum cùm dura fiant tensione, siccitate, & concretione, propriè emollientia dicuntur, quæ concreta fundunt, & liquant; nam quæ tensionem tollunt, vacuantium genere comprehenduntur, quæ verò siccitatem sub alterantibus humectantibus adnexentur. Verùm licèt emollientia calida sint, cùm fiat concretio à frigore, non tamen omnium idem gradus caloris, neque modus passiuarum qualitatum. Quæ concreta sunt cum aliqua plenitudine, postulant calorem secundi, & tertij recessus, vt possit humiditatem humoris concretam & quod liquatur discutere, ad quod necessaria est siccitas, quæ primum gradum non superet, alioquin parte tenui resoluta, redderetur materia durior. Vbi non est annexa plenitudo, emollitio fit moderato calore fundente, & aliqua humiditate, quia siccitas duritiem efficeret. Illa conueniunt tumoribus scyrrosis. Ista mitioribus affectibus, sub quibus dulcia, ac pinguia omnia recenseri possunt. Sed vt distinctiùs enu-

me-

merari valeant, ista mediocria, illa strenua emollientia nuncupentur, inter quae aliqua etiam est latitudo, quae à simplicium peritio facilè distinguetur.

Emollientia mediocria, siue

Μαλάττοντα, seu Μαλάκτικα.

Althaeæ rad. muccag.
Atriplex.
Amygdalæ dulces.
Beta alba.
Borrago, & rad. muccag.
Branca vrsina.
Brassica.
Buglossum.
Butyrum.
Caricæ pingues.
Cinnamelium.
Ficus maturæ.
Fœnugræcum, & eius muccago.
Gossipij sem.
Iuiubæ.
Lac.
Liquiritia.
Lini sem & muccago.
Liliflos, & rad.
Malua, & eius muccago, & conserua.
Mali cydoniorum sem. & muccago.
Melilotus.

Nux auellana.
Pasulæ.
Parietaria.
Sapa.
Sesamum.
Satyrium omne.
Vinca peruinca.
Viola purpurea.

Composita.

Adeps [Humanus.
[Vitulinus.
[Gallinaceus.
Suillus.
Anatis.
Taxi.

Aqua tepens.
Balanus myrepsica.
Cassia fistula.
Cera noua.
Cerat. [Diapente.
Oxelæum.
Sacrum.
Citrinum.
Emplastr. [de Meliloto [simpl. & [comp. cum
Diachylon [gum. Vg.
Hydrelæum.
Lanarum tertia lotura.
Lana succida.

Mellis succus.

Medulla
- Cervina.
- Vitulina.
- Bubula.

Oesypus.

Omentum castrati.

Ol.
- Amigd. dulc.
- Maturum.
- Liliorum alb
- Sem lini.
- Sesaminum.
- Camæmellinum.
- Anethinum.
- Balaninum.
- Iasmini.

Sebum
- Caprillum.
- Hircinum.
- Taurinum.

Vnguentum de Althæa.

Vide digerentia debilia.

Emollientia strenua.

Ammoniacum.
Cœpa cocta.
Crocus.
Hippoglossum.
Libanothis.
Salsa parilla.
Scylla.

Composita.

Adeps { Anserinus.
Ceruinus.

Aqua therm. bituminosa.
Bdellium.
Bitumen.
Bryonia.
Ceratum citrinum ab Aq. Pendente,

Empl. { Ceroneum.
Martiatum.
Barbarum.

Galbanum.
Hemerocallis.
Hyacinthi radix.
Iridis flos, & rad. recentes.

Lapis { Gagates.
Alabastrites.
Thracius.

Luta bituminosa.
Narcissi rad.

Ol. { Nucum.
Stellionum Sax.
Narcissinum.
Irinum.
Cyclamineum.
Ammoniaci.

Opopanax.

Pe-

Petrolæum.
Pix arida.
Pancratium.
Resina omnis.
Stercus bubulum.
Tabacum recens.
Suffumigium lapidis Pyritis conuenienſ.
Decoct. extincti.

Grumos diſſoluentia.

GRumos diſſoluentia, licèt ſanguini, lactique concreto aduerſentur, vt eo nomine videri poſſint ad emollientium ordinem pertinere, differunt tamen aliqua ratione, nam ſanguis, & lac proprij caloris defectu concreſcũt in grumos, vnde poſtulat vtcumque calefacientia, ſed tenuium partium, valideque incidentia, & attenuantia, quia hæc concretio non fuſione, quæ in vera emollitione fit, ſed partium attenuatione, penetratione, & ſeparatione perficitur. Sed alia quoque lacti conuenit concretio, quæ in caſeum mutatur caſeatio dicta, quę fit à calore valido, ſerum ſeparante a craſſiori parte, vt propterea longe diuerſa ſint medicamenta diſſoluentia lac caſeatum ab illis, quæ grumos emendant: frigida enim, & humida eſſe debent cum aliqua partium tenuitate: porrò licèt eadem conuenire poſſint grumoſo ſanguini, & lacti, cùm eodem modò

ſant, quædam tamen conuenire ſingulis peculiariter obſeruatur.

Ad grumum ſanguinis.

Acetum ſcyllit.
Aqua ſtillata è cort. nucum.
Amaræ dulcis dec.
Ariſtol. rot.
Baccaris rad.
Cantharides.
Coagulum leporis.
Cancrorum fluuiat. puluis.
Cyclam. aqu. ſtill. cum ſaccharo.
Lac ficulneum.
Lixiuium [Iuniperinum.
[Sarmentitium cum ſale.
[melle.
Mummia.
Oxymel ſimpl.
Poſca.
Satureia.
Spiritus [Salis.
[Tartari.
[Terebinthinę.
Sales chym. ex diuret.
Thymus.
Vincetoxici rad. ex vino.

Ad grumum lactis.

Apij hort. succus.
Apium montanum.
Cyminum cum aceto.
Ficulneum lac.
Hydromel.
Hammoniacum cum assa fœtida.
Lentium farina.
Menthæ recent. fol.
Ruta per se, aut cum aceto.
Quibus emollientia misceri confert.

℞. fol.
- Maluæ.
- Althææ cum rad.
- Apij.
- Acetosæ.
- Lini.
- Fœniculi ana M. I.
- Lauri.

Florum Camæmelli ana p. I.
Aqu. commun. Libr. 6.

Bulliant ad consumationem tertiæ partis pro fomento, ex residentia fiat cataplasma.

Ad lac caseosum.

Frigida, & humida cum aceto addita.
Furfures cum aceto cocti.
Mentha cum aceto.

Halicacabi fol. cum brassica, aceto, & Posca.
Propriè emollientia cum aceto.

Lenientia.

LEnientia acrimoniam leniunt humoris, sensumque partis exasperatam demulcent, vel temperata humiditate, vel glutinositate, quæ emplastica dicuntur. De glutinosis iterùm erit sermo; simplicia verò epicrastica, quæ non tam glutinositate, quàm temperata humiditate acrimoniam retundunt, sunt.

Album oui.
Agni caput,
Amygdalæ dulces, & earum lac, & oleum.
Amylum.
Althææ rad. mucca g.
Aqua oui.
Butyrum.
Cassiæ pulpa.
Hordeum deglubitum, & aqua eius.
Halicæ cremor.
Hyosciami albi cremor, & oleum.
Iuiubæ.
Ius pingue intestinorum.
Lactuca, & eius sem.

Lac

Lac omne.
Lactis serum.
Lac Sonci.
Malua.

Muccago
- Semin. psyllij.
- Sem. lini.
- Sem. Cydon.
- Sem. & radic. alth.
- Semin & radic. maluæ.
- Rad. borrag.

Nymphæa.
Oryza.

Oleum
- Amygd. dulc. sine igne extract.
- è Nucleis pini.
- Sacchari per deliquium in ouo
- è Sem. papaueris.
- è Sem. melonum.
- è Sem. cucurbitæ.
- Sesaminum.
- Violatum.
- Dulce.

Poma dulcia.
Sebesten.
Semperuiuum.
Sem frig. ma. emulsio.
Solani hancacabi baccarum succus.
Tragacantha.
Vituli pedes, & caput.
Viola purpurea.

Composita.

Conserua [Maluarum.
[Violarum.
Diapenidium.
Diacodium.
Diaprunum.
Diasebesten.
Mel violatum.
Syrup. & sacchar. violat.
Syrup. | de Liquiritia.
| de Iuiubis.
| de Papauere.
| de Portulaca.
Plumbum, eiusque oleum.
Olea dulcia in mortario plumbeo agitata.
Vnguentum rosat.

Materiæ remedii respicientis causam morbificam substantia peccantem.

Causa peccans substantia, seu toto generè præter naturam est calculus, vermis, pus, corpora vulneribus infixa, lac, & semen, cum nacta sunt corruptionem.

Calculo.

Con-

Conueniunt saxifragia.

Vermibus.

Opponuntur ipsos enecantia.

Puri inchoato.

Adiuuantia ipsum, vel suppurantia.

Infixis vulneribus.

Extrahentia.

Semini, & lacti deficienti.

Producentia semen, & lac, quibus opponuntur eadem extinguentia, quando superfluunt.

Frangentia lapidem.

LYthontriptica à frangendo calculo nomen sumunt; ea vero duplicis sunt generis.

Alia enim dicuntur agere occultis viribus, alia manifestis. Hæc rursus diuiduntur in propria, & in impropria. Impropria sunt intriplici differentia. Alia asperitate sua abstergunt, lapidisque atterunt superficiem; alia lapidem nondum benè compa-

ctum dissoluunt insigni caliditate, partium tenuitate, ac insigni facultate incidendi qua materiam crassam, haud probè induratam permeant. Quæ omnia lapidi iam facto, induratoque vehementer obsunt, qui nimia caliditate, & siccitate lapidem magis indurant. Alia denique lapidem comminutum expurgant, atque adeo arenulas, qualia sunt diuretica omnia, quę vim habent abstergendi.

At proprie lithontriptica lapides iam induratos comminuunt, suntque tenuium partium, vt penetrent, ac se se insinuent in lapidis penetralia. Sunt humida, vt siccatam materiam molliant; denique sunt moderatè calida, vt attenuent quidem, siccatam autem materiam indurare nequeant.

Quæ occultis agere facultatibus creduntur, hæc sunt.

Viribus occultis agentia, siue

Διθόντριβα.

Apri dentis puluis.
Cicadæ vstæ cinis.
Caudæ tremulæ, seu passerculi trogloditici cinis, & caro.
Erinacei cinis.
Galli decrepiti sanguis.
Lucii piscis ossa capitis puluerizata.

Leporis

Leporis vsti integri cinis.
Lumbricorum terrestrium cinis.
Lapis [Iudaicus.
[hepatis apri.
[Lyncis.
Sanguis | Hirci nutriti saxifragia per mensem.
| Vulpinus.
| Leporinus.
Scarabæorum cinis.
Scorpionum cinis.
℞. Sang. hircini simpl.
Myrrhæ el. ana drach. ſſ.
M. & da ex conuenienti liquore.
℞. Sanguinis è viua vulpe.
Vini ana partes æquales.
Coque lento igne in olla vitrëata ad formam pultis; huius da per nouem dies drah. 5.

Propriè litontryptica.

Acetosæ rad.
Adianthum.
Althææ sem.
Abutili Auic. sem.
ad drach. 1. ex vino.
Amygdalæ amaræ.
Aqua fluens ex perforato betulę caudice.
Betonica.
Balsamum potum ad dr. 2.

Borax

Borax officin.
Cariophyllatæ silu.rad.
Cannarum rad.
Cerasorum nuclei.
Cristalli liquor.
Consolidæ Regalis flor.
Damazonii rad.
Gummi cerasi.
Herniariæ succus ex vino albo expressus.
Musci terrestr. decoct. ex vino.
Millepedum pulu. sacch. præparatus.

A Selli vino albo generoso diligenter abluuntur, exsiccantur in furno in olla noua vitriata. Iterum funde vini generosi quantum possint imbibere: Rursus sicca, vt prius. Quarta vice irrora pulverem aqu. fragorum, ol. vitrioli scrup. 1. per. misce inuicem, & rursus sicca, tum redigito in pulverem, & in vase vitreo serua. Augen. tom. 2. Epistol. lib. 9. fol. 131.
Nuclei persici.
Noctilucæ cinis.
Oxyacanth. Matth. acinus.
Oleum [Succini intus, & extra.
[Cylon. Mercati.
Datur ad vnc. 1. ss. singulis septimanis.
Parietaria.
Persici lachryma.
Pimpinella saxifragia.

Pollium.

Pollium.
Ruta marina.
Rubi rad.
Rumicis rad.
Syon.
Salsaparilla.
Solani veccari fruct.
Sal prunellæ.
Smirnij sem.
Saxifragiæ rad.
Viticæ rad.
Violæ purpur. sem.

Extrinsecus.

Oleum [Scorpionum.
[Genistæ.
[Succini.

Composita experta.

℞. Millepedum præpar. drach. I.
Aq vitæ vnc. ſſ.
Cicerum rubeorum vnc. I0.
Affundatur iuri calefacto aqu. vitæ, vt sumatur tepidum hor. 6. ante cibum per 7. aut nouem dies, Augenij.

Aliud.

℞. Boracis drachm. I.

Aq.

Aq.ard. q.suff. m.

Aliud.

℞. Semin. violæ purpur. vnc. ſſ. cum aqu. veronicæ, fiat emulſio danda per 19. dies.

Secretum Maximiliani Cæſaris.

Atterentia lapidis ſuperficiem.

Auell. ſilu. cortex.
Alcionium tertium.
Cornu cerui.
Cranium humanum.
Cortex ouorum calcinatus.
Lapis
- Spongię.
- Veſicæ.
- Gallorum.
- In felle bouis repertus.
- Ex capillimacum.
- Aſtacorum.
- Lyncis.

Meſpilorum oſſa puluer.
Operculum teſtudinum.
Succinum calcinatum.
Vitri ritè vſti cinis.

Dif-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0330-4 DFG

Dissoluentia lapidem adhuc mollem.

Acetum scyllit.
Anisum.
Ammi.
Bilinguis.
Calcitrapæ aq. still. ad vnc. ℥.
Cortex rad. lauri.
Cantharides.
Dictamnum.
Eryngij rad.
Elect. [Iustinum. [Lipthontricon]
Gyngiber.
Irionis vtriusque sem.
Lappæ min. sem.
Lignum nephrit.
Menthastrum.
Myrrha.
Mithridatica confectio ℥
Nigellæ sem.
Peucedani rad.
Persicaria siliquosa.
Oxymel scyll.
Rafani in cumulum salis conjecti liquor.
Ruta vtraque.

Spi-

Spiritus [Vitriol
[Salis.
[& ol. Terebinth.

Sisimbrium.

Tabaci indici pulu. drachm. 1. cum vino, aut aqu. saxifragiæ.

Tragoriganum.

Theriaca vetus.

Trochisci [de Myrrha.
[de Lacca.

Tartarum vitriolatum cum aqua saxifragiæ.

Expurgant lapidem comminutum omnia Diuretica, vim abstergendi habentia, vt sunt mox enumerata, & præterea.

Althææ flauæ sem.
Auell. cortex.
Capparis cort.
Cardui Full. rad.
Cicerum ius.
Fraxini sem.
Ficuum grana.
Genistæ rad. cort.
Gladioli rad.
Heleniij rad.

Irio

Irio.

Lachryma [Concrescens caudice vitis
[Abiegna.

Milium Solis.
Maluę sem.
Raphani cort.
Rubia.
Terebinthyna cocta cum aqua saxifragiæ.
Salia chymica ex diureticis parata.
Virga aurea.

Electuarium nostrum.

℞. Tabaci Indici.
Myrrhæ.
Boracis.
Sem. rionis ana drach. 1. ß.
Sem. fœnic.
Apij.
Aburyli ana drach. 1.
Mithrid. confect. vnc. ß.
Oxymel scyll. vnc. 3.
M. f. elect.

Vel.

℞ Pulu. menthastri.
Cortic. rad. lauri.
Virgæ aureæ an. drac. 1.
Sem. ammeos scrup. ß.
Canth. vnà cum oleo terebinthinæ; fiat puluis.

Ver-

Vermes necantia.

*VErmes necantia vitę aduersari debent, quæ cùm fundentur in calore humido, quæcumque refrigerant, vt acida & austera: item omnia insigniter exsiccantia, licet non refrigerent, vt amara, acria, salsa, vermes enecant; sed nonnulla id præcipue præstant, adnotata asterisco, vt ea non manifestis qualitatibus quis agere suspiceur, sed toto temperamento, effeque vermibus venena. Interfectos verò vermes expellunt acria, & amara, quæ expultricem irritandi, & abstergendi vim habent; sed præcipuè quæ prædictis qualitatibus prædita vim præterea soluendi obtinuerint, quæ etiam interficiunt. Inter necantia, quædam latis lumbricis aptata sunt, quæ hoc signo * exprimuntur, alia teretibus, & ascaridibus magis conueniunt; at quæ notantur, & veluti venena sunt vermibus, sine discrimine vsurpari possunt.*

Sunt ergo necantia vermes.

Absynthium omne.
Abrotanum.
Acida, & amara.
Acetum, max. ros. *
Aurantij succus.

Aci-

Aciditas { Citri. / Limonum.

Amygdal.amar.ol.

Allium.

Atramentum sutor. *

Aqua { Rosacea. / Cord. Saxon. / Cardui sancti. / Rutæ caprar. / Graminis.

Baccæ lauri.

Brassicæ sem.

Bistorta.

Bolus Arm.

Cardamomum. *

Cornu cerui. *

Cortex quercus.

Cardiaca herba.

Citrii sem.

Caryophill.flos.

Carduus benedictus. *

Cannabis. *

Chamædrys.

Coralina. *

Costus.

Cyminum.

Dictamnus albus.

Erucæ sem.

Eupator. Auic *

Enuæ recens succus.

Filicis.

Filicis fœm.rad. *
Gentianæ rad. *
Galaga. *
Gram.rad.
Hyssopus.
Hypericum. *
Heliotropium ma. *
Lupuli sem.
Lixiuium dulce.
Lumbricorum terr.puluis.
Lupini.
Mali punici rad.dec. *
Mori rad.cort dec. *
Melanthii sem. *
Mercurius purg. *
Myrrha.
Marrubium.
Nux iuglans. *
Nasturtium.
Oleum è sem.citri.
Omphacium.
Portulacæ succ.& sem.
Personata.
Petasitis *
Pseudocosti rad.
Persicorom nuclei.
Pseudomelanthii sem.
Rura.
Securidicæ sem.
Sordium.
Sisimbrium.

Stœchas citrina.
Satureia.
Spiritus [Vitrioli.
[Sulphuris.
Terra sigillata.
Tabaci succus.
Thymus.
Tormentilla.
Vrticæ semen.
Vnicornu.
Vernix.
Vincetoxici rad.
Vinum [Absynth.
[In quo maceratus est Mercurius benè pur.

Composita.

Syrup. [de Absynth.
[de Agresta.
[de Acidit citri.
Oxymel. scyll.
Troch. [de Myrrha.
[de absynth.
[de Rheo.

Extrinsecus.

Vnguentum de Arthanita.
Vel bubulum.

Aloe.
Myrrha.
Rheum { è Colocynthide.
Scorpion. Matth.
Ricininum.
Magni Ducis.
Persici fol. ex aceto trita.

Expellunt præter amara.

Aloe.
Aquæ Tettucianæ.
Centaurum min.
Colocynthis.
Cyclamen.
Gratiola.
Lapis { Armenus.
Lazuli præp.
Persici flor.
Rheum.
Rosæ moschetæ.
Tabaci succus.
Tamarindi.

Composita.

Pilul. { de Aloe.
Ruffi.
de hiet. simpl.
Matthiniæ.

Hiera simpl.
Hieræ magnæ,
Trochisci Alandali.

Lac generantia, seu

Γαλαφόρα.

Lac generantia tot sortiuntur differentias, ob quas lac deficit, pro quarum varietate mutanda est materia remedij. deficit autem lac, vel quia sanguis non trahitur à mammis propter impuritatem, vel quia non transmittitur, aut ob inopiam, aut quia alio cõuersus, vt in animi perturbationibus, aut quia ob crassitiem hæret in itinere, accedit imbecillitas fœtus, cuius inualida suctione vbera sanguine non replentur. Itaque lactis vbertatem præstant, quæ copiosum sanguinem generant, impurum emendant, ad mammas trahunt, fluxilem reddunt, fundunt, ad vbera impellunt. Quæ plurimum sanguinem procreant, alimenta boni, & multi succi omnibus lactantibus vtilia sunt.

Lac generantia præcipua sunt

Amygdalæ dulces.
Amygdalarum lac.
Cerebra Animalium.

Caro auium, aliorumque animalium bo-
ni succi.
Lac.
Nux pinea.
[Gallinacea.
Oua [
[Perdicum.
Oryza cum lacte cocta.
Pistacia.
Puls ex ouis, vino, amyg. & nucleis pinei
Vinum album dulce tenue.
Vbera animalium lactantium.

Fundentia sanguinem.

*Fundentia sanguinem calida sunt, par-
tiumque tenuium; & vel humida, vel
moderatè sicca, vt digerere, & absumere
sanguinem nequeam.*

Anethi vir. dec.
Apii virentis.
Omnia decocta fiant ex iure
carnis.
Aqu. hordei cum fœnic.
Brassicæ recentis ius.
Cicerum decoct.
Circææ sem.
Citysus.
Chrystalli pulu.
Glans.

Lac

Lac lunæ vocatum ex apum cauernis derasum.
Lini semina decoct. vel melle excepta.
Lumbricorum decoct. in iure carnis.
Maluæ decoct.
Polygala.
Ptisana cum fœn. cocta.
Sesamum.
Tragopogi cœrulei rad. decoct. in iure condita gyngibere, comesa.
Vinca peruinca.

Depurantia sanguinem.

IMpurus sanguis emendatur primò purgatione, deinde alteratione, & adaquatione qualitatis peccantis, ob quam caussam, quædam valdè calida in habitu scilicet pituitoso, quædam æquè frigida, in habitu biliosoo, ad lactis generationem commendantur.

Depura ntia calidiora.

Anethi vir. dec.
Anisi sem.
Agni casti sem.
Erucæ satiuæ dec.
Fœnic.
Nigellæ sem.
Ozymum.
Polium virens.

Porrum tritum, atque dilut.
Sion virens.
Smyrnium virens.

Frigida.

Aqua hordei.
Corallij pulu.
Lactucæ decoct.
Sonchi succus.

DEnique trahitur sanguis ad mammas suctione ex papilla, aut cucurbita admota, leui fractione, & contrectatione mammarum, appositione rarefacientium, & tandem (alijs nil proficientibus) dropacibus, & sinapismis relictis ad partis vsque ruborem, & lenem intumescentiam.

Lac genitum extinguentia, siue

Τελαπαλύπτοντα.

LAc genitum extinguentia, vel omnino a mammis arcentia, ita sunt diuisa, vt aliqua sanguinis prohibeant generationem, cibi videlicet pauci, exigui, prauique succi. Alia genitum absumant, pariterque lac, scilicet inedia, vigilia exercitatio. Phlebotomia, medicamenta calida, validèque siccantia. Alia denique impelluntur sanguinem

alio,

alio, quàm ad mammas, siue adstringendo mammas, atque repellendo, siue menstrua prouocando, seu alio reuulsorij genere ad infernas partes retrahendo, quorum remediorum materia ex aliis dictis nota est.

Semen augentia, seu

Σπερμάτικα, siue Αφροδίσια.

SEmen augentia confundi solent cum stimulantibus ad Venerem, operis communione. Augetur semen mediante generatione optimi sanguinis, quem prestant alimenta optimi succi totis substantijs naturæ nostræ familiaribus, vndè quando ait Galenus 5. simpl. 23. pro sem. generatione cibos flatuosos esse oportere, ac dari etiam medicamenta semen generantia, quæ calida sunt, ac flatuosa, sic est intelligendum, vt statuamus cibos plurimi succi ratione flatulentia non conferre ad sem. generationem, sed ad virgæ erectionem. Medicamenta autem, si quæ sunt semen generantia, id prestare, qua parte nutriunt, qua verò medicamentosa sunt excitare semen. Excitant verò semen, stimulantque Venerem, & calida cum quadam acrimonia, & flatuosa, quibus tamen non nimia siccandi vis subsit. Nam omnia siccantia semen minuunt, Veneremque cohibent. Calida igitur, &

acria titillationem duntaxat afferunt, flatulenta verò materiam præbent, quæ possit fistulosum mutonis canalem implere, & distendere, vt propterea ad stimulantia Venerem pertineant quoque titillantia partes genitales, eoque sanguinem, & spiritum, elicientia, quibus omnibus nihil proficiunt, si testium, quibus in sanguis in semen mutatur, insignis aliqua subsit intemperies. Inter alimenta semen augentia, quamuis recenseri debeant omnia boni, & multi succi, sunt tamen ista vsu expertiora, quæ ferè omnia vim habent medicamentosam, semenque excitant.

Semen augentia sunt

Anatis caro.
Anseris [Caro.
[Lingua.
Allium.
Asparagus.
Amygdalæ dulces.
Auellanæ.
Bulbus esculentus.
Capus cum maci coctus.
Columbus eod. modo coct.
Cerebella passerum Cypriorum.
Ceruí genitale.

Ci-

Cinara.
Castaneæ.
Cepa.
Ceruisiæ potus.
Cicer album.
Dactyli pingues.
Eruca.
Fabæ.
Hordeum.
Ius bubulæ conditum cinnamomo, & galanga.
Lac.
Mustum.
Napus.
Nux { Indica. Pontica. Pinea.
Oua sorbilia.
Pastinaca.
Poma dulcia.
Pistacia.
Phaseoli.
Perdicis caro.
Pulmo Arietis siccus, & assus.
Pisces ostracei cum pipere.
Polypus.
Porrum.
Rapa.
Selinum vulg.
Sepiæ.
Testium puluis verris, qui coiuerit, hic ali-

quot dies sumptus post purgationem fœcundos facit.
Testudo nemoralis.
Tauri genitale.
Testes gallinacei.
Turturis caro.
Tubera quæcumque.
Vua pensilis.
Vinum dulce odorum.
Pro condimentis sapa, & aromata conueniunt.

Medicamenta Venerem stimulantia.

Anisi semen.
Belzuinum.
Cardamomum.
Caryophylli.
Chrysocolla vtraque.
Cinnamomum.
Crocus.
Costus dulc.
Cubebæ.
Dauci semen.
Fœnic. virens.
Eryngii ma.rad.
Galanga.
Gallii rad.
Gyngiber.
Gladiolus.

Horminum vtrumque.
Macis.
Melissa.
Mentha virens.
Napi semen.
Nasturtium.
Nux moschata.
Ozymum virens.
Ononis.
Piper longum.
Personatæ rad.
Satyrii canini ma. rad.
Scincus.
Sem. lini.
Stellionis puluis.
Vrticæ sem
Xyloaloes.

Composita Offic.

Conserua Acori.
Diasatyrium.
Diamoschum.
Gyngiber recens con.
Mithridatica confectio.

Alia experta.

℞. Pistaciorum vnc. I.
Nucleorum pini vnc. ſſ.
Diasatyrii drach. 5.

Semin.erucæ drachm.3.ſſ.
Chryſocollæ miner. drach.2.
Piperis [Longi. [Nigri.
Cardamomi.
Spec.diamoſchi ana ſcrup. 1.
Cinnamomi drach. 2.
Mellis deſpum. vnc.5.
Fiat electuarium, cuius detur vn.ſſ.in lecti ingreſſu delibando poſt aſsumptionem aliquid vini generoſi.

Aliud.

℞.Sem. { Erucæ. Vrticæ. Aniſi. Fœnic. Paſtinacæ ana drach.ſſ.
Farinæ cicerum alb.vnc.ſſ.
Nucis pineæ.
Amygd.dulc.ana drach.2.
Extremit.ſcinci drach.1.
Cinnamomi.
Galangæ.
Caryophyll.
Naſturtij.
Croci.
Piperis albi ana ſcrup.2.

Dia-

Diafatyrii drach. 1 ſſ.
Moſchi.

Trochiſcorum. | de Gallia moſch.
| Ambræ griſeæ ana gr 5.

Sacchari diſſolut. in aqu. roſ. q. ſuff. fiant Morſelli cum vino albo odor. quorum ſumatur vnc 1. in egreſsu, & in ingreſſu lecti, ſuperbibendo aliquid vini generoſi dulcis.

Aliud.

℞ Boraçis offic.
Carnis ſcinc. ana vnc. ſſ.
Genitalis C drach 2.
Spec. diamoſchi dulc. drach. 1.
Miſce, fiat puluis cuius ſumatur mane, & poſt cœnam drach. 1. ex tantillo vini.

Aliud.

℞. Chantarides ruptis alis, ab n. 11. Lactis vnc. 5.
Sem. Ammeos ſerup. ſſ.
Mida tepidum ieiuno.

Extrinſecus.

Ol. { è Caryoph.
Costinum.
Raphaninum.
Sinnapinum.
Formicarum.
Piperis.
Nucis mosc.

Quibus miscetur aliquid moschi zibetti.
Trochisci Galliæ moscat.
Pulu. stellionum, & renes, genitalesque particulæ oblinuntur.

Semen extinguentia, siue

Σπερμαχαλώντοντα.

SEmen extinguentia contrariis pradita sunt virtutibus: alia enim seminis impediunt generationem, vel quia testium illius effectorum calorem exsoluunt; vel quia paruam, & prauam materiem suppeditant ad sanguinis generationem, eumque absumunt sensibiliter, aut insensibiliter, atque seminis generationi impropriè aduersantur; alia genitum semen absumunt, exsiccante facultate, siue caliditati, siue frigiditati coniuncta sit, quarum silua immensa est. Alia deniq; licet non absumant, reprimunt tamen, & ad Veneris irritamenta ineptum reddunt, idque prastant flatus discutiendo semen coactum, & ad motum inha-

inhabile reddendo, & venefica quadam vi semini contraria, genitorem spiritum, qui titillationis auctor est, extinguente, vndè seminis venena quodammodo dici possunt. Hinc colligas, semen extinguentium, alia agere manifesta, alia occulta qualitate. Illa sunt alimenta frigida pauci, & parui succi, tum medicamenta vel calida, & strenuè siccantia, vel frigida, humida, siccaue, quorum materia ex proprijs tabulis nota est. Agentium verò occultiori qualitate, aliqua sunt calida, & siccantia, quæ ratione flatus discutiunt, semen absumunt, aliqua sunt frigida, atque adeò calorem seminis obruentia.

Semen extinguentia calida.

Agni casti sem.
Sem. Rutę.
Nepeta.
Iuniperi baccæ.
Zingiber.

Frigida.

Citri aciditas, syrup. & conserua.
Intestinorum gallinæ cinis.
Lactuca, & eius sem.
Lac acetosum.
Limonum succus.

Man-

Mandibulæ Lucij piscis.
Nymphæa, & eius conserua, ac ol.
Papaueris albi sem.
Plantaginis sem.
Portulacæ sem.
Salicis fol.

Suppurantia, siue

Πεπαντικα, seu Εκπυησκοντα.

SVppurantia, Barbaris maturantia, calorem nostri corporis adiuuare debent, cùm puris generatio media sit actio inter probam concoctionem, & putredinem. Adiuuatur calor natiuus tripliciter, ideoque tres suppurantium ordines statui possunt.

Prima, similitudine temperamenti partis calorem fouent, quæ licèt respectu totius calida, humidaque sint (consistit enim vita in temperato calore, & humido) tamen respectu diuersarum partium aliquam varietatem sortiuntur, cùm partes dissimile temperamentum nactæ sint. Propterea medicamentum suppurans in parte calida aliquanto debet esse calidius, in cute, & carne magis temperatum, in alijs quæ frigidæ sunt temperatoria, temperatissimum. Atque hæc maximè suppurantia appellantur.

Secundi generis medicamenta caloris in-

influentis profluuium prohibent; Idcoque augent natiui caloris substantiam occludendo, & offarciendo corporis meatus, qualia sunt emplastica, suntque minus propriè suppurantia.

Postrema calorem augent, quatenus materiam, in quam agit calor, quòad fieri potest, æquabilem reddunt, eiusq; excessus temperato calore eius calori repugnantes castigant. Quamobrem in humore admodum calido mixtum fit suppurans ex adiuuante calorem partis, & feruorem materiæ retundente, quod proportione intellectum volo in alijs humoribus. Atque hæc per accidens sunt suppurantia, varias que obtinent facultates pro vario excessu peccantis materiæ, quæ ex communioribus tabulis peti debent. Ex suppurantibus primi, & secundi generis, quæ calidiora sunt, conueniunt calidioribus tumoribus, quæ temperatiora alijs,

Suppurantia calidiora sunt

Adeps [Anserinus.
[Caprillus.
Bryoniæ rad. recens.
Cœpa cocta.
Caricæ pingues.
Crocus.

Cucum.

Cucum silu. rad.
Dactyli pingues.
Farina orobi.
Fermentum.
Fœnugræcum.
Ladanum.
Lini sem.
Lilii albi rad.
Ol. { è Sem. citri. / Sesaminum. / Anethinum. / Liliaceum.
Pix arida oleo liquata.
Resina quæcumque.
Styrax.
Thus.

Suppurantia temperata.

Adeps { Suillus. / Vitulinus. / Gallinaceus. / Taurinus. / Humanus.
Althęa.
Amygdalæ dulces.
Butyrum.
Cera flaua.
Farina tritici sine furfure cum aqua, & oleo.
Malua.

Ma-

Mastiche.
Oesypus.
Ol. { Amygd. dulc.
Commune.
è Vitellis ouor.
Butyri.
Axungiæ cuiuscunq.
Panis moderatè fermentatus cum aquâ & oleo.
Propolis.
Sapa.
Seuum.
Vitelli ouorum.

Composita.

Diachylum simplex.
Vngu. { Pectorale.
Resumptiuum.

Caloris expertia.

Aqua calida perfusa.
Farina hordei.
Hydrelæum.
Lac.
Malacydonia cocta.
Viscus pomorum.

Com-

Composita.

Emplastrum ex pane cocto cum lacte, & oleo rosato.

Extrahentia.

EXtrahentia, quæ vulneribus infixa hærent, cùm maximè agant totius substantiæ similitudine, sit autem rerum inter se dissidentium non eadem proportio, intersecari debent differentias, quot sunt corporum extrahendorum proprietates. Quia tamen istorum indefinitus est numerus, nec satis constat cuiusque medicamenti epispastici cum extrahendo corpore analogia, præstat eam diuidendi rationem inire, quæ in alexipharmacis recensendis obseruata est, vt extrahentium alia statuantur indeterminata, alia determinata; quæ quibuscumque rebus præcipuè conueniunt, vt plurimum vulneribus infiguntur res ferreæ, plumbeæ, ligneæ, Palea, herbarumque cauliculi; & hæc vel sincera, vel veneno infecta.

Venenum extrahunt tabacum, dictamnus, & propria cuiusque veneni alexipharmaca. Ferrum trahitur magnete præparato, plumbum lingua vulpis, si vino rubro decoctionis aristolochiæ, & serpentariæ ma-

madefacta vulneri applicetur. Paleam, herbarumque cauliculos alliciunt succinum, & lapis lyncis officin. Ligneis instrumentis conueniunt extrahentia indeterminata, quorum vtilis quoque est permixtio cum determinatis.

Sunt autem extrahentia.

Anagallis vtraque.
Arundinis rad.
Aristolochiæ rotundæ rad. & viscus.
Baccaris rad.
Bulbi omnes.
Coleæ terr. tritæ cum putam.
Dictamnus Creticus.
Eryngii rad. ex melle.
Fermentum.
Galbanum.
Genista.
Gladioli rad. superior ex vino, & thure.
Horminum ex aqua tritum.
Iris domestica.
Lacertæ caput.
Narcissi rad. cum lolii farina.
Oxyacanthæ rad.
Opopanax.
Panacis rad.
Pastinaca sylvest.
Pectinis ven. rad. infusa tum mulsa.

Pro-

Propolis. ******
Prænocomi sem.
Spatulæ fœtidæ rad.
Tiliæ cort. medianus.
Tragium.
Verbasci sem. & fol.
Viscum.

Composita.

Emplastrum Apostol.
Vnguentum fuscum Nicol.

Materia remedii præseruatorii respicientis causam morbificam peccantem motu.

PEccat causa morbifica motu vel imminuto, abolitone, vel depraua to, illa adiuuandus, iste corrigendus, motum naturalem præcipuè menses mouentia, fœtum mortuum pellentia, remorantem partum adiuuantia, hæmorrhoides prouocantia. De prauatus autem motus postulat sistentiaru primentia a parte suscipiente, intercipiuntia fluentem materiam in medio itinere, nec non reuellentia, inter quæ primas tenent vesicantia, nam de attrahentibus quæ sunt altera medicamenti reuellentis materia dictum est inter digerentia, quæ materia, ex alto trahunt, cutemq; rubore perfundunt.

Men-

Menses mouentia.

MEnses mouentia sanguini dare debent impetum, ipsum fundere, venarumque reserare orificia, ideo calida esse debent tenuium partium, sed moderatè sicca, vt ideò solo siccitatis gradu à diureticis, & sudorificis differre videantur, nec te perturbet, si inter mouentia menses aliquando legas diuretica à Galeno proposita, nam & ipsa per accidens menses mouent duplici ratione.

Primò, quia tollunt viarum infarctus, quibus expeditis, sanguis etiam tenuis magis factus beneficio menses proprie mouentium facilius fluit.

Secundò, si illis dulcia misceantur ad temperandam siccitatem, nec non aromatica, vt ad vterum deuehatur, quia & sudorifica diureticis sicciora mensem mouere possunt, si minima portione exhibeantur in hac substantia adeò sicca. Porrò menses mouentium tres à Galeno statuuntur ordines, Mitium, Mediocrium, & Valentium; inter quæ selectiora notantur, & quamuis Veraque inter Hysterica iam proposita sint tile tamen fuerit hoc in loco in suas classes digerere.

Mitia

Mitia Menses mouentia sunt.

Acetosæ rad.
Amygd. amar.
Anethum.
Apium recens.
Asparagus recens.
Betonica.
Brassica.
Borrago.
Caricæ.
Chamæmelum.
Capillus Vener. *
Cicer rubrum.
Cupressi fol.
Hypericum.
Keiri fl. aridi decoct. ex vino albo.
Lens.
Lilium album.
Lupinus.
Melissa. *
Olea.
Orobus.
Passulæ Corinthiacæ.
Phaseolus.
Pastinacę sem.
Phlitis.
Pimpinella.
Polytrichum. *

Quin-

Quinquefolium.
Rad. gram.
Rumicis genus omne.
Ruſcus.
Satyrium.
Vinum album.

Compoſita.

Conſerua [Borag. ex vino.
[Melliſæ.
[Capilorum Ven.
Aqua earundem.

Extrinſecus.

Oleum
℞ keirinum.
Liliaceum.
Chamæmelli.
Anethi.
Amygd. amar.

Mediocria menſes mouentia.

Abſynthium vulg.
Acorus.
Agni caſti ſem.
Agallochum.
Alliaria.
Aloe.
Ambra.

Amo-

Amomum.
Ammi.
Angelica.
Aristolochia omnis, maximè rotunda. *
Arthemisia.
Arundin. rad.
Assa fœtida.
Assarum.
Aromata omnia.
Bellis hort. arida data ex vino albo.
Bilinguis. *
Botrix.
Borax officin.
Chrysocolla fossilis.
Calamus odoratus.
Calendulæ flor. puluer. *
Capparis rad.
Castoreum.
Casia lignea.
Carduus sanctus.
Cassiæ sol. cortex.
Crocus sativa. *
Capa.
Camædris.
Camæpythis.
Costus Aromat.
Coryza.
Cyperus.
Calamenthum.

Dictamnus [Creticus. *
[
[Albus.
Daucus.
Dactylorum ossa.
Eryngium.
Eupatorium Auic.
Eruca.
Enula.
Equi castrati testium puluis præparatus.
Filicis rad.
Fraxini sem. & cort.
Galanga.
Fermentum ex vino bibitum. ***
Gentiana.
Gyngiber.
Gladioli rad.
Hedera terr. *
Imperatoria.
Iuniperi baccæ.
Iuncus odoratus.
Iris.
Lauri fol. & baccæ.
Lauendula.
Lygusticum.
Matricaria. *
Maiorana.
Macis.
Mercurialis.
Meon.
Menthastrum.

Moſcus odor.
Myrrha.
Myrris.
Nardus quæcumque.
Naſturtium.
Napi ſem.
Nigella.
Nux moſchata.
Origani folia.
Ozymum.
Pœoniæ rad. & ſem.
Peucedanum.
Petaſitis.
Phu.
Praſſium.
Pollium.
Piper.
Pulegium.
Ruta.
Rubia.
Sal.
Sabina.
Saſſafras.
Satureia.
Sambuci flor.
Scordium.
Serpillum.
Seſili.
Stœchas.
Syon.
Sulphur.

Sene-

Senecionis hortens. fol. supernè deorsum auulsa.*
Splenis bouis iunioris castrati puluis.
Thlaspi.
Tragoriganum.
Thymus.
Tormentillæ rad.
Vrticæ sem datum ex vin. alb.

Composita.

Vinum
- Absinthite.
- Hyssopite.
- Scyllinum.
- Hippocraticum.

Melicratum.
Aquæ Thermal. sulphur.

Aqua
- Angelicæ.
- Cinnamomi.
- Maioranæ.
- Arthemisiæ.
- Matricariæ.
- Pœoniæ.
- Pulegii.

Olea aromatum stillata.

Conser.
- Acori.
- Eryngii.
- Enulæ.
- Gyngiberis.
- Pęonię.

Oxymel. scyllitic.

Syrup. | de Calamentho.
| de Arthemisia.
| de Matricaria.
| de *Mercuriali*.

Dianysum.
*D*iagalanga.
*D*iambra.
Diamoschum.
*D*iacastoreum.
Aromat. vtrumque

Troch. | de Myrrha.
| de Gallia moschata
| Scyllitici.
| hedicroi.

Species hieræ cum 80. drach. aloes.

Sal] Arthemisię.
] Matricariæ, & aliorum præpos-
] torum.

Diuretica omnia dulcibus, & aromatibus mixta.

Extrinsecus.

Allium cum oleo spicæ tritũ.
Agalloehum odoratum.
Aloe.
Asphaltum odor.
Asphodeli rad.
Assa fætida.
Ari rad.
Bdellium.

Baccæ

Baccæ lauri.
Bitumen fœt.
Benzoinum odor.
Castoreum fet.
Centaurium min.
Cyperus omnis.
Ebulus.
Fermentum.
Gagates fœt.
Grana, & lignum iuniperi.
Galbanum.
Gummi balsami.
Zibetum.
Moschum, & ambra.
Aromatum omnium suff.

Composita.

Ol.
- Liliorum alb.
- de Castoreo.
- de Cinnamomo.
- Costinum.
- Iuniperinum.
- Laurinum.
- Menthin. comp.
- è Nuce moschat.
- Nardinum.
- Piperinum.
- Spicatum.

Insessiones in aqua Sulphur.

EX his fiunt inunctiones, fomenta, suffitus, pessi, Nascalia, vterini clysteres, insessiones, quæ per suffitus vsurpantur, odoratæne, an fœtida sint prænoscere oportet, quia in obnoxijs hystericæ passioni abstinendum a fœtidis est. Pro alijs fœtida miscentur odoris; idcò singula, quæ suffitui inseruiunt, odorem, aut fœtorem exhalant. Cæterùm inter composita minùs vsitata sunt aliqua vsu magis comprobata, quæ his adnectuntur.

Puluis.

℞ Boracis officin. scrup. 1.
Cinnamomi.
Sem. pœonię.
Aristolochiæ rotundæ.
Sabinæ.
Dictami Cretici an. scr. ß.
Sacchari fini scr. 2.
Fiat puluis subtilissimus pro vna vice bibendus ex liquore conuenienti.

Tabellæ.

℞. Supradictos pulueres sine saccharo, adde

Oleum

Oleum [Cinnamomi.
[Succini ana gran. 4.

Sacchari fini dissolut. in aqu. arthem vn. 6.
Fiant tabellæ pro quatuor vicibus.

Vinum Quercetani.

℞. Missi Solis.
Anisi.
Visci querni ana dr. 3.
Dictami Cretici drac. 1.
Croci scrup. 1.

Tundenda tundantur per 24. hor. macerentur in vino albo generoso, dein parum bulliant, & huius vini dentur vn. 4.

Valentia simplicia.

Valentia simplicia non exhibentur intrinsecus, sed metrenchitis, & pessis commiscentur, nisi forsan alijs incassum tantatis minimum pyrethri vel cantharidum addere oportet gratia vehiculi. Quæ igitur intrinsecùs composita conueniunt sunt.

Intrinsecùs

Diacalamentha.
Methridatica confectio.

Triphera magna sine opio.
Theriaca vetus.

Extrinsecus.

Alumen Ægyptium.
Ari nostratis rad.
Bryonia.
Cantharides.
Colocynthis.
Cyclamen.
Cucumis asininus.
Elleborus vterque.
Euphorbium.
Fel.
Flos æris.
Ficulneum lac.
Hydropiper.
Pyrethrum.
Synapi.
Siliquastrum.
Tythimalus.
Turbith.
Sunt, qui dant quatuor dies Cantharidum pulueris 7. Prima die 5. Secunda 7. Tertia 9. Quarta 11. pro secreto ad pellendum fœtum.

Fœtum mortuum expellentia.

Fœtum mortuum pellentia vteri virium apertione, eius expultricis irritatione opus

opus suum perficiunt, vnde ad menses mouentia pertinet. Eadem quoque adiuuant partum, & secundinas pellunt, sed præparandæ sunt via extrinsecis taxationibus, & rarefacientibus; hæc autem ferè sunt omnia valentia menses mouentia, & quæ inter mediocria asterisco notantur, sed in partu naturali adiuuando abstinendum est à valentibus, ac ijs tantùm vtendum in fœtu, menstruis, secundisq, educendis, cùm cætera nihil profecerint Præter ea omnia sunt aliæquædam præcipua commendata ad secundarum fœtusque excretionem; alia ad facilitandum partum.

Priora sunt.

Ammoniacum.
Caniculæ fœturæ primæ lac epotum.
Clinopodium.
Lauri Alexandrinæ rad.
Sion in libo.
Ancusæ rad. in pessum.

Extrinsecus.

Baccaris rad. recens in pessum.
Centauri minoris rad.
Cedria virili membro illita ante coitum.
Heliotropii fol.
Pastinacæ erraticæ rad. in pessum.

Sulphur in suffitu.

Partum facilitantia.

Accipitris fimi drach. 1. ex vino.
Cochleæ in cibo aliquot diebus ante partũ
Cardiacæ puluis.
Gallitricum.
Lythospermon minus.
Oleum de sem. nigellæ.
Succinum.
Testiculorum equi castrati puluis.
Turtur assata, cuius venter infarctus sit baccis lauri, iuniperi, & cinnamom. aliquot diebus vratur ante pastum.
℞. Pulu. cort. cass. fist. vnc. ss.
Cinnamomi scrup. 2.
Croci scrup. 1. ss.
Bulliant in vino, detur vinum.
℞. Aq. liliorum alb lib. ss.
Cassiæ drachm. ss.
Croci scrup. ss. Misce.

Extrinsecus.

Æstites lapis femori alligatus.
Coralium ibidem alligatum.
Camæleonis lingua ibidem ligata.
Cancri aridi suffitus.
Iaspis femori appositus.
Magnes leua manu gestatus. Auic.
Samius lapis femori alligatus.

Pro-

Prouocantia hæmorrhoides.

DE Prouocantibus hæmorrhoides non est opus tabulam conficere, tum quia constat omnia acria, vt capas, fol. siculnea, rad. cyclaminis sedi affricta eius venulas reserare, tum quia vsus inoleuit, vt ea vacuatio cohibita admotis hirundinis restituatur.

Repellentia, siue.
Ἀπώτεκτα.

REpellentia non modò arcent humoris influxum, sed aliquam etiam eius qui influxit, non tamen impactus est, partem euacuant, exprimunt q; Vtrunque vero prestant exilium meatuum adstrictione, vel adstringentis facultatis beneficio; vel refrigerantis tantum. Ideo latè patet repellentiũ, exprimentium, repercutientiumue materia, qua causa nota est ex refrigerantium tabula, & humect. refrigidorum & siccorum. Adstringentium tum calidorum, tum frigidorum ex tabulis stomachicorum, & Hepaticorum petenda est materia.

Intercipientia.

INtercipiẽtia eodem censu habenda sunt, nam cum sistatur materia fluens eiusdẽ

incrassatione, ac veluti corona cōgeratione; spatij, per quod fertur coarctatione, manifestum est. Adstringendi n. vim omnibus inesse fortiter adstringentibus, ac supra secundum gradum refrigerantibus cum partium crassitie ideo vtriusque remedij communes videntur esse materia.

Vesicantia

VEsicantia tractionis virtute reuellūt, fit enim omnis reuulsio tractione in oppositam partem, ex quatuor autem modis, quibus fit tractio, calore scilicet, dolore propria virtute, & vacui vi, duo conuenunt vesicantibus calor, & dolor siquidem sunt calida in quarto gradu, atque vna mansione rubificantibus superiora, habentque eximiam partium tenuitatem cuius causa cito peruadunt partis superficiem, nec detrauet, nec in crustam tollunt, veluti septica, & caustica, sed in vesicam dumtaxat attollunt superiacentis vesicæ repletione, extensioneque ob ichorum summa vi caloris contractorum redundantiam. Quamquam autem in vesicantium compositione passim accipiuntur Euphobium, Rhanunculus, Synapi, Stercus columbinum, ea tamen per se vesicantia non sunt, sed rubificantia, veluti multa alia, vesicantium tamen adiuuant operationem, quæ sanè sunt paucissima.

Can-

Cantharides.
Flammula Iouis.
Oleum, vel aqua feruens.
Thapsia.
Rhanunculi min. rad.

IN vesicatorijs ex cantharibus compositione id est obseruandum.

Primò, vt earum malitia sem. ammeos corrigatur.

Secundò, vt in mollioribus corporibus misceantur pane, vel cerato sacro, &c. in durioribus fermento acris, & caricis, aceto que scyllit. Corporibus mediocribus sufficit dr. 1. pro singulis vesicatorijs, mollioribus minus, durioribus plus, ad drachm. 1. ſſ. circiter.

Materia remedii respicientis causam per accidens.

HActenus de materijs prasidiorum quæ causæ morbificæ per se aduersantur, nunc de illis quæ respiciunt materiam per accidens, seu symptom. vt induunt rationem causæ vel deijcientis vires, vel facientis, vel fouentis morbum, quod quatruplex omnino est. Vigilia, Animi deliquium, Immoderata euacuatio, Dolor. Quibus opponuntur Somniferum, Spiritus reficientia, Fluxus sistentia, Anodynum.

In-

Indoloria, siue

Ανωδύνα.

ANodyna à sedando dolore nomen habeat, ac si latinè Indoloria, vt Cælius Aurelianus ait, diceres græcè Paregorica, idest Lenientia, & Mitigantia. Eorum duplex statuitur genus. Alia enim agunt in mentem, eamque abducunt a tristi iudicio. Alia agunt in corpus. Quæ ad corpus pertinent, vel sunt propriè anodyna, nimirum quæ relicto partis sensu, ac doloris causa, eius tantum molestiam leniunt, suauiter alterando sensorium, & quandam succorum in eo contẽtorum æqualitatem faciendo. Vel impropriè, quorum aliqua doloris causam auferunt, sanantiaque Anodyna appellantur, quorum tot sunt species, quot causarum dolorem efficientium. Alia sensum partis auferunt, vel per se stupefaciendo partem, eiusque calorem extinguendo, vel per accidens inducendo somnum, & Narcotica dicuntur. Propriè Anodyna rursum duplicia sunt. Alia sunt calida in primo partium, tenuium absque vlla strictione. Alia sunt similiter temperata, vt pars dolens, quæ in hoc similia sunt Suppurantibus, illis nimirum, quod caloris similitudine coctionem adiuuant,

non alijs, quæ vi emplastica caloris effluuium prohibent. Vnde constat perperam à multis (eorum Princeps Capiuaceus est) statui esse emplastica. Hæc Anodyna propria, quæ similem habent cum parte dolente temperiem, quorum census factus est inter pus mouentia, & vberior fieri potest ab eo, qui partis dolentis temperiem rectè æstimauerit. Alia verò Anodyna temperatè sunt calida.

Anodyna propria temperata.

Adeps
- Suillus.
- Gallinaceus.
- Humanus.
- Vitulinus.
- Taxi.

Althæa.
Alicæ cremor.
Amygdalæ dulces.
Anethum.
Aqua tepida.
Butyrum.
Cassiæ fol. pulpa.
Camæmellum.
Caro animalium exenteratorum ad huc calentium.
Ceratum rosatum.
Fœnugræcum.
Farina triticea.

Hy-

Hydrelæum.

Lac [Amyg. dulc.
[Ouillum, &
[Vaccinum.

Lini sem.

Lana succida.

Lilium album.

Malua.

Melilotus.

Muccag. & semen [Malúæ.
Althææ.
Psyllii.
Fœnugræci.

Ius [Arietis.
Castrati.
Intestin. pingue.
Testudinum.
Anguillarum.
è Cochleis.

Omenta animalium.

Ol. [Amigdal. dulc.
Lilij albi.
Anethinum.
Butyri.
Axungiarum.
Camamelli.
Iasminum.
Kerinum.
Odorum.
Sesaminum.
Visci pomorum.

Sem.

Sem.lini.
Vetus.
Oui vitellus.
Parietariæ ſuccus.
Panis triticeus mediocriter coctus adhuc calens.
Pulmones animalium recens exenteratorum.
Ptiſanæ cremor.
Sapa.
Seſamum.
Seuum [Caprillum. Hircinum. Ceruinum.
Tragi ſuccus.
Viſcus pomorum cum fructu
Verbaſci flor.
Vngu. [Pectorale. Dè Althæa.

In dolore capitis.

Adianthum. [Fronti circumpoſ.
Apparine. [
Cichorea. [
Poligonum. [Coronæ inſtar.
Verbena. [
Plantaginis rad. collo ſuſpenſa.

Den-

Dentium.

Oleum { Buxi.
Cochlearum.
Scarabæorum.
Scorpionum.

Vermes terræ cocti cum axungia anseris.

Colico.

Cranium humanum præpar.
Equi castrati testes pulverizati.

Hæmorrhoidum.

Ol. { de Chrysomelis.
de Vitellis ouorum.
Momordicæ.
D. Limacium.
Rad. Scrophulariæ.

Articulorum.

Ebulus.
Flores cass. solut.
Ol. è sem ebuli.
Sal prunellæ.

Gallico.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0380-3 DFG

Gallico.

Mercurius ritè præparatus.
℞. Mercurij dulc. scrup. 2.
Salsæ in pollinem redactæ dr ſ. cum vino f. pilul. pro vna vice.

Somnifera, ſiue

Υπνώτικα.

SOmnifera a ſomno conciliando nomen ducunt, cumque fiat ſomnus vaporis in cerebri anterioribus ventriculis concretione, ea omnia ſomnum conciliant, quæ largam humiditatem capiti præbent, quæ facilè coire poſſit, coit autem quicumque vapor ſiccitatis, & caloris expers. Licet ſomnifera duas ſortiuntur differentias. Alia enim ſola humiditate conciliant ſomnum, alia etiam caput refrigerant, quo nomine & citiùs, & firmiùs concreſcit vapor cerebro communicatus, atque hæc vel moderatam habent frigiditatem infra tertium gradum conſiſtentem, vel impensè ſunt frigida. Illa retinent ſuum nomen, iſta proprie Stupefacientia dicuntur, quia extincto partis calore eius ſenſus ſopiunt; dicuntur & ſoporifera quæ omnes ſenſus alto ſomno obruunt. Sõnifera humida ſunt dumtaxat.

Som-

Somnifera humida tantum.

Amygdalæ dulc. & earum lac.
Cassiæ fist. flor.
Mussum.
Nucis Indicæ cortex maceratus in vino ad vnc. 2.
Oleum vitrioli Quercetani in odoramentis.

Humida, & frigida moderatè.

Camphora.
Iunci Æthiopici sem.
Lapis Memphytes.
Lactuca.
Mala aurea.
Muscus arboreus recens.
Nimphæa.
Solanum [Satiuum. / Heliacacabum.]
Semper viuum.
Viola purpurea.

Composita.

Ol. [Violatum, maximè camphoratum / Neupharinum. / Florum salicis. / Ranarum.]

Aqua

Aqua [Violarum.
[Nenupharis.
[Lactucæ.

Aer frigidus arte factus.
Lauacra pedum ex his.
Odoramenta nasi.
Vnctiones temporum.
Puluinaria.

Stupefacientia, siue

Καρώτικα.

Stupefacientia duplicia sunt. Alia agunt qualitate occulta, vti torpedo admota, & Pastinca marinæ caudæ extremitas. Alia manifesta, scilicet hæc quæ sequuntur.

Cicuta.
Dorichnium.
Hypecoum.
Hyosciamus vterque.
Mandragoræ omnes partes.
Meconium.
Opium.
Papauer vtrunque.
Sambuci siluestr. baccæ.
Solanum somniferum.

Com

Composita.

Emulsio sem. papau. albi.
Diacodium.
Athanasia recens.
Pilul. [de Cynoglosa Nic.
[Scribonij Gal.
Phylonium [Romanum.
[Persicum.
Requies Nic.
Theriaca recens.
Trochisci Diaspermaton Gal.
℞. Opii thebaici crasse triti, & in furno sic cati, donec fumum non exhalet vnc. I.
Spiritus Diamosc. dulcis vnc. ſſ.
Misce, & fiat extract. secundum artem, cum vini spiritu. Huius dentur gr. 3.

Aqua soporifera.

℞. Opii thebaici.
Piperis nigri ana vnc. 4.
Cort. mandragoræ.
Sem. hyosciami albi.
Papau. [Albi.
[Nigri.
Lolij.

La-

Lactuce ana vnc. ſſ.
Succi fol & ſem. pap. albi.
Papaueris errat. ana lib. 3.
Poma mandrag. num. 20.
Contundantur craſſè, & deſtillentur in B.M.
Doſis a drachm. 1. ad drachm. 2.

Spongia Gainerii.

℞. Opij.
Hyoſciami.
Succi { Mandragor. / Mororum immatur. / Lactucæ. / Hederæ arbor. an. vnc. 1.
Diſſolue opium in ſuccis, tum eo diſſoluto imbue ſpongiam, ad ſolem expone exſiccandam per 15 dies, cum voles vti, immerges ſpongiam in aqua tepida, & admouebis naribus. Ait 15. annis vim ſuam retinere. Ad excitandum verò ægros, ſi nimium dormiant, aliam ſpongiam admoueri iubet imbutam decoct. ſem. petroſelini, apij, fœniculi facta in aceto.

Spiritus inſtaurantia.

SPiritus reficiuntur dupliciter, per ſe, & per accidens; per ſe quidem ſubminiſtrata

strata materia, quæ in substantiam spiritum facilè transmutetur, & roborat cordis calore, si ob eius imbecillitatem contingat gigni paucos spiritus qui ob paucitatem citò dissipantur. Cumque spiritus vitalis ex duplici materia coalescat, purissimo sanguine, & inspirato aere, quæcumque citò in corpus distribuuntur, facile coquuntur, probumque efficiunt sanguinem, cibi nimirum tenuis subst. & boni chymi, ad hæc, quæ halitum gratum cordi præbent, spiritui valdè affinem. Odora scilicet spiritus reficiunt. Quæ verò adversantur causæ, ob quam fit spirituum dissolutio per accidens eos reficiunt, qualia sunt sistentia fluxus, alexipharmaca, & refrigerantia cor, totumque corpus iàm enumerata sunt. De sistentibus fluxus mox erit sermo. Quæ roborant cordis calorem, habes inter cordiaca calida. Alimenta vero tenuis substantiæ, & facilis coctionis inter cibos restauratiuos, inter quos primas vinum odoratum, generosum, fulvum, antiquum, æstate frigidum, hyeme calidum, aut austerum, & dilutum, & in causa calida. Odoratis abstinendum, si spirituum resolutio iuncta sit hystericæ passioni, eorum aliqua sunt calida, aliqua frigida.

Odo-

Odorata Calida .

Balsamum { Orientale . / Chymicum . }
Baccharis rad.
Calamenthum mont.
Cariophyll. fl.
Cariophylli Indi.
Cariophyllatæ rad.
Citri cort. flos.
Cortusa .
Cyperus .
Grana iuniperi .
Hyssopus .
Iasmini fl.
Iridis rad.
Lauendula .
Ladanum .
Lauri baccæ .
lignum aloes .
Lilii conuall. fl.
Macis .
Malobathrum .
Maiorana .
Melissa .
Mentha .
Moschum odor.
Nardus omnis .
Nux mosch.

Ozymum.
Onyx.
Ol. { Iasmini. / Cinnamomi. / Rosmar. destill. / Iuniperinum. / Costinum. / Nardinum. / Spicatum. / Menthinum. / de Nuce mosch.
Oleum moschatellinum.
Phu ponticum.
Pulegium.
Rosmarinus.
Serpyllum.
Spica.
Styrax.
Styracis fl.
Thymum.
Vinum.

Composita.

Aer iam dictis alteratus.
Carnis assæ, & caryophill. infixæ odor.
Species { Diambræ. / Diamosci.
Confectio Alcherm.

Tro-

Trochisci Gall. Mosch.
Panis adhuc calentis maluatico respersi odor.

Frigida.

Acetum] Simplex.
] Rosatum.

Aqua ≋ Rosarum.
Violarum.
Florum sal.

Camphora.
Coronea bene flaua.
Geranium mosch.
Myrtus.
Margaritæ.

Ol. Camphoræ.
Rosarum.
Violarum.
Myrtinum.

Poma fragrantia.
Rosæ.
Santala, maximè citrina.
Salicis flos.
Viola.

Composita.

Spiritus trium santal.
Trochisci de Camphor.

] Rosatum.
Vngu.]
] Santalinum.

Aer odoriferis aquis, & aceto alteratus.

Fluxus sistentia.

FLuxus sistentia variis facultatibus constat; sistuntur enim fluxus viarum adstrictione, occlusione, fluentis materiæ incrassatione, atque eiusdem ad oppositam partem reuulsione. Astringentium, & reuellentium materiæ petantur ex propriis tabulis, quia verò incrassatio vi emplastica quo que perficitur, quæ in primis opportuna est ad sistendas fluxiones acres. Illud solùm præstare videtur, vt de emplasticis sermo fiat, quamuis eorum facultas latiùs pateat, nec fluxionibus solis accommodetur.

Emplastica.

EMplastica igitur pinguem habent, lentamque substantiam, & hoc differunt ab adstringentibus, quia meatus corporis infarciunt, & occludunt, membris adherescunt, & ab acrium humorum erosione defendunt, humores tenues incrassant, & ad fluendum ineptos reddunt. Cæterum nõ omnia emplastica promiscuè id præstant, nam, vel lenta subst. minimum habet glutinositatis

nositatis terrestrium partium inopia, vel terrestrior est magisque glutinosa, & alicuius strictionis particeps: illa sunt oleosa, & pinguia, quæ ad suppurationem conferunt, & si humoris mordacis expertia sint humorum acrimoniam retundunt, partesque muniunt. Ista sistendis fluxionibus idonea est, siue adstrictionis particeps sit, siue expers. Pinguia tamen, & oleosa sunt ista.

Adeps omnis recens.
Butyrum.
Ius pingue.
Medulla quadrup.
Oesipus.
Olea omnia temperata.
Terra fullonum.

Lege pro suppurantia, epicerastica.

Glutinosa tantùm.

Agni cap.
Alica.
Amylum.
Cera.
Chondrus.
Fermentum.
Muccagines.
Nuclei pini.
Oriza.
Porci pedes.
Portulaca.

Sesamum.
Tritici farina.
Terra Cretica.
Vituli caput, & pedes.

Glutinosa cum adstrictione.

Albumen oui.
Aloe.
Alica.
Carabe.
Farina Volatilis.
Gummi Arabum.
Hæmatites.
Mastiche.
Pix.
Resina.
Sarcocolla.
Sanguis draconis.
Symphyti rad.
Tragacantha.
Thus, & eius cortex.
Plura pete ex tabula glutinantium.

Atque hæc vniuersa est Materia remediorum magis vsitatorum, quæ aduersantur rebus præter naturam.

FINIS.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-24925-p0392-3
DFG